

Dz.U. 2002 Nr 110 poz. 968

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 lipca 2002 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. Nr 62, poz. 718, 2001 r. Nr 46, poz. 499 i z 2002 r. Nr 74, poz. 676) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 24, poz. 151), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
 - 1) ustawą z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz.U. Nr 16, poz. 91),
 - 2) ustawą z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. Nr 30, poz. 210),
 - 3) ustawą z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz.U. Nr 45, poz. 289),
 - 4) ustawą z dnia 23 marca 1990 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 21, poz. 126),
 - 5) ustawą z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 34, poz. 198 i Nr 43, poz. 253)
- ujętych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 26 lutego 1991 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 36, poz. 161),
 - 6) ustawą z dnia 14 lutego 1992 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 20, poz. 78),
 - 7) ustawą z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127),
 - 8) ustawą z dnia 22 czerwca 1995 r. o zmianie ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 85, poz. 426),
 - 9) ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189),

- 10) ustawą z dnia 11 października 1996 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 146, poz. 680),
 - 11) ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926),
 - 12) ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. Nr 141, poz. 943 i z 1998 r. Nr 162, poz. 1122),
 - 13) ustawą z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz.U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083),
 - 14) ustawą z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126),
 - 15) ustawą z dnia 30 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Prawa upadłościowego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz ustawy – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 114, poz. 1193),
 - 16) ustawą z dnia 8 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 122, poz. 1315),
 - 17) ustawą z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 120, poz. 1268),
 - 18) ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 76, poz. 809),
 - 19) ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 98, poz. 1068),
 - 20) ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. Nr 123, poz. 1353),
 - 21) ustawą z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 1368),
 - 22) ustawą z dnia 20 marca 2002 r. o przekształceniach w administracji celnej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 41, poz. 365),
 - 23) ustawą z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. Nr 74, poz. 676),
 - 24) ustawą z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 804)
- i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:
 - 1) art. 171, 172, 174 i 175 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 24, poz. 151), które stanowią:

„Art. 171. §1. Pozostają w mocy przepisy:

- 1) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. – Prawo bankowe (Dz.U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320, Nr 59, poz. 350 oraz Nr 74, poz. 439 i 440)^{a)},
- 2) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 4, poz. 22 i Nr 74, poz. 439)^{b)}.

§2. W szczególności pozostają w mocy przepisy o niedopuszczalności egzekucji należności przypadających od banków, zawarte w art. 56 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 4, poz. 22 i Nr 74, poz. 439)^{b)}.

Art. 172. Pozostają w mocy przepisy art. 64 i 65 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. – Prawo lokalowe (Dz.U. z 1987 r. Nr 30, poz. 165, z 1989 r. Nr 10, poz. 57, Nr 20, poz. 108, Nr 34, poz. 178, Nr 35, poz. 192 i z 1990 r. Nr 4, poz. 19, Nr 32, poz. 190 i Nr 34, poz. 198)^{c)}.”

„Art. 174. §1. Tracą moc dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych w niniejszej ustawie.

§2. W szczególności tracą moc:

- 1) rozporządzenie z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz.U. Nr 36, poz. 342 z późniejszymi zmianami),
- 2) dekret z dnia 28 stycznia 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz.U. Nr 21, poz. 84 z późniejszymi zmianami),
- 3) art. 37 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz.U. Nr 49, poz. 452 z późniejszymi zmianami).

§3. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 175. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.”;

- 2) art. 53 ustawy z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz.U. Nr 16, poz. 91), który stanowi:

„Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1975 r. z wyjątkiem art. 34 ust. 7, art. 35 ust. 5, art. 36 i 50, które wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.”;

- 3) art. 281 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. Nr 30, poz. 210), który stanowi:

„Art. 281. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.”;

- 4) art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz.U. Nr 45, poz. 289), który stanowi:

^{a)} Ustawa została uchylona z dniem 1 stycznia 1998 r. przez art. 193 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939), z wyjątkiem art. 121 ust. 2 i 3.

^{b)} Ustawa została uchylona z dniem 1 stycznia 1998 r. przez art. 75 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938).

^{c)} Ustawa została uchylona z dniem 12 listopada 1994 r. przez art. 67 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 105, poz. 509).

„Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.”;

- 5) art. 2 i 5 ustawy z dnia 23 marca 1990 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 21, poz. 126), które stanowią:

„Art. 2. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające wszczęte przed wejściem w życie niniejszej ustawy prowadzi się w myśl przepisów tej ustawy.”

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 6) art. 47 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 34, poz. 198), który stanowi:

„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 27 maja 1990 r.”;

- 7) art. 6 ustawy z dnia 14 lutego 1992 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 20, poz. 78), który stanowi:

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z tym że:

- 1) wskaźnik koncentracji kredytów i innych wierzytelności, o których mowa w art. 1 pkt 13 lit. a), stosuje się do umów zawartych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy,
 - 2) art. 1 pkt 19 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.; wnioski banków o zabezpieczenie należności z tytułu udzielonych kredytów lub z tytułu sprzedaży nieruchomości i lokali, wniesione do dnia 31 grudnia 1991 r., są wolne od opłat sądowych,
 - 3) przewidziane w art. 1 pkt 24 powołanie rad nadzorczych banków państwowych nastąpi w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy,
 - 4) przewidziany w art. 1 pkt 37 wybór przedstawicieli pracowników banków do rad banków nastąpi w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy,
 - 5) przewidziane w art. 1 pkt 39 lit. b) upoważnienie banków do dokonywania w ciężar kosztów odpisów na fundusz ryzyka może być wykonywane od dnia 1 stycznia 1992 r.,
 - 6) art. 1 pkt 41 nie stosuje się do umów, które zostały zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
 - 7) do kadencji, o której mowa w art. 2 pkt 22, w odniesieniu do Prezesa NBP pełniącego tę funkcję w dniu wejścia w życie ustawy wlicza się również poprzedzający ten dzień okres, liczony od dnia powołania.”;
- 8) art. 17 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127), który stanowi:

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie:

- 1) z dniem ogłoszenia w zakresie przepisów:

- art. 1 pkt 9 lit. e i pkt 15 (dotyczących art. 14 ust. 4 i 5, art. 23 ust. 1 pkt 2–4 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),
- art. 2 pkt 6 lit. g i h oraz pkt 10 (dotyczących art. 12 ust. 4a i 7 i art. 16 ust. 1 pkt 2–4 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),

- art. 10,
 - art. 14, 15 i 16,
- 2) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1993 r. w zakresie przepisów:
- art. 1 pkt 1–8, pkt 9 lit. a–c i d (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług), pkt 10, 11, 13, 14, pkt 15 (z wyjątkiem art. 23 ust. 1 pkt 2–4 i pkt 43–44 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 16, 17 lit. a i c, pkt 18, pkt 20–28, pkt 29 lit. a (z wyjątkiem art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4), lit. b, c, d, pkt 30–36,
 - art. 2 pkt 1–5, pkt 6 lit. a–e, f (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10), pkt 7 lit. a i b, pkt 8 lit. a, pkt 9, pkt 10 (z wyjątkiem art. 16 ust. 1 pkt 2–4 i pkt 46–47 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 11, pkt 12 lit. a, pkt 13–17,
 - art. 5,
 - art. 11 pkt 1, 3, 4,
 - art. 12 pkt 1,
 - art. 13,
- 3) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1992 r. w zakresie przepisów art. 12 pkt 2,
- 4) po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów:
- art. 1 pkt 19 i pkt 29 lit. a (dotyczącego art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4),
 - art. 8 i 9,
 - art. 11 pkt 2,
- 5) po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów art. 3 i 4 oraz 6 i 7,
- 6) z dniem 5 lipca 1993 r. w zakresie przepisów:
- art. 1 pkt 9 lit. d (w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług) i lit. e (w części dotyczącej dodania ust. 6), pkt 12, 15, 17 lit. b (dotyczących art. 14 ust. 3 pkt 4 i ust. 6, art. 20a, 23 ust. 1 pkt 43 i 44 i art. 26 ust. 1a),
 - art. 2 pkt 6 lit. f i h, 7 lit. c, 8 lit. b, 10, 12 lit. b (dotyczących art. 12 ust. 4 pkt 7 w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10 i ust. 8, a także art. 13 ust. 3, art. 14 ust. 4, art. 16 ust. 1 pkt 46 i 47 i art. 18 ust. 1a).”;
- 9) art. 9 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zmianie ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 85, poz. 426), który stanowi:
- „Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 3, 6 i 7 ustawy, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.”;

- 10) art. 14 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189), który stanowi:
- „Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1996 r., z tym że art. 1 pkt 6, 28, 85, 90, 91, 96, 97, 99 i 101–104, art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 13 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 11) art. 2 i 4 ustawy z dnia 11 października 1996 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 146, poz. 680), które stanowią:
- „Art. 2. W przypadku wszczęcia postępowania egzekucyjnego przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.”
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 12) art. 344 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926), który stanowi:
- „Art. 344. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., z tym że przepisy art. 22 § 6, art. 28 § 3, art. 46 § 3, art. 48 § 3, art. 56 § 3, art. 58, art. 67 § 3, art. 79 § 3, art. 82 § 3, art. 83, art. 84 § 2, art. 87 § 5, art. 119, art. 196 § 4, art. 283 § 3, art. 303, art. 314 pkt 2 i 3, art. 316 pkt 1 oraz art. 328 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 13) art. 97 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. Nr 141, poz. 943 i z 1998 r. Nr 162, poz. 1122), który stanowi:
- „Art. 97. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.”;
- 14) art. 131 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz.U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083), który stanowi:
- „Art. 131. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.”;
- 15) art. 31 i 38 ustawy z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126), które stanowią:
- „Art. 31.1. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające, toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzi się na zasadach ustawy, o której mowa w art. 3, i przez organy w niej wskazane.
2. Czynności egzekucyjne dokonane przed wejściem w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy.”
- „Art. 38. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.”;
- 16) art. 7 ustawy z dnia 30 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Prawa upadłościowego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz ustawy – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 114, poz. 1193), który stanowi:
- „Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;
- 17) art. 12 ustawy z dnia 8 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, ustawy – Ordynacja podatkowa,

ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 122, poz. 1315), który stanowi:

„Art. 12. 1. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. Przepisy art. 5 pkt 1–3 oraz art. 6 pkt 1–3, 6 i 9 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

3. Przepisy art. 2 i art. 3 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem art. 6 ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy i traci moc z dniem 1 stycznia 2002 r.

4. Z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej wchodzi w życie, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

1) art. 44 ust. 4 i ust. 5, art. 45 ust. 1a i ust. 4, art. 46 ust. 5, art. 50 ust. 5 i ust. 6, art. 50a, art. 52a–52c, art. 59a, art. 59b, art. 63 ust. 1 pkt 2 i ust. 5, art. 72 ust. 3 i ust. 4 pkt 2, art. 73 ust. 2 oraz art. 161a ustawy, o której mowa w art. 4,

2) art. 36a ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 4 – w zakresie dotyczącym osoby prawnej, której udzielono w państwie członkowskim zezwolenia na co najmniej jedną z czynności, o których mowa w art. 52a ust. 1 tej ustawy,

3) art. 63a ustawy, o której mowa w art. 4 – w zakresie dotyczącym emitenta, którego papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu w państwie członkowskim,

4) art. 43, art. 59 oraz art. 112 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 6.”;

18) art. 78 i 79 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 120, poz. 1268), które stanowią:

„Art. 78. Akty wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu ich zastąpienia przez akty wydane na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów:

1) art. 74, który wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2000 r.,

2) art. 27 pkt 5 lit. b) i c), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,

3) art. 61, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;

19) art. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 76, poz. 809), który stanowi:

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

20) art. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 98, poz. 1068), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 21) art. 70 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. Nr 123, poz. 1353), który stanowi:

„Art. 70. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”;

- 22) art. 12–15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 1368), które stanowią:

„Art. 12. 1. Wszczęcie egzekucji administracyjnej z nieruchomości nie może nastąpić, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy wierzyciel skierował do komornika sądowego wniosek o przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości. W takim przypadku stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W okresie pierwszych 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy organ egzekucyjny może zwracać się do biegłych o oszacowanie wartości majątku zobowiązanego na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach.

3. Termin do wniesienia skargi na dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy czynności egzekucyjne organu egzekucyjnego lub egzekutora kończy się z upływem 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Wnioski, zarzuty, skargi i żądania wniesione przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpatrzeniu na podstawie dotychczasowych przepisów.

5. Dłużnik zajętej wierzytelności, realizując zajęcie dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy, jest obowiązany obliczyć i przekazać organowi egzekucyjnemu odsetki z tytułu niewpłacenia w terminie dochodzonej należności, jeżeli organ egzekucyjny przesłał mu zajęcie uzupełniające wskazujące kwotę odsetek należnych do dnia wystawienia tego zajęcia oraz stawkę odsetek, według której są naliczone odsetki należne po tym dniu.

6. W przypadku kwestionowania prawidłowości wykonania przed dniem wejścia w życie ustawy obowiązków ciążących na wierzycielach, zobowiązanych lub dłużnikach zajętej wierzytelności organ egzekucyjny stosuje przepisy dotychczasowe.

7. Wierzyciele, którzy z dniem wejścia w życie ustawy utracili prawo do dochodzenia swych należności w trybie egzekucji administracyjnej, nie tracą tego prawa w stosunku do należności, co do których wszczęto postępowanie egzekucyjne lub zabezpieczające przed tym dniem.

Art. 13. Przepisy ustawy stosuje się również do postępowań egzekucyjnych wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, z tym że wydane postanowienia oraz czynności egzekucyjne dokonane przed tym dniem z zachowaniem przepisów dotychczasowych, są skuteczne, z zastrzeżeniem art. 14.

Art. 14. Dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

- Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 23) art. 39 ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o przekształceniach w administracji celnej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 41, poz. 365), który stanowi:
- „Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2002 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem 30 kwietnia 2002 r., i art. 29, który wchodzi w życie z dniem 5 czerwca 2002 r.”;
- 24) art. 235 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. Nr 74, poz. 676), który stanowi:
- „Art. 235. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 227 i art. 233, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 25) art. 32 ustawy z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 804), który stanowi:
- „Art. 32. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2002 r., z wyjątkiem:
- 1) art. 27 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
 - 2) art. 2, który wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2002 r.,
 - 3) art. 9 pkt 7 i art. 21, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.”

MARSZAŁEK SEJMU

/—/ Marek Borowski

Załącznik do obwieszczenia Marszałka
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 1 lipca 2002 r. (poz. 968)

USTAWA
z dnia 17 czerwca 1966 r.

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Dział I
PRZEPISY OGÓLNE

Rozdział 1
Zasady ogólne

Art. 1.¹⁾

Ustawa określa prowadzone przez organy egzekucyjne postępowanie i stosowane przez nie środki przymusu służące doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych obowiązków, o których mowa w art. 2, a także sposób zabezpieczenia wykonania tych obowiązków.

Art. 1a.²⁾

Ileć w ustawie jest mowa o:

- 1) biegłym skarbowym – rozumie się przez to rzeczoznawcę w określonej dziedzinie, uprawnionego do wyceny majątku zobowiązanego i wpisanego na listę biegłych skarbowych prowadzoną przez izbę skarbową,
- 2) czynności egzekucyjnej – rozumie się przez to wszelkie podejmowane przez organ egzekucyjny działania zmierzające do zastosowania lub zrealizowania środka egzekucyjnego,
- 3) dłużniku zajętej wierzytelności – rozumie się przez to dłużnika zobowiązanego, jak również bank, pracodawcę, podmiot prowadzący działalność maklerską, trasata oraz inne podmioty realizujące, na wezwanie organu egzekucyjnego, zajęcie wierzytelności lub innego prawa majątkowego zobowiązanego,
- 4) egzekutorze – rozumie się przez to pracownika organu egzekucyjnego wyznaczonego do dokonywania czynności egzekucyjnych,
- 5) nieruchomości – rozumie się przez to również:
 - a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
 - b) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
 - c) prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, w tym także prawo do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jego własności na członka spółdzielni,

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 1368), która weszła w życie z dniem 30 listopada 2001 r.

²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 6) opłacie komorniczej – rozumie się przez to opłatę wynoszącą 5% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub przekazanych wierzycielowi przez zobowiązanego w wyniku zastosowania środków egzekucyjnych,
- 7) organie egzekucyjnym – rozumie się przez to organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczania wykonania tych obowiązków,
- 8) organie rekwizycyjnym – rozumie się przez to organ egzekucyjny o tej samej właściwości rzeczowej co organ egzekucyjny prowadzący egzekucję, któremu organ egzekucyjny zlecił wykonanie czynności egzekucyjnych,
- 9) poborcy skarbowym – rozumie się przez to pracownika organu egzekucyjnego wyznaczonego do dokonywania czynności egzekucyjnych w egzekucji obowiązku o charakterze pieniężnym,
- 10) pracodawcy – rozumie się przez to podmioty wypłacające wynagrodzenia, o których mowa w pkt 17,
- 11) składkach na ubezpieczenie społeczne – rozumie się przez to również składki na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- 12) środku egzekucyjnym – rozumie się przez to:
 - a) w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnych, egzekucję:
 - z pieniędzy,
 - z wynagrodzenia za pracę,
 - ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego,
 - z rachunków bankowych,
 - z innych wierzytelności pieniężnych,
 - z praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego,
 - z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych,
 - z weksla,
 - z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej,
 - z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - z pozostałych praw majątkowych,
 - z ruchomości,
 - z nieruchomości,
 - b) w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym obowiązków o charakterze niepieniężnym:
 - grzywnę w celu przymuszenia,
 - wykonanie zastępcze,
 - odebranie rzeczy ruchomej,
 - odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń,
 - przymus bezpośredni,

- 13) wierzycielu – rozumie się przez to podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym,
- 14) właściwym organie jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to odpowiednio wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa,
- 15) wstrzymaniu czynności egzekucyjnych – rozumie się przez to wstrzymanie wykonania wszystkich lub części zastosowanych środków egzekucyjnych, które nie powoduje uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych,
- 16) wstrzymaniu postępowania egzekucyjnego – rozumie się przez to wstrzymanie wykonania zastosowanych środków egzekucyjnych, które nie powoduje uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych, oraz niepodejmowanie nowych środków egzekucyjnych,
- 17) wynagrodzeniu – rozumie się przez to wynagrodzenia oraz niewylączone spod egzekucji inne świadczenia pieniężne związane z pracą lub funkcją wykonywaną przez zobowiązanego na podstawie stosunku pracy oraz innej podstawie, jeżeli z tego tytułu zobowiązany otrzymuje okresowe świadczenia pieniężne,
- 18) zajęciu egzekucyjnym – rozumie się przez to czynność organu egzekucyjnego, w wyniku której organ egzekucyjny nabywa prawo rozporządzania składnikiem majątkowym zobowiązanego w zakresie niezbędnym do wykonania obowiązku objętego tytułem wykonawczym,
- 19) zajęciu zabezpieczającym – rozumie się przez to czynność organu egzekucyjnego, w wyniku której organ egzekucyjny nabywa prawo rozporządzania składnikiem majątkowym zobowiązanego w zakresie niezbędnym do zabezpieczenia wykonania przez niego obowiązku objętego zarządzeniem zabezpieczenia, ale która nie prowadzi do przymusowego wykonania obowiązku,
- 20) zobowiązanym – rozumie się przez to osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo osobę fizyczną, która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym, a w postępowaniu zabezpieczającym – również osobę lub jednostkę, której zobowiązanie nie jest wymagalne albo jej obowiązek nie został ustalony lub określony, ale zachodzi obawa, że brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a odrębne przepisy na to zezwalają,
- 21) zwolnieniu spod egzekucji – rozumie się przez to niepodejmowanie lub odstąpienie od egzekucji z całości lub części składników majątkowych zobowiązanego.

Art. 2.

§ 1. Egzekucji administracyjnej podlegają następujące obowiązki:

- 1)³⁾ podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 89, poz. 804),
- 1a)⁴⁾ grzywny i kary pieniężne wymierzane przez organy administracji publicznej,

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. a) tiret pierwsze ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 lit. a) tiret drugie ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 1b)⁴⁾ należności pieniężne, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej,
- 1c)⁴⁾ należności przypadające od jednostek budżetowych, wynikające z zastosowania wzajemnego potrącenia zobowiązań podatkowych z zobowiązaniami tych jednostek,
- 1d)⁴⁾ należności pieniężne przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie innych ustaw,
- 2) wpłaty na rzecz funduszy celowych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów,
- 2a)⁵⁾ należności pieniężne z tytułu:
 - a) zwrotów, interwencji i innych środków będących częścią systemu całkowitego lub częściowego finansowania Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa, łącznie z sumami, które mają być pobrane w związku z tymi działaniami,
 - b) danin, premii, kwot dodatkowych lub wyrównawczych i innych obowiązków nakładanych w handlu prowadzonym z państwami nienależącymi do Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej, a także wpłat i innych obowiązków przewidzianych w systemie organizacji rynków cukru państw – członków Unii Europejskiej,
 - c) ceł ustalonych według stawek wspólnych obowiązujących państwa – członków Unii Europejskiej oraz ceł i innych obowiązków przewidzianych w handlu z państwami nienależącymi do Unii Europejskiej,
 - d) podatku od towarów i usług,
 - e) naruszenia zasad ruchu wewnętrznego wewnątrz Unii Europejskiej towarów wysyłanych z jednego państwa członkowskiego do czasowego użytku w jednym lub kilku państwach członkowskich,
 - f) odsetek i kosztów dodatkowych, związanych z zaspokajaniem należności, o których mowa w lit. a)–e)
 - na zasadach określonych w dziale I w rozdziale 7,
- 2b)⁵⁾ należności przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska,
- 3)⁶⁾ obowiązki o charakterze niepieniężnym pozostające we właściwości organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego lub przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie przepisu szczególnego,
- 4)⁷⁾ obowiązki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wypłaty należnego wynagrodzenia za pracę, a także innego świadczenia przysługującego pracownikowi, nakładane w drodze decyzji organów Państwowej Inspekcji Pracy.

⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 122, poz. 1315), która weszła w życie z dniem 15 stycznia 2001 r.

⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁷⁾ Dodany przez art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 76, poz. 809), która weszła w życie z dniem 25 sierpnia 2001 r.

- § 2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia poddać egzekucji administracyjnej inne należności pieniężne niż określone w §1 pkt 1, jeżeli przypadają one Skarbowi Państwa lub państwowej jednostce organizacyjnej. Poddanie tych należności egzekucji administracyjnej nie przesądza o wyłączeniu sporu o ich istnienie lub wysokość spod rozpoznania przez sąd, jeżeli z charakteru należności wynika, że do rozpoznania takiego sporu właściwy jest sąd.
- § 3.⁸⁾ Poddanie obowiązku egzekucji administracyjnej nie przesądza o wyłączeniu sporu co do jego istnienia lub wysokości przed sądem powszechnym, jeżeli z charakteru obowiązku wynika, że do rozpoznania takiego sporu właściwy jest ten sąd.

Art. 3.

- § 1.⁹⁾ Egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w art. 2, gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególny zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej.
- § 2.¹⁰⁾ Egzekucję administracyjną stosuje się również do należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 2a i 2b, wynikających z orzeczeń lub innych aktów prawnych wydanych przez właściwe organy obcych państw.

Art. 3a.¹¹⁾

- § 1. W zakresie zobowiązań: powstałych w przypadkach określonych w art. 8 i 21 § 1 pkt 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, długów celnych powstałych w przypadkach określonych w art. 209 § 1 oraz art. 217 § 1 Kodeksu celnego, podatków wykazanych w zgłoszeniu celnym, a także składek na ubezpieczenie społeczne stosuje się również egzekucję administracyjną, jeżeli wynikają one odpowiednio:
- 1) z deklaracji lub zeznania złożonego przez podatnika lub płatnika,
 - 2) ze zgłoszenia celnego złożonego przez zobowiązanego,
 - 3) z deklaracji rozliczeniowej złożonej przez płatnika składek na ubezpieczenie społeczne.
- § 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, stosuje się egzekucję administracyjną, jeżeli:
- 1) w deklaracji, zeznaniu, zgłoszeniu celnym albo w deklaracji rozliczeniowej zostało zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego,
 - 2) wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego przesłał zobowiązanemu upomnienie, o którym mowa w art. 15 § 1.

Art. 4.¹²⁾

Do obowiązków, które wynikają z decyzji, postanowień lub innych orzeczeń niż określone w art. 3 i art. 3a, stosuje się egzekucję administracyjną tylko wówczas, gdy odrębne ustawy tak stanowią.

⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 6; oznaczenie § 1 nadane przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 5.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 5.

¹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 5.

- § 1.¹³⁾ Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązków określonych w art. 2 jest:
- 1)¹⁴⁾ w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego – właściwy do orzekania organ I instancji,
 - 2)¹⁵⁾ dla obowiązków wynikających z orzeczeń sądów lub innych organów albo bezpośrednio z przepisów prawa – organ lub instytucja bezpośrednio zainteresowana w wykonaniu przez zobowiązanego obowiązku albo powołana do czuwania nad wykonaniem obowiązku, a w przypadku braku takiej jednostki lub jej bezczynności – podmiot, na którego rzecz wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku.
- § 2.¹⁶⁾ Wierzycielem uprawnionym do żądania wykonania obowiązku w drodze egzekucji administracyjnej jest również organ lub instytucja państwa obcego, na zasadach i w zakresie określonych w ustawie lub ratyfikowanej umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 6.

- § 1. W razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.
- § 1a.¹⁷⁾ Na bezczynność wierzyciela w podejmowaniu czynności, o których mowa w § 1, służy skarga podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku oraz organowi zainteresowanemu wykonaniem obowiązku. Postanowienie w sprawie skargi wydaje organ wyższego stopnia. Na postanowienie oddalające skargę przysługuje zażalenie.
- § 2.¹⁸⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności, o których mowa w § 1, zapewniający terminowość i prawidłowość przysyłania do zobowiązanych upomnień, o których mowa w art. 15 § 1, a także terminowość i prawidłowość kierowania do organu egzekucyjnego wniosków egzekucyjnych i tytułów wykonawczych.

Art. 7.¹⁹⁾

- § 1. Organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne przewidziane w ustawie.
- § 2. Organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków – środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego.

¹³⁾ Oznaczenie § 1 nadane przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 5; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 4 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 6.

¹⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 4 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 6.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 5.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

§ 3. Stosowanie środka egzekucyjnego jest niedopuszczalne, gdy egzekwowany obowiązek o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym został wykonany albo stał się bezprzedmiotowy.

Art. 8.¹⁹⁾

§ 1. Nie podlegają egzekucji administracyjnej:

- 1) przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie niezbędne dla zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu,
- 2) zapasy żywności i opału, niezbędne dla zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny na okres 30 dni,
- 3) jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce, potrzebne do wyżywienia zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, wraz z zapasem paszy i ściółki do najbliższych zbiorów,
- 4) narzędzia i inne przedmioty niezbędne do pracy zarobkowej wykonywanej osobiście przez zobowiązanego, z wyłączeniem środka transportu, oraz surowce niezbędne do tej pracy na okres 7 dni,
- 5) przedmioty niezbędne do pełnienia służby przez zobowiązanego lub do wykonywania przez niego zawodu,
- 6) pieniądze w kwocie, która w dniu zastosowania środka egzekucyjnego skierowanego do pieniędzy odpowiada kwocie najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach,
- 7) wkłady oszczędnościowe złożone w bankach na zasadach i w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665),
- 8) wkłady oszczędnościowe złożone w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 100, poz. 1081),
- 9) dokumenty osobiste, po jednej obrączce zobowiązanego i jego współmałżonka, wykonane z metali szlachetnych, order i odznaczenia oraz przedmioty niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny do nauki lub wykonywania praktyk religijnych, a także przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane znacznie poniżej ich wartości, a które dla zobowiązanego mają znaczną wartość użytkową,
- 10) kwoty otrzymane na pokrycie wydatków służbowych, w tym kosztów podróży i wyjazdów,
- 11) kwoty otrzymane jako stypendia,
- 12) kwoty otrzymane z tytułu zasiłku stałego, zasiłku stałego wyrównawczego, renty socjalnej, gwarantowanego zasiłku okresowego, pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych oraz pomocy dla uczących się i studiujących wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych,
- 13) rzeczy niezbędne ze względu na ułomność fizyczną zobowiązanego lub członków jego rodziny,
- 14) kwoty otrzymane z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń majątkowych,

- 15) środki pochodzące z dotacji przyznanej z budżetu państwa na określone cele i znajdujące się na wyodrębnionym rachunku bankowym prowadzonym dla obsługi bankowej dotacji,
 - 16) rzeczy służące w kościołach i innych domach modlitwy do odprawiania nabożeństwa lub do wykonywania innych praktyk religijnych albo będące obiektami kultu religijnego, choćby były kosztownościami lub dziełami sztuki.
- § 2. Za przedmioty niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny, w rozumieniu § 1 pkt 1, nie uważa się w szczególności:
- 1) mebli stylowych i stylizowanych,
 - 2) telewizorów do odbioru programu w kolorze, chyba że zobowiązany wykaże, że od roku produkcji telewizora upłynęło więcej niż 5 lat,
 - 3) stereofonicznych radioodbiorników,
 - 4) urządzeń służących do nagrywania lub odtwarzania obrazu lub dźwięku,
 - 5) komputerów i urządzeń peryferyjnych, chyba że są one niezbędne zobowiązanemu do pracy zarobkowej wykonywanej przez niego osobiście,
 - 6) futer ze skór szlachetnych,
 - 7) dywanów wełnianych i ze skór naturalnych,
 - 8) porcelany, szkła ozdobnego i kryształów,
 - 9) sztućców z metali szlachetnych,
 - 10) dzieł sztuki.

Art. 8a.²⁰⁾

- § 1. Jeżeli zobowiązanym jest rolnik prowadzący gospodarstwo rolne, egzekucji nie podlegają również:
- 1) jeden koń wraz z uprzężą, jedna krowa, dwie kozy, jeden tryk i dwie owce, jedna maciora oraz dziesięć sztuk drobiu,
 - 2) jedna jałówka lub cieliczka w przypadku braku krowy,
 - 3) zapasy paszy i ściółki dla inwentarza, o którym mowa w pkt 1 i 2, aż do najbliższych zbiorów,
 - 4) jeden pług, jeden zespół bron, jeden kultywator, jeden kierat, jedna sieczkarnia, jeden wóz, jedno sanie robocze,
 - 5) zboże lub inne ziemiopłody, niezbędne do najbliższych siewów lub najbliższego sadzenia w gospodarstwie rolnym zobowiązanego,
 - 6) zwierzęta gospodarskie w drugiej połowie okresu ciąży i w okresie odchowu potomstwa oraz to potomstwo w okresie: źrebaki do 5 miesięcy, cielęta do 4 miesięcy, jagnięta do 3 miesięcy, prosięta do 2 miesięcy i kozłeta do 5 miesięcy,
 - 7) zakontraktowane zwierzęta rzeźne, jeżeli ich waga nie odpowiada warunkom handlowym albo termin dostawy nie upłynął lub nie upływa w miesiącu przeprowadzenia egzekucji,
 - 8) jeden ciągnik na 25 ha powierzchni gruntów, nie mniej jednak niż jeden ciągnik na gospodarstwo rolne, wraz z urządzeniami towarzyszącymi niezbędnymi do uprawy, pielęgnacji, zbioru i transportu ziemiopłodów,
 - 9) jeden silnik elektryczny,

²⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 10) podstawowe maszyny i narzędzia rolnicze w ilości niezbędnej do pracy w gospodarstwie rolnym zobowiązanego,
 - 11) podstawowy sprzęt techniczny niezbędny do zakończenia cyklu danej technologii produkcji w gospodarstwie specjalistycznym zobowiązanego,
 - 12) zapasy paliwa i części zamienne niezbędne do normalnej pracy ciągnika i maszyn rolniczych na okres do zakończenia cyklu produkcyjnego,
 - 13) nawozy oraz środki ochrony roślin w ilości niezbędnej na dany rok gospodarczy dla gospodarstwa rolnego zobowiązanego,
 - 14) stado użytkowe kur niosek w okresie pierwszych 6 miesięcy nośności,
 - 15) stado podstawowe zwierząt futerkowych oraz zwierzęta futerkowe, co do których hodowca zawarł umowę kontraktacyjną na dostawę skór z tych zwierząt,
 - 16) zapasy paszy i ściółki dla inwentarza, o którym mowa w pkt 6, 7, 14 i 15, aż do najbliższych zbiorów,
 - 17) zapasy opału na okres 6 miesięcy,
 - 18) zaliczki kontraktacyjne.
- § 2. Egzekucji nie podlega ponadto nadwyżka inwentarza żywego ponad ilości określone w § 1, jeżeli naczelnik urzędu skarbowego, po uzgodnieniu z zarządem gminy, uzna ją za niezbędną do prowadzenia tego gospodarstwa rolnego, a dłużnik zobowiąże się do spłacenia egzekwowanej należności w terminie lub w ratach określonych przez wierzyciela. W przypadku niedotrzymania przez zobowiązanego warunków spłaty należności podjęte zostaną dalsze czynności egzekucyjne.
- § 3. W przypadku, o którym mowa w § 2, egzekucji nie podlega także taka ilość paszy, jaka jest niezbędna do utrzymania inwentarza żywego objętego wyłączeniem.
- § 4. Wyłącza się spod egzekucji zajęte zwierzęta gospodarskie, wpisane do ksiąg zwierząt zarodowych albo uznane za rozplodniki odpowiednie do dalszej hodowli, jeżeli nie mogą być sprzedane osobie, która wykaże, że posiada gospodarstwo rolne, w którym istnieją warunki do dalszej hodowli.
- § 5. Wierzytelność pieniężna, przypadająca rolnikowi z tytułu umowy kontraktacji, może być zajęta egzekucyjnie do wysokości 25% należności za dostarczony towar bez uwzględnienia ewentualnych potrąconych pożyczek i zaliczek kontraktacyjnych.
- § 6. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio do świadczeń w naturze przypadających rolnikowi z tytułu umowy kontraktacyjnej.

Art. 9.

- § 1. Wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy.
- § 2. Przepis §1 stosuje się odpowiednio do należności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i członków ich rodzin z tytułu pracy w spółdzielni oraz wszystkich świadczeń powtarzających się, których celem jest zapewnienie utrzymania.
- § 3. Przepisu §1 nie stosuje się do wierzytelności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu udziału w dochodach spółdzielni przypadających im od wniesionych do spółdzielni wkładów.
- § 4. Dochody wymienione w §1 i 2 oblicza się wraz ze wszystkimi dodatkami i wartością świadczeń w naturze, lecz po potrąceniu podatków należnych od tych dochodów.

Art. 10.

- § 1. Świadczenia pieniężne przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym podlegają egzekucji w zakresie określonym w tych przepisach.
- § 2.²¹⁾ Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy, po przeliczeniu ich przez dłużnika zajętej wierzytelności na złote według kursu banku z dnia wpłacenia do organu egzekucyjnego zajętych kwot.
- § 3. Do egzekucji z rent przysługujących z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej i z rent zasądzonych przez sąd lub ustalonych umową za utratę zdolności do pracy albo za śmierć żywiciela lub wypłacanych z dobrowolnego ubezpieczenia rentowego oraz do egzekucji ze świadczeń pieniężnych, przysługujących z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, stosuje się przepisy o egzekucji ze świadczeń przewidzianych w przepisach *o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*²²⁾.
- § 4. Nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne oraz zasiłki i dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe²³⁾ i dla sierot zupełnych.

Art. 11. (skreślony).²⁴⁾**Art. 12.²⁵⁾**

W przypadku gdy w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej administracyjny organ egzekucyjny prowadzi obie egzekucje, przepisy art. 8–10 stosuje się również do należności podlegających egzekucji sądowej, chyba że określone w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego ograniczenia egzekucji są mniejsze.

Art. 13.²⁵⁾

- § 1. Organ egzekucyjny, na wniosek zobowiązanego i ze względu na ważny jego interes, może zwolnić z egzekucji określone składniki majątkowe zobowiązanego, jeżeli zobowiązany uzyskał na to zgodę wierzyciela.
- § 2. Na postanowienie w sprawie zwolnienia z egzekucji składników majątkowych zobowiązanego służy zażalenie zobowiązanemu i wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 14.

- § 1. Przeciwnie osobom, które korzystają z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych i w zakresie przewidzianym przez ustawy, umowy lub powszechnie ustalone zwyczaje międzynarodowe nie podlegają orzecznictwu organów polskich, nie może być

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²²⁾ Obecnie: przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

²³⁾ Zasiłek porodowy przysługujący na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636) został zniesiony przez art. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych i ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 154, poz. 1791), który wszedł w życie z dniem 15 stycznia 2002 r.

²⁴⁾ Przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

prowadzona egzekucja administracyjna, chyba że chodzi o sprawę, w której osoby te podlegają orzecznictwu polskich organów administracyjnych.

- § 2. Przeciwko osobom wymienionym w § 1, które podlegają orzecznictwu organów polskich w rezultacie zrzeczenia się ich przywileju lub immunitetu przez państwo wysyłające lub odpowiednią organizację międzynarodową, może być prowadzona egzekucja administracyjna tylko w przypadku wyraźnego zrzeczenia się przywileju lub immunitetu także w odniesieniu do egzekucji administracyjnej.
- § 3. Jednakże gdy w przypadkach określonych w § 2 prowadzenie egzekucji jest dozwolone, niedopuszczalna jest egzekucja z mienia przeznaczonego do użytku służbowego ani też stosowanie środków egzekucyjnych w stosunku do osoby zobowiązanego.
- § 4.²⁶⁾ W przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów § 1–3 organ egzekucyjny zwraca się do ministra właściwego do spraw zagranicznych, który rozstrzyga w drodze postanowienia, czy zobowiązany korzysta z immunitetów i przywilejów, o których mowa w § 1.

Art. 15.²⁷⁾

- § 1. Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.
- § 2. Koszty upomnienia obciążają zobowiązanego i, z zastrzeżeniem § 3, są pobierane na rzecz wierzyciela. Obowiązek uiszczenia kosztów upomnienia przez zobowiązanego powstaje z chwilą doręczenia upomnienia. Koszty te podlegają ściągnięciu w trybie określonym dla kosztów egzekucyjnych.
- § 3. Jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, koszty upomnienia są pobierane na rzecz komórki organizacyjnej wierzyciela, do której zadań należy prowadzenie egzekucji.
- § 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wysokość kosztów upomnienia. Wysokość kosztów upomnienia nie może przekraczać czterokrotnej wysokości kosztów związanych z doręczeniem upomnienia jako przesyłki poleconej.
- § 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, należności pieniężne, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia. Określając należności, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, minister kieruje się rodzajem należności oraz sposobem ich powstawania.

Art. 16.

Zastosowanie środka egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym nie stoi na przeszkodzie wymierzeniu kary w postępowaniu karnym, w sprawach o wykroczenia lub dyscyplinarnym za niewykonanie obowiązku.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 17.²⁸⁾

- § 1. O ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie i zajmowane przez organ egzekucyjny lub wierzyciela stanowisko w sprawach dotyczących postępowania egzekucyjnego następuje w formie postanowienia. Na postanowienie to służy zażalenie, jeżeli niniejsza ustawa lub Kodeks postępowania administracyjnego tak stanowi. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia postanowienia.
- § 2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego. Organ egzekucyjny lub organ odwoławczy może jednak w uzasadnionych przypadkach wstrzymać postępowanie egzekucyjne do czasu rozpatrzenia zażalenia.

Art. 18.

Jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, w postępowaniu egzekucyjnym mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 2**Organy egzekucyjne****Art. 19.²⁹⁾**

- § 1. Z zastrzeżeniem § 2 – 8, naczelnik urzędu skarbowego jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.
- § 2. Właściwy organ gminy o statusie miasta, wymienionej w odrębnych przepisach oraz gminy wchodzącej w skład powiatu warszawskiego³⁰⁾ jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, dla których ustalania lub określania i pobierania jest właściwy ten organ.
- § 3. Przewodniczący organu orzekającego w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych w pierwszej instancji jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę ukaranego, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu kar pieniężnych i kosztów postępowania orzeczonych w tych sprawach.
- § 4. Dyrektor oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z wierzytelności pieniężnych oraz z rachunków bankowych, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i należności pochodnych od składek oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń wypłacanych przez ten oddział, które nie mogą być potrącane z bieżących świadczeń.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

³⁰⁾ Od dnia pierwszych wyborów do Rady m.st. Warszawy i do rad dzielnic w m.st. Warszawie utworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 41, poz. 361) – m. st. Warszawy, stosownie do art. 31 tej ustawy.

- § 5.³¹⁾ Dyrektor izby celnej jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę, z rachunków bankowych oraz z zajętych w celu zabezpieczenia pieniędzy, ruchomości i wierzytelności pieniężnych oraz innych praw majątkowych, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu należności celnych, wraz z odsetkami, pobieranego na granicy podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego od importu towarów, grzywien, kar pieniężnych, kosztów postępowania i innych należności pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym skarbowym w zakresie spraw należących do właściwości organów administracji celnej.
- § 6. Organ, o którym mowa w § 5, jest również uprawniony do zabezpieczenia, w trybie i na zasadach określonych w dziale IV, należności celnych przypadających od towarów przywiezionych z zagranicy na polski obszar celny i dopuszczonych na polski obszar celny z zastrzeżeniem powrotnego ich wywozu lub z innym zastrzeżeniem, na podstawie stwierdzenia niezastosowania się do dokonanego zastrzeżenia.
- § 7. Dyrektor rejonowego oddziału Wojskowej Agencji Mieszkaniowej jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę oraz ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego albo z ubezpieczenia społecznego, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu czynszów, opłat i innych świadczeń związanych z zajmowaniem kwater i lokali mieszkalnych, stanowiących zasób mieszkaniowy Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.
- § 8. Organem egzekucyjnym w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych może być ponadto inny organ w zakresie określonym odrębnymi ustawami.

Art. 20.

- § 1. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym jest:
- 1)³²⁾ wojewoda,
 - 2)³³⁾ właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych, zadań zleconych i zadań z zakresu administracji rządowej oraz obowiązków wynikających z decyzji i postanowień z zakresu administracji publicznej wydawanych przez samorządowe jednostki organizacyjne,
 - 3)³⁴⁾ kierownik wojewódzkiej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydawanych w imieniu własnym lub wojewody decyzji i postanowień,
 - 4)³⁴⁾ kierownik powiatowej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydawanych w zakresie swojej właściwości decyzji i postanowień.
- § 2.³⁵⁾ Ponadto w przypadkach określonych szczególnymi przepisami jako organ egzekucyjny w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym działa każdy organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej, organ Państwowej Inspekcji Pracy wydający decy-

³¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o przekształceniach w administracji celnej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 41, poz. 365), która weszła w życie z dniem 1 maja 2002 r.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 5.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 9 ustawy, o której mowa w przypisie 6.

³⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

³⁵⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 3 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 7, i art. 156 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. Nr 74, poz. 676), która weszła w życie z dniem 29 czerwca 2002 r.

zję w pierwszej instancji, organ straży pożarnej kierujący akcją ratowniczą, a także inne organy powołane do ochrony spokoju, bezpieczeństwa, porządku, zdrowia publicznego lub mienia społecznego.

- § 3.³⁶⁾ Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, wynikających z decyzji z zakresu administracji rządowej wydanych przez przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie, a także przez stowarzyszenia, organizacje zawodowe i samorządowe oraz inne organizacje społeczne jest wojewoda.

Art. 21. (skreślony).³⁷⁾

Art. 22.³⁸⁾

- § 1. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z nieruchomości ustala się według miejsca jej położenia. Jeżeli jednak nieruchomość położona jest na obszarze właściwości dwóch lub większej liczby organów – egzekucję prowadzi organ, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości, a jeżeli nie można w powyższy sposób ustalić właściwości, egzekucję z nieruchomości prowadzi organ wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
- § 2. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z praw majątkowych lub ruchomości ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego, z zastrzeżeniem § 3.
- § 3. Jeżeli znany przed wszczęciem egzekucji majątek zobowiązanego lub większa jego część nie znajduje się na terenie działania organu egzekucyjnego ustalonego zgodnie z § 2, właściwość miejscową ustala się według miejsca położenia składników tego majątku.
- § 4. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego, a w braku zamieszkania lub siedziby w kraju – według miejsca jego pobytu, z zastrzeżeniem § 5.
- § 5. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym w sprawach o odebranie rzeczy lub opróżnienie budynków i pomieszczeń ustala się według miejsca wykonania obowiązku.

Art. 23.³⁸⁾

- § 1. Nadzór nad egzekucją administracyjną sprawują organy wyższego stopnia w stosunku do organów właściwych do wykonywania tej egzekucji.
- § 2. W przypadku braku organu wyższego stopnia w stosunku do organów egzekucyjnych, o których mowa w art. 19, nadzór nad egzekucją należności pieniężnych sprawuje właściwy miejscowo dyrektor izby skarbowej, z zastrzeżeniem § 3.
- § 3. W stosunku do organów egzekucyjnych będących organami samorządu terytorialnego nadzór nad egzekucją należności pieniężnych sprawuje samorządowe kolegium odwoławcze.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 5.

³⁷⁾ Przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

§ 3a.³⁹⁾ W stosunku do dyrektora izby celnej nadzór nad egzekucją należności pieniężnych sprawuje dyrektor izby skarbowej, właściwej ze względu na siedzibę tego dyrektora izby celnej.

§ 4. Organy sprawujące nadzór są jednocześnie:

- 1) organami odwoławczymi dla postanowień wydanych przez nadzorowane organy egzekucyjne,
- 2) organami sprawującymi kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy przez wierzycieli i nadzorowane organy egzekucyjne.

§ 5. Dla postanowień wydanych w pierwszej instancji przez dyrektora izby skarbowej organem odwoławczym jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

§ 6. Organy sprawujące nadzór mogą, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wstrzymać, na czas określony, czynności egzekucyjne lub postępowanie egzekucyjne prowadzone przez nadzorowany organ, z zastrzeżeniem § 7.

§ 7. Dyrektor izby skarbowej może wstrzymać czynności egzekucyjne lub postępowanie egzekucyjne dotyczące innych należności pieniężnych niż pozostających we właściwości urzędów skarbowych wyłącznie za zgodą wierzyciela.

§ 8. Na postanowienie w sprawie wstrzymania czynności egzekucyjnych lub postępowania egzekucyjnego służy zażalenie zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 24. (skreślony).⁴⁰⁾

Art. 25.⁴¹⁾

§ 1.⁴²⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje zwierzchni nadzór i kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji należności pieniężnych.

§ 2. Właściwi ministrowie, centralne organy administracji rządowej oraz inne centralne organy administracji publicznej, a także organy sprawujące nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, prowadzą kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy – przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Rozdział 3

Zasady prowadzenia egzekucji

Art. 26.⁴³⁾

§ 1. Organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru.

³⁹⁾ Dodany przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 804), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2002 r.

⁴⁰⁾ Przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 12 ustawy, o której mowa w przypisie 6.

⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2. Wzór, o którym mowa w § 1, określa w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw finansów publicznych. Wzór ten zawiera treść określoną w art. 27, a ponadto umożliwia elektroniczne przetwarzanie danych zawartych w tytule wykonawczym.
- § 3. Obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego według wzoru, o którym mowa w § 1, spoczywa również na wierzycielu, którego należność pieniężna wynika z orzeczenia sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, z tym że w tym przypadku nie wymaga się opatrzenia tytułu wykonawczego pieczęcią urzędową.
- § 4. Jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, przystępuje z urzędu do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego przez siebie wystawionego.
- § 5. Wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą:
- 1) doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego lub
 - 2) doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręczeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.
- § 6. W przypadku przekształcenia zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne zobowiązanemu doręcza się odpis tytułu wykonawczego.

Art. 26a. (skreślony).⁴⁴⁾

Art. 27.⁴⁵⁾

§ 1. Tytuł wykonawczy zawiera:

- 1) oznaczenie wierzyciela,
- 2) wskazanie imienia i nazwiska lub firmy zobowiązanego i jego adresu, a także określenie zatrudniającego go pracodawcy i jego adresu, jeżeli wierzyciel posiada taką informację,
- 3) treść podlegającego egzekucji obowiązku, podstawę prawną tego obowiązku oraz stwierdzenie, że obowiązek jest wymagalny, a w przypadku egzekucji należności pieniężnej – także określenie jej wysokości, terminu, od którego nalicza się odsetki z tytułu niezapłacenia należności w terminie, oraz rodzaju i stawki tych odsetek,
- 4) wskazanie zabezpieczenia należności pieniężnej hipoteką przymusową albo przez ustanowienie zastawu skarbowego lub rejestrowego lub zastawu nieujawnionego w żadnym rejestrze, ze wskazaniem terminów powstania tych zabezpieczeń,
- 5) wskazanie podstawy prawnej pierwszeństwa zaspokojenia należności pieniężnej, jeżeli należność korzysta z tego prawa i prawo to nie wynika z zabezpieczenia należności pieniężnej,
- 6) wskazanie podstawy prawnej prowadzenia egzekucji administracyjnej,
- 7) datę wystawienia tytułu, podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisk pieczęci urzędowej wierzyciela,
- 8) pouczenie zobowiązanego o skutkach niezawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie miejsca pobytu,

⁴⁴⁾ Dodany przez art. 308 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., a następnie skreślony przez art. 1 pkt 23 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 9) pouczenie zobowiązanego o przysługującym mu w terminie 7 dni prawie zgłoszenia do organu egzekucyjnego zarzutów w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego,
 - 10) klauzulę organu egzekucyjnego o skierowaniu tytułu do egzekucji administracyjnej,
 - 11) wskazanie środków egzekucyjnych stosowanych w egzekucji należności pieniężnych.
- § 2. Jeżeli tytuł wykonawczy dotyczy należności spółki nieposiadającej osobowości prawnej, w tytule wykonawczym podaje się również imiona i nazwiska oraz adresy wspólników.
- § 3. Do tytułu wykonawczego wierzyciel dołącza dowód doręczenia upomnienia, a jeżeli doręczenie upomnienia nie było wymagane, podaje w tytule wykonawczym podstawę prawną braku tego obowiązku.

Art. 27a.⁴⁶⁾

- § 1. W tytule wykonawczym wykazuje się należności pieniężne po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy.
- § 2. Przepis § 1 stosuje się również do odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej i kosztów egzekucyjnych.
- § 3. Zaokrąglenie następuje w ten sposób, że kwoty wynoszące:
- 1) mniej niż 5 groszy pomija się,
 - 2) 5 i więcej groszy podwyższa się do pełnych dziesiątek groszy.
- § 4. Zaokrąglenie, o którym mowa w § 1 i 2, stosuje się w każdym przypadku częściowej realizacji egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie oraz kosztów egzekucyjnych.
- § 5. Różnice występujące w końcowym rozliczeniu kwot uzyskanych z egzekucji, wynikające z zaokrąglenia, traktuje się odpowiednio jako kwoty należne albo umorzone z mocy prawa.

Art. 27b.⁴⁶⁾

Wierzyciele, którzy na mocy odrębnych przepisów nie zostali upoważnieni do korzystania z pieczęci urzędowej, mogą jej używać do oznaczania tytułów wykonawczych oraz zarządzeń zabezpieczenia.

Art. 27c.⁴⁶⁾

Jeżeli egzekucja ma być prowadzona zarówno z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, jak i z ich majątków osobistych, tytuł wykonawczy wystawia się na oboje małżonków.

⁴⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 28.⁴⁷⁾

We wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wierzyciel może wskazać środek egzekucyjny. Wierzyciel powinien wskazać środek egzekucyjny, gdy wniosek dotyczy egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym.

Art. 28a.⁴⁸⁾

W przypadku przejścia obowiązku objętego tytułem wykonawczym na następcę prawnego zobowiązanego, postępowanie egzekucyjne jest kontynuowane, a dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy. Zastosowanie dalszych środków egzekucyjnych może jednak nastąpić po wystawieniu przez wierzyciela nowego tytułu wykonawczego i skierowaniu go do organu egzekucyjnego wraz z urzędowym dokumentem wykazującym przejście dochodzonego obowiązku na następcę prawnego.

Art. 29.

- § 1. Organ egzekucyjny bada z urzędu dopuszczalność egzekucji administracyjnej; organ ten nie jest natomiast uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.
- § 2.⁴⁹⁾ Jeżeli obowiązek, którego dotyczy tytuł wykonawczy, nie podlega egzekucji administracyjnej lub tytuł wykonawczy nie spełnia wymogów określonych w art. 27 § 1 i 2, organ egzekucyjny nie przystępuje do egzekucji, zwracając tytuł wierzycielowi. Na postanowienie organu egzekucyjnego o zwrocie tytułu wykonawczego przysługuje wierzycielowi, niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym, zażalenie.
- § 3. (skreślony).⁵⁰⁾

Art. 30.⁵¹⁾

Organ egzekucyjny w egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym może zastosować inny środek egzekucyjny niż wskazany we wniosku, jeżeli jest mniej uciążliwy dla zobowiązanego, a prowadzi bezpośrednio do wykonania obowiązku. O powyższym organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 31.

- § 1.⁵²⁾ Organ egzekucyjny może zlecić organowi rekwizycijnemu wykonanie czynności egzekucyjnych w zakresie składników majątku zobowiązanego znajdujących się na terenie działania tego organu. Organ egzekucyjny zlecający wykonanie czynności egzekucyjnych sporządza odpis tytułu wykonawczego oznaczając cel, któremu ma służyć, i jego liczbę porządkową, a także określa kwotowo zakres zlecenia.
- § 1a.⁵³⁾ Organ rekwizycyjny wykonuje prawa i obowiązki organu egzekucyjnego w zakresie zleconych czynności egzekucyjnych.

⁴⁷⁾ § 2 i oznaczenie § 1 skreślone przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵⁰⁾ Dodany przez art. 3 pkt 13 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 6, a następnie skreślony przez art. 1 pkt 28 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 30 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2. Egzekutor obowiązany jest przed rozpoczęciem czynności egzekucyjnych bez wezwania okazać zobowiązanemu zaświadczenie organu egzekucyjnego lub legitymację służbową, upoważniającą do czynności egzekucyjnych.

Art. 32.⁵⁴⁾

Organ egzekucyjny lub egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony.

Art. 33.⁵⁴⁾

Podstawą zarzutu w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej może być:

- 1) wykonanie lub umorzenie w całości albo w części obowiązku, przedawnienie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku,
- 2) odroczenie terminu wykonania obowiązku albo brak wymagalności obowiązku z innego powodu, rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnej,
- 3) określenie egzekwowanego obowiązku niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z orzeczenia, o którym mowa w art. 3 i 4,
- 4) błąd co do osoby zobowiązanego,
- 5) niewykonalność obowiązku o charakterze niepieniężnym,
- 6) niedopuszczalność egzekucji administracyjnej lub zastosowanego środka egzekucyjnego,
- 7) brak uprzedniego doręczenia zobowiązanemu upomnienia, o którym mowa w art. 15 § 1,
- 8) zastosowanie zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego,
- 9) prowadzenie egzekucji przez niewłaściwy organ egzekucyjny,
- 10) niespełnienie wymogów określonych w art. 27.

Art. 34.⁵⁴⁾

- § 1. Zarzuty zgłoszone na podstawie art. 33 pkt 1–7, 9 i 10, a przy egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym – także na podstawie art. 33 pkt 8, organ egzekucyjny rozpatruje po uzyskaniu stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów, z tym że w zakresie zarzutów, o których mowa w art. 33 pkt 1–5, wypowiedź wierzyciela jest dla organu egzekucyjnego wiążąca.
- § 2. Na postanowienie w sprawie stanowiska wierzyciela przysługuje zażalenie.
- § 3. Jeżeli wierzyciel nie wyraził stanowiska w terminie 14 dni od dnia powiadomienia go przez organ egzekucyjny o wniesionych zarzutach, organ egzekucyjny wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego do czasu wydania postanowienia, o którym mowa w § 4.
- § 4. Organ egzekucyjny po otrzymaniu ostatecznego postanowienia w sprawie stanowiska wierzyciela wydaje postanowienie w sprawie zgłoszonych zarzutów, z tym że jeżeli wierzyciel uznał zarzuty za uzasadnione – o umorzeniu postępowania egzekucyjnego albo o zastosowaniu mniej uciążliwego środka egzekucyjnego.
- § 5. Na postanowienie w sprawie zgłoszonych zarzutów służy zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym zażalenie. Zażalenie

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

na postanowienie w sprawie zarzutów podlega rozpatrzeniu w terminie 14 dni od dnia doręczenia organowi odwoławczemu.

Art. 35.⁵⁴⁾

- § 1. Wniesienie przez zobowiązanego zarzutu w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego nie wstrzymuje tego postępowania. Organ egzekucyjny może jednak w uzasadnionych przypadkach wstrzymać postępowanie egzekucyjne lub niektóre czynności egzekucyjne do czasu rozpatrzenia zarzutu.
- § 2. Organ nadzoru w uzasadnionych przypadkach może wstrzymać czynności egzekucyjne do czasu rozpatrzenia zażalenia.

Art. 35a.⁵⁵⁾

Jeżeli ze względu na rodzaj egzekwowanej należności dopuszczalne jest kwestionowanie istnienia lub wysokości tej należności w drodze powództwa, a zobowiązany wniesie takie powództwo do sądu, wierzyciel po otrzymaniu powództwa zawiadamia o tym organ egzekucyjny, żądając wstrzymania postępowania egzekucyjnego do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

Art. 36.

- § 1.⁵⁶⁾ W zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania informacji i wyjaśnień, jak również zwracać się o udzielenie informacji do organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub podporządkowanych, a także innych podmiotów.
- § 1a.⁵⁷⁾ Informacje i wyjaśnienia, o których mowa w § 1, udzielane są nieodpłatnie przez uczestników postępowania egzekucyjnego oraz organy administracji publicznej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane.
- § 1b.⁵⁷⁾ Udostępnianie informacji przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.
- § 2. Od wykonania żądania określonego w § 1 można uchylić się w takim zakresie, w jakim według przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego można odmówić zeznań w charakterze świadka albo odpowiedzi na zadane pytanie.
- § 3. Zobowiązany, przeciwko któremu wszczęto postępowanie egzekucyjne, jest obowiązany do powiadomienia, w terminie 7 dni, organu egzekucyjnego o każdej zmianie miejsca swego pobytu, trwającej dłużej niż jeden miesiąc. O obowiązku tym oraz o skutkach jego zaniechania poucza się zobowiązanego przy doręczaniu mu tytułu wykonawczego.

⁵⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 32 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 33 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 37. (skreślony).⁵⁸⁾**Art. 37a. (skreślony).⁵⁹⁾****Art. 38.**

- § 1. Kto, nie będąc zobowiązanym, rości sobie prawa do rzeczy lub prawa majątkowego, z którego prowadzi się egzekucję administracyjną, może wystąpić do organu egzekucyjnego – w terminie czternastu dni od dnia uzyskania wiadomości o czynności egzekucyjnej skierowanej do tej rzeczy lub tego prawa – z żądaniem ich wyłączenia spod egzekucji, przedstawiając lub powołując dowody na poparcie swego żądania.
- § 2. Organ egzekucyjny rozpoznaje żądanie i wyda postanowienie w sprawie wyłączenia w terminie czternastu dni od dnia złożenia żądania. Termin ten może być przedłużony o dalsze czternaście dni, gdy zbadanie dowodów w tym terminie nie było możliwe.
- § 3. Do czasu wydania postanowienia w sprawie wyłączenia organ egzekucyjny zaniecha dalszych czynności egzekucyjnych w stosunku do rzeczy lub prawa majątkowego, których wyłączenia żądano; jednakże dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.
- § 4.⁶⁰⁾ Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku zgłoszenia roszczeń do rzeczy lub praw majątkowych zajętych w celu zabezpieczenia.

Art. 39.⁶¹⁾

Jeżeli w egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym rzecz lub prawo majątkowe, których wyłączenia spod egzekucji żądano, zostały również objęte środkiem egzekucyjnym wskazanym przez wierzyciela, organ egzekucyjny doręcza mu postanowienie o wyłączeniu. Na to postanowienie przysługuje wierzycielowi zażalenie. Do czasu rozstrzygnięcia zażalenia dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

Art. 40.⁶¹⁾

- § 1. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie odmowy wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego przysługuje zażalenie osobie, o której mowa w art. 38 § 1.
- § 2. Na ostateczne postanowienie w sprawie odmowy wyłączenia rzeczy lub prawa majątkowego nie przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Osobie, której żądanie wyłączenia rzeczy lub prawa nie zostało uwzględnione, przysługuje natomiast prawo żądania zwolnienia ich od zabezpieczenia lub egzekucji administracyjnej w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Osoba ta odpis pozwu o zwolnienie kieruje równocześnie do organu egzekucyjnego.

Art. 41.

- § 1.⁶²⁾ Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia żądania w sprawie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego i w okresie 14 dni po tym rozstrzygnięciu oraz

⁵⁸⁾ Przez art. 1 pkt 34 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁵⁹⁾ Dodany przez art. 120 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz.U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r., a następnie skreślony przez art. 1 pkt 34 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁶⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 35 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

w okresie od dnia skierowania do organu egzekucyjnego pozwu, o którym mowa w art. 40 § 2, do dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu w sprawie wyłączenia spod egzekucji objęte żądaniem wyłączenia rzeczy nie mogą być sprzedane, a prawa majątkowe wykonywane.

- § 2. Jeżeli rzecz objęta żądaniem wyłączenia ulega szybkiemu zepsuciu, może ona być sprzedana w trybie przewidzianym dla sprzedaży ruchomości w przepisach o egzekucji należności pieniężnych przed rozstrzygnięciem żądania wyłączenia, a osiągniętą ze sprzedaży kwotę składa się do depozytu organu egzekucyjnego. W przypadku nieuwzględnienia żądania wyłączenia egzekucję prowadzi się do kwoty złożonej do depozytu.

Art. 42.

W postępowaniu dotyczącym egzekucji należności pieniężnej osoba, która żąda wyłączenia rzeczy lub prawa majątkowego, może wpłacić do depozytu organu egzekucyjnego kwotę, na jaką zostały one oszacowane, albo kwotę równą należności pieniężnej łącznie z kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny uchyli wówczas czynności egzekucyjne odnośnie do rzeczy lub prawa, których żądanie wyłączenia dotyczy, co nie wpływa na dalszy tok postępowania o wyłączenie. W razie uwzględnienia żądania wyłączenia, kwota złożona do depozytu podlega zwrotowi. Jeżeli żądanie wyłączenia nie zostanie uwzględnione, egzekucję prowadzi się do kwoty złożonej do depozytu.

Art. 43.

Jeżeli w postępowaniu dotyczącym egzekucji należności pieniężnej zostało zgłoszone, zgodnie z art. 38 § 1, żądanie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego z tej przyczyny, że znajduje się we władaniu innej osoby na podstawie umowy zastawu lub prawa użytkowania ustanowionego w wyniku umowy o dożywocie, a żądanie to nie zostało uwzględnione, wierzytelność zabezpieczona zastawem oraz wartość prawa użytkowania podlega zaspokojeniu z kwoty uzyskanej z egzekucji, z uwzględnieniem prawa pierwszeństwa zaspokojenia przysługującego z mocy ustawy należności pieniężnych.

Art. 44.⁶³⁾

Żądanie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego nie może być zgłoszone, jeżeli z rzeczy lub prawa przeprowadzona została egzekucja przez sprzedaż rzeczy lub wykonanie prawa majątkowego.

Art. 45.

- § 1.⁶⁴⁾ Organ egzekucyjny i egzekutor są obowiązani odstąpić od czynności egzekucyjnych, jeśli zobowiązany okazał dowody stwierdzające wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie lub nieistnienie obowiązku, odroczenie terminu wykonania obowiązku, rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych, albo gdy zachodzi błąd co do osoby zobowiązanego. Organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela o odstąpieniu od czynności egzekucyjnych.

⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 ustawy, o której mowa w przypisie 1

⁶³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 38 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁶⁴⁾ Oznaczenie § 1 nadane przez art. 1 pkt 39 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2.⁶⁵⁾ Organ egzekucyjny i egzekutor są obowiązani odstąpić od egzekucji ze składnika majątkowego zobowiązanego, jeżeli okazał on dowody stwierdzające częściowe wykonanie obowiązku lub umorzenie należności pieniężnej, a wartość zajętego składnika majątkowego znacznie przekracza kwotę ostatecznie dochodzonej należności i zobowiązany posiada inne składniki majątkowe, z których egzekucja może być prowadzona.
- § 3.⁶⁵⁾ Organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela o odstąpieniu od czynności egzekucyjnych i na jego żądanie wydaje postanowienie w sprawie odstąpienia od czynności egzekucyjnych. Na postanowienie to przysługuje zażalenie wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 46.

- § 1.⁶⁶⁾ Organ egzekucyjny i egzekutor może w razie potrzeby wezwać, w pilnych przypadkach także ustnie, pomocy organu Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, jeżeli natrafił na opór, który uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie egzekucji, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafi. Jeżeli opór stawia żołnierz w czynnej służbie wojskowej, należy wezwać pomocy właściwego organu wojskowego, chyba że zwłoka grozi udaremnieniem egzekucji, a na miejscu nie ma organu wojskowego.
- § 2.⁶⁷⁾ Organy wymienione w § 1 nie mogą odmówić udzielenia egzekutorowi pomocy.
- § 3.⁶⁸⁾ Sposób udzielania pomocy organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, przypadki, w których wymagana jest pomoc organów, sposób postępowania, tryb występowania o udzielenie pomocy, sposób jej realizacji, a także sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) Minister Obrony Narodowej – w przypadku udzielania pomocy przez Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe,
 - 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku udzielania pomocy przez Policję lub Straż Graniczną,
 - 3)⁶⁹⁾ Prezes Rady Ministrów – w przypadku udzielania pomocy przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu.

Art. 47.⁷⁰⁾

- § 1. Jeżeli cel egzekucji prowadzonej w sprawie należności pieniężnej lub wydania rzeczy tego wymaga, organ egzekucyjny zarządzi otwarcie środków transportu zobowiązanego, lokali i innych pomieszczeń zajmowanych przez zobowiązanego oraz schowków w tych środkach, lokalach i pomieszczeniach.

⁶⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 39 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁶⁶⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 14 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 120, poz. 1268), która weszła w życie z dniem 30 marca 2001 r., i art. 156 pkt 2 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

⁶⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127), który wszedł w życie z dniem 1 maja 1993 r.

⁶⁸⁾ Dodany przez art. 8 pkt 1 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 67; w brzmieniu ustalonym przez art. 14 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 66 jako pierwsza.

⁶⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 156 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

⁷⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2. Przeszukania rzeczy, środków transportu, lokali i innych pomieszczeń oraz schowków dokonuje komisja powołana przez organ egzekucyjny. Z dokonanych czynności spisuje się protokół. Zakończeniem czynności jest zabezpieczenie przeszukiwanego środka transportu, pomieszczenia lub lokalu. Protokół z dokonanych czynności przekazuje się niezwłocznie zobowiązanemu.
- § 3. Zarządzenie, o którym mowa w § 1, doręcza się zobowiązanemu.

Art. 48.

- § 1. Egzekutor może przeszukać odzież na osobie zobowiązanego oraz teczki, walizy i tym podobne przedmioty, które zobowiązany ma przy sobie, jeżeli egzekucja dotyczy należności pieniężnej lub wydania rzeczy.
- § 2. Przeszukanie odzieży na osobie zobowiązanego oraz jego teczek, waliz i tym podobnych przedmiotów poza mieszkaniem, przedsiębiorstwem, zakładem lub gospodarstwem zobowiązanego może nastąpić tylko na podstawie pisemnego polecenia organu egzekucyjnego. Egzekutor obowiązany jest okazać polecenie organu egzekucyjnego zobowiązanemu przed przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.
- § 3. Jeżeli w czasie dokonywania czynności egzekucyjnych, o których mowa w § 1 i 2, egzekutor zauważy, że zobowiązany oddał poszukiwane przedmioty swemu domownikowi lub innej osobie do ukrycia, egzekutor może przeszukać odzież tej osoby oraz jej teczki, walizy i tym podobne przedmioty, jakie ona ma przy sobie.
- § 4. Przeszukanie odzieży powinno być dokonane tylko przez osobę tej samej płci co osoba przeszukiwana.
- § 5.⁷¹⁾ Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszu Policji, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności egzekutora odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.

Art. 49.⁷²⁾

- § 1. Podczas przeszukania ma prawo być obecny zobowiązany.
- § 2. Jeżeli zobowiązany lub inna obecna przy przeszukaniu osoba zachowuje się niewłaściwie lub przeszkadza w dokonywaniu czynności egzekucyjnych, egzekutor może upomnieć, a po bezskutecznym upomnieniu wydalić z miejsca dokonywania czynności egzekucyjnych tę osobę.

Art. 49a.⁷³⁾

Przeszukanie rzeczy dokonywane jest zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. Nr 123, poz. 1353), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 156 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

⁷²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 41 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁷³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 42 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 49b.⁷³⁾

- § 1. Jeżeli podczas przeszukania egzekutor natrafi na dokument opatrzony klauzulą tajności, egzekutor odstępuje od jego egzekucji.
- § 2. Rzeczy, których posiadanie jest zabronione, przekazuje się właściwemu urzędowi lub instytucji.

Art. 50.

- § 1. W lokalach i innych pomieszczeniach organów państwowych oraz na terenach kolejowych i lotnisk można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu tych organów państwowych lub zarządców (komendantów) tych obiektów. Przepis ten nie dotyczy przypadków, gdy z mocy szczególnych przepisów organy egzekucyjne właściwe są do działania na terenach kolejowych oraz lotnisk.
- § 2.⁷⁴⁾ W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu lub Straż Graniczną oraz na okrętach wojennych można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu właściwego komendanta i w asyście wyznaczonego organu wojskowego lub organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej.
- § 3.⁷⁵⁾ Sposób asystowania przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, uwzględniając w szczególności przypadki i miejsca, w których wymagana jest asysta organów, sposób postępowania przy wykonywaniu asysty, tryb powiadamiania właściwych organów, wymagane dokumenty, sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) Minister Obrony Narodowej – w przypadku wykonywania asysty przez Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe,
 - 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku wykonywania asysty przez Policję lub Straż Graniczną,
 - 3)⁷⁶⁾ Prezes Rady Ministrów – w przypadku wykonywania asysty przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu.
- § 4.⁷⁷⁾ Przeszukania rzeczy osoby obowiązanej do zachowania tajemnicy zawodowej dokonuje się w obecności przedstawiciela organizacji zawodowej, do której osoba ta przynależy.

Art. 51.

- § 1. Na wniosek zobowiązanego, a także gdy egzekutor uzna to za konieczne, może być przywołany świadek do obecności przy czynnościach egzekucyjnych.
- § 2.⁷⁸⁾ Egzekutor przywołuje co najmniej dwóch świadków, jeżeli zobowiązany nie może być obecny przy czynnościach egzekucyjnych na skutek wydalenia z miejsca dokonywania czynności egzekucyjnych lub z innych przyczyn, chyba że zachodzi obawa, iż wskutek upływu czasu potrzebnego na przywołanie świadków egzekucja będzie udaremniona.

⁷⁴⁾ Ze zmianami wprowadzonym przez art. 156 pkt 4 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

⁷⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 14 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 66 jako pierwsza.

⁷⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 156 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

⁷⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 43 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁷⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 3. Świadcami mogą być także pełnoletni członkowie rodziny i domownicy zobowiązanego.
- § 4. Świadkowie nie otrzymują wynagrodzenia.

Art. 52.

- § 1. Jeśli cel egzekucji tego wymaga, organ egzekucyjny zezwoli pisemnie egzekutorowi na dokonanie czynności egzekucyjnej w dni wolne od pracy lub w porze nocnej pomiędzy godziną 21 a godziną 7. Egzekutor jest obowiązany okazać zezwolenie organu egzekucyjnego zobowiązanemu przed przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.
- § 2. Czynności egzekucyjne mogą być dokonywane w porze nocnej tylko w obecności świadka.

Art. 53.⁷⁹⁾

- § 1. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, egzekutor sporządza protokół z czynności egzekucyjnych, który zawiera:
 - 1) oznaczenie miejsca, czasu i rodzaju czynności,
 - 2) imiona i nazwiska osób uczestniczących w czynności,
 - 3) sprawozdanie z przebiegu czynności,
 - 4) zgłoszone przez obecnych wnioski i oświadczenia,
 - 5) podpisy obecnych lub wzmiankę o przyczynie braku podpisów,
 - 6) podpis egzekutora.
- § 2. Odpis protokołu, o którym mowa w § 1, doręcza się niezwłocznie zobowiązanemu.

Art. 54.⁷⁹⁾

- § 1. Zobowiązanemu przysługuje skarga na czynności egzekucyjne organu egzekucyjnego lub egzekutora oraz skarga na przewlekłość postępowania egzekucyjnego.
- § 2. Na przewlekłość postępowania egzekucyjnego skarga przysługuje również wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym, a także podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku oraz organowi zainteresowanemu w wykonaniu obowiązku.
- § 3. Skargę na czynności egzekucyjne organu egzekucyjnego lub egzekutora oraz na przewlekłość postępowania egzekucyjnego wnosi się za pośrednictwem organu egzekucyjnego.
- § 4. Skargę na czynności egzekucyjne, o których mowa w § 3, wnosi się w terminie 14 dni od dnia dokonania zakwestionowanej czynności egzekucyjnej, o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.
- § 5. W sprawie skargi, o której mowa w § 1 i 2, postanowienie wydaje organ nadzoru. Na postanowienie o oddaleniu skargi przysługuje zażalenie.
- § 6. Wniesienie skargi, o której mowa w § 1, nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego. Organ egzekucyjny lub organ nadzoru może jednak, w drodze postanowienia, wstrzymać w uzasadnionych przypadkach prowadzenie postępowania egzekucyjnego.

⁷⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 55. (skreślony).⁸⁰⁾**Art. 55a.⁸¹⁾**

Jeżeli egzekucja prowadzona wobec podmiotu wpisanego w Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczy należności podatkowych, celnych lub należności, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a nie zostały one uiszczone w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji, organ egzekucyjny składa wniosek o wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego daty wszczęcia egzekucji tych należności, wysokości pozostałych do wyegzekwowania kwot oraz daty i sposobu zakończenia egzekucji.

Rozdział 4**Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego****Art. 56.**

§ 1. Postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu:

- 1) w razie wstrzymania wykonania, odroczenia terminu wykonania obowiązku albo rozłożenia na raty spłat należności pieniężnej,
- 2) w razie śmierci zobowiązanego, jeżeli obowiązek nie jest ściśle związany z osobą zmarłego,
- 3) w razie utraty przez zobowiązanego zdolności do czynności prawnych i braku jego przedstawiciela ustawowego,
- 4) na żądanie wierzyciela,
- 5)⁸²⁾ w innych przypadkach przewidzianych w ustawach.

§ 2. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego, dotyczącego obowiązku o charakterze niepieniężnym, z przyczyny określonej w § 1 pkt 2 i 3 może nastąpić tylko w przypadkach, gdy nie zagraża to interesowi społecznemu.

§ 3. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

§ 4. Na postanowienie organu egzekucyjnego o zawieszeniu postępowania lub o odmowie zawieszenia tego postępowania służy zażalenie.

Art. 57.

§ 1. Organ egzekucyjny podejmie zawieszone postępowanie egzekucyjne po ustaniu przyczyny zawieszenia.

§ 2. W razie zawieszenia postępowania z przyczyny określonej w art. 56 § 1 pkt 2 – organ egzekucyjny podejmie zawieszone postępowanie, gdy organ ten zostanie zawiadomiony przez wierzyciela o ustaleniu według przepisów prawa cywilnego spadkobierców zmarłego zobowiązanego, na których przeszedł egzekwowany obowiązek.

⁸⁰⁾ Przez art. 1 pkt 46 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸¹⁾ Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Prawa upadłościowego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz ustawy – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 114, poz. 1193), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Wierzyciel może również, nie czekając na sądowe stwierdzenie nabycia spadku, wskazać osobę, którą uważa za spadkobiercę zmarłego zobowiązanego, odpowiedzialną za egzekwowany obowiązek. Jednakże organ egzekucyjny obowiązany jest zastosować się do postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, jeżeli postanowienie to zostanie mu złożone przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego.

- § 3. Jeżeli szczególne przepisy przewidują wydanie przez wierzyciela decyzji o odpowiedzialności za zmarłego zobowiązanego innej osoby, jako spadkobiercy, organ egzekucyjny może podjąć postępowanie egzekucyjne, zawieszone z przyczyny określonej w art. 56 § 1 pkt 2, po wydaniu takiej decyzji.

Art. 58.

- § 1.⁸³⁾ W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego pozostają w mocy dokonane czynności egzekucyjne, z tym że w okresie zawieszenia z przyczyn określonych w art. 56 § 1 pkt 1 i 4 mogą być dokonywane, za zgodą organu egzekucyjnego, wypłaty z rachunków bankowych zobowiązanego po przedstawieniu przez niego dokumentów świadczących o konieczności poniesienia danych wydatków.
- § 2. Organ egzekucyjny może jednak uchylić dokonane czynności egzekucyjne, jeżeli to jest uzasadnione ważnym interesem zobowiązanego, interes wierzyciela nie stoi temu na przeszkodzie, a osoby trzecie na skutek tych czynności nie nabyły praw. Uchylenie dokonanych czynności nie powoduje umorzenia należnych za nie kosztów egzekucyjnych.
- § 3.⁸⁴⁾ Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie uchylenia czynności egzekucyjnych przysługuje zażalenie zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 59.⁸⁵⁾

- § 1. Postępowanie egzekucyjne umarza się:
- 1) jeżeli obowiązek został wykonany przed wszczęciem postępowania,
 - 2) jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygasł z innego powodu albo jeżeli obowiązek nie istniał,
 - 3) jeżeli egzekwowany obowiązek został określony niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z decyzji organu administracyjnego, orzeczenia sądowego albo bezpośrednio z przepisu prawa,
 - 4) gdy zachodzi błąd co do osoby zobowiązanego lub gdy egzekucja nie może być prowadzona ze względu na osobę zobowiązanego,
 - 5) jeżeli obowiązek o charakterze niepieniężnym okazał się niewykonalny,
 - 6) w przypadku śmierci zobowiązanego, gdy obowiązek jest ściśle związany z osobą zmarłego,
 - 7) jeżeli egzekucja administracyjna lub zastosowany środek egzekucyjny są niedopuszczalne albo zobowiązanemu nie doręczono upomnienia, mimo iż obowiązek taki ciążył na wierzycielu,
 - 8) jeżeli postępowanie egzekucyjne zawieszone na żądanie wierzyciela nie zostało podjęte przed upływem 12 miesięcy od dnia zgłoszenia tego żądania,

⁸³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 48 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 48 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 49 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 9) na żądanie wierzyciela,
- 10) w innych przypadkach przewidzianych w ustawach.
- § 2. Postępowanie egzekucyjne może być umorzone w przypadku stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.
- § 3. W przypadkach, o których mowa w § 1 i 2, organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, chyba że umorzenie postępowania egzekucyjnego następuje na podstawie art. 34 § 4.
- § 4. Postanowienie, o którym mowa w § 1, wydaje się na żądanie zobowiązanego albo wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym, z tym że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku o charakterze niepieniężnym – również z urzędu.
- § 5. Na postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego przysługuje zażalenie zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 60.

- § 1.⁸⁶⁾ Umorzenie postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 59 § 1 pkt 1–8 i 10, powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Pozostają jednak w mocy prawa osób trzecich nabyte na skutek tych czynności.
- § 2. Organ egzekucyjny wydaje w razie potrzeby postanowienie dotyczące uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych wskutek umorzenia postępowania egzekucyjnego.
- § 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych lub odmowy uchylenia tych czynności służy zażalenie.

Art. 61.⁸⁷⁾

W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2 wszczęcie ponownej egzekucji może nastąpić wówczas, gdy zostanie ujawniony majątek lub źródła dochodu zobowiązanego przewyższające kwotę wydatków egzekucyjnych.

Rozdział 5

Zbieg egzekucji

Art. 62.⁸⁸⁾

W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej do tej samej nieruchomości, rzeczy albo prawa majątkowego lub niemajątkowego, organ egzekucyjny wstrzymuje czynności egzekucyjne na wniosek wierzyciela, zobowiązanego lub z urzędu i przekazuje akta egzekucji administracyjnej sądowi rejonowemu zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

⁸⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 50 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 51 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁸⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 63.⁸⁸⁾

- § 1. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, prowadzonej przez organy egzekucyjne, o których mowa w art. 19, łączne prowadzenie egzekucji przejmuje naczelnik urzędu skarbowego, który pierwszy zastosował środek egzekucyjny, a jeżeli naczelnik urzędu skarbowego nie dokonał takiej czynności lub nie dokonał jej jako pierwszy – łączne prowadzenie egzekucji przejmuje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według siedziby lub miejsca zamieszkania zobowiązanego, z zastrzeżeniem § 2.
- § 2. Jeżeli środek egzekucyjny zastosował naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca położenia majątku zobowiązanego, łączne prowadzenie egzekucji przejmuje ten organ.
- § 3. W przypadku wystąpienia dalszych zbiegów egzekucji łączne prowadzenie egzekucji przejmuje naczelnik urzędu skarbowego, który przejął prowadzenie egzekucji zgodnie z § 1 lub 2.

Rozdział 6**Koszty egzekucyjne****Art. 64.**⁸⁸⁾

- § 1. Organ egzekucyjny, z zastrzeżeniem § 2, w egzekucji należności pieniężnych pobiera za dokonane czynności egzekucyjne opłaty w następującej wysokości, z zastrzeżeniem art. 64d:
- 1) za pobranie pieniędzy na miejscu u zobowiązanego – 5% kwoty pobranej należności, nie mniej jednak niż 2 zł 50 gr,
 - 2) za zajęcie świadczeń z ubezpieczenia społecznego – 4% kwoty egzekwowanej należności, nie mniej jednak niż 1 zł 40 gr,
 - 3) za zajęcie wynagrodzenia za pracę – 4% egzekwowanej należności, nie mniej jednak niż 2 zł 50 gr,
 - 4) za zajęcie innych niż wymienione w pkt 2 i 3 wierzytelności pieniężnych lub innych praw majątkowych – 5% kwoty egzekwowanej należności, nie mniej jednak niż 4 zł 20 gr,
 - 5) za zajęcie ruchomości – 6% kwoty egzekwowanej należności, nie mniej jednak niż 6 zł 80 gr,
 - 6) za zajęcie nieruchomości – 8% kwoty egzekwowanej należności, nie więcej jednak niż czterdziestopięciokrotna wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach, obowiązującego w dniu, w którym opłata stała się należna,
 - 7) za odebranie zajętych ruchomości od zobowiązanego – 5% kwoty wartości szacunkowej tych ruchomości, nie mniej jednak niż 6 zł 80 gr,
 - 8) za odebranie pomieszczeń w zajętej nieruchomości – w wysokości i na zasadach określonych w art. 64a § 1 pkt 6,
 - 9) za ogłoszenie sprzedaży zajętych ruchomości w drodze licytacji lub przetargu ofert lub za czynności przygotowawcze do sprzedaży egzekucyjnej w inny sposób – 6 zł 80 gr,
 - 10) za ogłoszenie sprzedaży zajętej nieruchomości – 10 zł,

- 11) za przeprowadzenie licytacji lub dokonanie sprzedaży egzekucyjnej w inny sposób – 5% kwoty uzyskanej ze sprzedaży, nie mniej jednak niż 6 zł 80 gr,
 - 12) za spisanie protokołu o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji z zajętych ruchomości lub praw majątkowych przez ich usunięcie, zbycie lub uszkodzenie – 10% wartości szacunkowej tych ruchomości, nie mniej jednak niż 13 zł 50 gr,
 - 13)⁸⁹⁾ za wezwanie pomocy Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Żandarmerii Wojskowej lub wojskowych organów porządkowych – 13 zł 50 gr,
 - 14) za spisanie na miejscu u zobowiązanego protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego – 10% kwoty egzekwowanej należności, nie więcej jednak niż 3 zł.
- § 2. Organ egzekucyjny pobiera opłaty za czynności egzekucyjne, jeżeli nie później niż po upływie 14 dni od dnia dokonania pierwszego zajęcia nieruchomości, rzeczy lub prawa majątkowego nadał w placówce pocztowej za pokwitowaniem lub doręczył zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego lub zawiadomienie o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego.
- § 3. Opłaty za czynności egzekucyjne, o których mowa w § 1 pkt 1–6, oblicza się oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego, który był podstawą dokonania czynności egzekucyjnych.
- § 4. Opłaty za zajęcia, o których mowa w § 1 pkt 2–6, pobiera się tylko raz w toku postępowania egzekucyjnego, chociażby takie same czynności były następnie ponawiane.
- § 5. Jeżeli w celu wyegzekwowania tej samej należności pieniężnej dokonano czynności egzekucyjnych, o których mowa w § 1 pkt 2–6, opłatę egzekucyjną pobiera się tylko za jedno zajęcie, za które należy się najwyższa opłata, nie mniej jednak niż 6 zł 80 gr.
- § 6. Organ egzekucyjny pobiera opłatę manipulacyjną z tytułu zwrotu wydatków za wszystkie czynności manipulacyjne związane ze stosowaniem środków egzekucyjnych. Opłata wynosi 1% kwoty egzekwowanych należności objętych każdym tytułem wykonawczym, nie mniej jednak niż 1 zł 40 gr.
- § 7. Jeżeli wysokość opłaty egzekucyjnej jest określona stosunkowo do egzekwowanej lub pobranej należności pieniężnej, w podstawie obliczenia opłaty uwzględnia się również odsetki z tytułu niezapłacenia należności w terminie, przypadające w dniu powstania obowiązku uiszczenia opłaty.
- § 8. Zapłata egzekwowanej należności po dokonaniu czynności egzekucyjnych nie zwalnia od obowiązku uiszczenia opłaty manipulacyjnej oraz opłat za czynności egzekucyjne i wydatków egzekucyjnych.
- § 9. Obowiązek uiszczenia opłat, o których mowa w § 1 i 6, powstaje:
- 1) za pobranie pieniędzy – z chwilą pobrania,
 - 2) za zajęcie wierzytelności pieniężnych lub innych praw majątkowych u dłużnika zajętej wierzytelności – z chwilą doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu,
 - 3) za zajęcie wierzytelności pieniężnych lub innych praw majątkowych w inny sposób niż określony w pkt 2 – z chwilą zawiadomienia zobowiązanego o zajęciu,
 - 4) za zajęcie ruchomości – z chwilą podpisania protokołu zajęcia przez poborcę skarbowego,

⁸⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 156 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

- 5) za zajęcie nieruchomości – z chwilą doręczenia zobowiązanemu wezwania, o którym mowa w art. 110c § 2,
 - 6) za odebranie zajętych ruchomości od zobowiązanego lub odebranie pomieszczeń w zajętej nieruchomości – z chwilą podpisania przez poborcę skarbowego protokołu ich odebrania,
 - 7) za ogłoszenie o licytacji ruchomości lub za czynności przygotowawcze do sprzedaży egzekucyjnej zajętych ruchomości w inny sposób lub ogłoszenie sprzedaży zajętej nieruchomości – z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu obwieszczenia o licytacji lub zawiadomienia o dokonaniu czynności przygotowawczych do sprzedaży w inny sposób,
 - 8) za przeprowadzenie licytacji lub dokonanie sprzedaży egzekucyjnej w inny sposób – z chwilą podpisania przez poborcę skarbowego protokołu sprzedaży,
 - 9) za spisanie protokołu o udaremnieniu egzekucji – z chwilą podpisania przez poborcę skarbowego tego protokołu,
 - 10) za wezwanie pomocy organów, o których mowa w § 1 pkt 13 – z chwilą przybycia funkcjonariusza na miejsce wykonywania czynności egzekucyjnej,
 - 11) za spisanie protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego – z chwilą podpisania protokołu przez poborcę skarbowego lub innego upoważnionego pracownika oraz przez zobowiązanego lub świadka przywołanego do tej czynności.
- § 10. Obowiązek uiszczenia opłaty manipulacyjnej powstaje z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego. Jeżeli pierwszą czynnością egzekucyjną jest zajęcie wierzytelności pieniężnej lub innego prawa majątkowego u dłużnika zajętej wierzytelności, obowiązek uiszczenia opłaty manipulacyjnej powstaje równocześnie z obowiązkiem uiszczenia opłaty za zajęcie.

Art. 64a.⁹⁰⁾

- § 1. Organ egzekucyjny w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym pobiera opłaty za dokonane czynności egzekucyjne w następującej wysokości, z zastrzeżeniem art. 64d:
- 1) za wydanie postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia – 10% kwoty nałożonej grzywny, nie więcej jednak niż 68 zł; w przypadku wielokrotnego nakładania grzywien opłatę pobiera się osobno od każdego postanowienia,
 - 2) za wydanie postanowienia o:
 - a) zastosowaniu wykonania zastępczego,
 - b) wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy ruchomej albo dokumentu,
 - c) wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu,
 - d) wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wskazanego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego– 6 zł 80 gr,
 - 3) za odebranie rzeczy ruchomej – 6 zł 80 gr,
 - 4) za odebranie dokumentu – 4 zł 20 gr,
 - 5) za odebranie nieruchomości – 68 zł,

⁹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 53 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 6) za opróżnienie lokalu i innych pomieszczeń – 6 zł 80 gr od każdej izby; za opróżnienie pomieszczeń mieszkalnych nie pobiera się odrębnej opłaty od pomieszczeń pomocniczych, jak przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, spiżarnie, a za opróżnienie pomieszczeń gospodarczych, w szczególności garaży i stajni, pobiera się opłatę za każde pomieszczenie jak za izbę,
- 7) za czynności dotyczące sprzedaży licytacyjnej, za spisanie protokołu o udaremnieniu przeprowadzenia egzekucji oraz za wezwanie pomocy organów, o których mowa w art. 64 § 1 pkt 13, pobiera się odpowiednio opłaty określone w art. 64 § 1 pkt 7, 9 i 11–13.

§ 2. Obowiązek uiszczenia opłat, o których mowa w § 1, powstaje:

- 1) za wydanie postanowień wymienionych w pkt 1 i 2 – z chwilą doręczenia zobowiązanemu postanowienia,
- 2) za czynności wymienione w pkt 3–6 – z chwilą podpisania przez egzekutora protokołu czynności egzekucyjnych,
- 3) za czynności wymienione w pkt 7 – z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu obwieszczenia o licytacji, z chwilą podpisania protokołu przeprowadzenia licytacji, z chwilą przybycia funkcjonariusza organów, o których mowa w art. 64 § 1 pkt 13, na miejsce wykonywania czynności egzekucyjnych lub z chwilą podpisania protokołu o udaremnieniu przeprowadzenia egzekucji.

Art. 64b.⁹⁰⁾

Wydatkami egzekucyjnymi są koszty faktycznie poniesione przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem egzekucji, a w szczególności na opłacenie:

- 1) przejazdu i delegacji poborcy lub egzekutora,
- 2) przewozu, załadowania, rozładowania, przechowania, utrzymania i dozoru zwierząt oraz ruchomości odebranych albo usuniętych z opróżnionych budynków, lokali i pomieszczeń,
- 3) przymusowego otwarcia środków transportu, pomieszczeń i schowków,
- 4) należności świadków, biegłych i rzeczoznawców,
- 5) ogłoszenia w prasie,
- 6) sporządzenia dokumentów,
- 7) prowadzenia zarządu zajętej nieruchomości,
- 8) prowizji i opłat pobieranych w związku z realizacją zajęcia przez dłużnika zajętej wierzytelności lub przekazywaniem dochodzonych kwot do organu egzekucyjnego,
- 9) kosztu uzyskania informacji o majątku dłużnika,
- 10) wykonania zastępczego,
- 11) zastosowania przymusu bezpośredniego.

Art. 64c.⁹⁰⁾

§ 1. Opłaty, o których mowa w art. 64 § 1 i 6 oraz w art. 64a, wraz z wydatkami poniesionymi przez organ egzekucyjny stanowią koszty egzekucyjne. Koszty egzekucyjne, z zastrzeżeniem § 2–4, obciążają zobowiązanego.

§ 2. Jeżeli tytuł wykonawczy zawiera wady uniemożliwiające przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, które nie mogły być znane organowi egzekucyjnemu w chwili skierowania tego tytułu do egzekucji, wierzyciel niebędący jednocześnie organem

egzekucyjnym obowiązany jest uiścić, tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez organ egzekucyjny, kwotę wynoszącą 3 zł 40 gr.

- § 3. Jeżeli po pobraniu od zobowiązanego należności z tytułu kosztów egzekucyjnych okaże się, że wszczęcie i prowadzenie egzekucji było niezgodne z prawem, należności te, wraz z naliczonymi od dnia ich pobrania odsetkami ustawowymi, organ egzekucyjny zwraca zobowiązanemu, a jeżeli niezgodne z przepisami ustawy wszczęcie i prowadzenie egzekucji spowodował wierzyciel, obciąża nimi wierzyciela.
- § 4. Wierzyciel pokrywa koszty postępowania egzekucyjnego, jeżeli nie mogą być one ściągnięte od zobowiązanego.
- § 5. Egzekucja kosztów egzekucyjnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przy egzekucji kosztów egzekucyjnych nie pobiera się opłat za czynności egzekucyjne.
- § 6. Koszty egzekucyjne powstałe w egzekucji należności pieniężnej są dochodzone na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego na tę należność, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.
- § 7. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie kosztów egzekucyjnych na żądanie zobowiązanego albo z urzędu, jeżeli koszty te obciążają wierzyciela. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.
- § 8. Żądanie, o którym mowa w § 7, nie podlega rozpatrzeniu, jeżeli zostało wniesione po upływie 14 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, a w przypadku zakończenia postępowania egzekucyjnego wskutek wyegzekwowania wykonania obowiązku – od dnia powiadomienia zobowiązanego o wysokości pobranych kosztów egzekucyjnych.
- § 9. Koszty egzekucyjne przypadają na rzecz tego organu, który dokonał czynności egzekucyjnych powodujących powstanie kosztów, z zastrzeżeniem § 10.
- § 10. W przypadku bezskuteczności egzekucji prowadzonej przez organy egzekucyjne, o których mowa w art. 19 § 3–5 i 7, i przejęcia dalszego postępowania egzekucyjnego przez naczelnika urzędu skarbowego, opłaty za czynności egzekucyjne przypadają w całości na rzecz komórki organizacyjnej urzędu skarbowego prowadzącej egzekucję administracyjną.

Art. 64d.⁹⁰⁾

- § 1. Kwoty opłat za czynności egzekucyjne ulegają podwyższaniu w stopniu odpowiadającym wzrostowi cen towarów i usług konsumpcyjnych wynikającemu ze wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z uwzględnieniem zaokrąglenia, o którym mowa w art. 27a.
- § 2. Podwyższanie kwot opłat za czynności egzekucyjne następuje z ostatnim dniem kwartału następującego po kwartale, w którym wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, liczony od dnia 1 stycznia 2002 r. przekroczył 20% lub wielokrotność tej wielkości.
- § 3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, w drodze obwieszczenia, podwyższone kwoty opłat za czynności egzekucyjne w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
- § 4. Przepisy § 1–3 stosuje się również do innych należności lub wartości określonych w ustawie kwotowo.

Art. 64e.⁹⁰⁾

- § 1. Organ egzekucyjny może umorzyć w całości lub w części przypadające na jego rzecz koszty egzekucyjne.
- § 2. Koszty egzekucyjne mogą być umorzone, jeżeli:
- 1) stwierdzono nieściągalność od zobowiązanego dochodzonego obowiązku lub gdy zobowiązany wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów egzekucyjnych bez znacznego uszczerbku dla swojej sytuacji finansowej,
 - 2) za umorzeniem przemawia ważny interes publiczny,
 - 3) ściągnięcie tylko kosztów egzekucyjnych spowodowałoby niewspółmierne wydatki egzekucyjne.
- § 3. Koszty egzekucyjne powstałe w egzekucji należności pieniężnych mogą być umorzone w przypadkach określonych w § 2 pkt 1, jeżeli obciążenie wierzyciela obowiązkiem uiszczenia tych kosztów byłoby gospodarczo nieuzasadnione.
- § 4. W przypadku częściowego umorzenia kosztów egzekucyjnych umarza się przede wszystkim opłaty za czynności egzekucyjne.
- § 5. Na postanowienie w sprawie umorzenia kosztów egzekucyjnych służy zażalenie zobowiązanemu i wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 64f.⁹⁰⁾

Organ egzekucyjny, ze względu na ważny interes zobowiązanego, może rozłożyć na raty zapłatę przypadających na jego rzecz kosztów egzekucyjnych. Na postanowienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty kosztów egzekucyjnych przysługuje zażalenie.

Art. 65.⁹¹⁾

Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania i dokumentowania wydatków egzekucyjnych, w szczególności sposób ustalania i rozliczania wydatków wspólnych, poniesionych w związku z egzekucją u dwu lub więcej zobowiązanych oraz przypadki, w których wydatki ustala się w formie zryczałtowanej. Określając sposób ustalania i dokumentowania wydatków egzekucyjnych minister uwzględnia rodzaj wydatków oraz ich udział w prowadzonych egzekucjach.

Art. 66.⁹¹⁾

- § 1. Wierzyciel ponosi wydatki związane z przekazaniem mu egzekwowanej należności lub przedmiotu.
- § 2. Wydatki, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny pokrywa z wyegzekwowanych kwot.
- § 3. Wierzyciel, na rzecz którego organ egzekucyjny dokonał czynności egzekucyjnych, jest obowiązany, z zastrzeżeniem § 4, do uiszczenia opłaty komorniczej.
- § 4. Nie pobiera się opłaty komorniczej od kwot wpłaconych po wystąpieniu wierzyciela z żądaniem zawieszenia albo umorzenia postępowania egzekucyjnego, a także od należności, których wierzycielem jest organ będący jednocześnie organem egzekucyjnym, również i wtedy, gdy na jego zlecenie część czynności egzekucyjnych wykonał organ rekwizycyjny.

⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 5. Opłata komornicza przypada na rzecz tego organu, który dokonał ściągnięcia należności pieniężnej lub zastosował środki egzekucyjne, w wyniku których należność została zapłacona.
- § 6. Do opłaty komorniczej stosuje się odpowiednio § 2.
- § 7. Jeżeli wierzyciel uchyla się od uiszczenia opłaty komorniczej, opłata ta, w części, w jakiej nie została potrącona przez organ egzekucyjny, podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej, po uprzednim doręczeniu upomnienia z zagrożeniem egzekucją, a następnie wystawieniu tytułu wykonawczego.
- § 8. Państwowe jednostki budżetowe, których należności dochodzone w trybie egzekucyjnym stanowią dochód budżetu państwa, z zastrzeżeniem § 4, są upoważnione do przeznaczania odpowiedniej części uzyskanych z egzekucji wpływów na pokrycie opłaty komorniczej i wydatków, o których mowa w § 1.

Rozdział 7⁹²⁾

Udzielanie pomocy obcemu państwu przy dochodzeniu należności pieniężnych powstałych na jego terytorium oraz korzystanie z pomocy obcego państwa przy dochodzeniu takich należności powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 66a.

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się przy udzielaniu pomocy obcemu państwu lub korzystaniu z jego pomocy w sprawach dotyczących należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 2a, jeżeli ratyfikowana umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, nie stanowi inaczej.

Art. 66b.

- § 1. Obowiązek udzielenia pomocy obcemu państwu lub możliwość skorzystania z jego pomocy istnieje, jeżeli ratyfikowana umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub prawo obcego państwa zobowiązuje do udzielenia podobnej pomocy Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie dotyczącej należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 2a.
- § 2. Pomoc, o której mowa w § 1, może polegać na:
- 1) udzieleniu informacji,
 - 2) powiadomieniu zainteresowanej osoby o piśmie lub orzeczeniu jej dotyczącym,
 - 3) prowadzeniu egzekucji lub dokonaniu zabezpieczenia.

Art. 66c.

- § 1. Organem udzielającym pomocy w sprawie należności pieniężnej powstałej na terytorium obcego państwa oraz wnioskującym o udzielenie pomocy przez obce państwo w sprawie takiej należności powstałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, zwany dalej odpowiednio „organem wykonującym” albo „organem wnioskującym”.
- § 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nie ma obowiązku udzielenia pomocy obcemu państwu, które odmawia mu udzielenia podobnej pomocy, jeżeli

⁹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 5.

sprawa tej odmowy nie podlega badaniu przez Komitet do Spraw Dochodzenia Należności Unii Europejskiej.

Art. 66d.

- § 1. Wniosek o udzielenie pomocy podpisuje organ wnioskujący oraz opatruje go swoją pieczęcią urzędową.
- § 2. Do wniosku o udzielenie pomocy dołącza się, w razie potrzeby, odpis dokumentu lub pisma, którego dotyczy ten wniosek.
- § 3. Do wniosku o udzielenie pomocy oraz dołączonych do niego dokumentów i pism załącza się ich tłumaczenia na jeden z urzędowych języków państwa, które ma udzielić pomocy, z zastrzeżeniem prawa tego państwa do nieprzyjęcia przedstawionego mu tłumaczenia.
- § 4. Wniosek o udzielenie pomocy może dotyczyć kilku należności pieniężnych, pod warunkiem że są one należne od tego samego zobowiązanego.
- § 5. Nie można wystąpić z wnioskiem o udzielenie pomocy, jeżeli kwota należności pieniężnej lub łączna kwota kilku takich należności nie przekracza 1500 euro, z tym że w przypadku należności, o której mowa w art. 2 § 1 pkt 2a lit. e) – nie przekracza 200 euro.
- § 6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o udzielenie pomocy. Rozporządzenie to ustali wzory wniosków o udzielenie informacji, o powiadomienie oraz o wszczęcie egzekucji albo dokonanie zabezpieczenia w sposób odpowiadający wymogom prawa Unii Europejskiej.

Art. 66e.

Organ wykonujący może podejmować na terytorium obcego państwa wszelkie czynności dopuszczalne prawem tego państwa, niezbędne do wykonania obowiązku przez zobowiązanego.

Art. 66f.

Wniosek o udzielenie pomocy może być w każdym czasie wycofany przez organ wnioskujący. Informację o wycofaniu wniosku przekazuje się obcemu państwu w formie pisemnej. Przepisy art. 66d § 1–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 66g.

Wystąpienie z wnioskiem o udzielenie pomocy lub jego wycofanie następuje na wniosek wierzyciela lub organu egzekucyjnego albo z urzędu.

Art. 66h.

- § 1. Wniosek o udzielenie informacji kierowany przez organ wnioskujący do obcego państwa może dotyczyć:
 - 1) zobowiązanego,
 - 2) innej osoby zobowiązanej do uregulowania należności pieniężnej, jeżeli prawo państwa, do którego jest adresowany wniosek, przewiduje odpowiedzialność innych osób za obowiązki zobowiązanego.

- § 2. Wniosek o udzielenie informacji może dotyczyć również osób, w których posiadaniu znajduje się mienie należące do osób wymienionych w § 1.

Art. 66i.

- § 1. Jeżeli informacje otrzymane od obcego państwa nie są w ocenie organu wnioskującego wystarczające, może on zwrócić się do tego państwa z wnioskiem o nadesłanie informacji uzupełniających.
- § 2. Wniosek, o którym mowa w § 1, sporządza się na piśmie i przesyła obcemu państwu w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania ostatniej informacji.
- § 3. Do wniosku, o którym mowa w § 2, stosuje się przepisy dotyczące wniosku o udzielenie informacji.

Art. 66j.

- § 1. Organ wykonujący potwierdza pisemnie obcemu państwu przyjęcie wniosku o udzielenie pomocy, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.
- § 2. Otrzymany wniosek o udzielenie pomocy organ wykonujący niezwłocznie przesyła właściwemu organowi egzekucyjnemu do realizacji.
- § 3. Przekazane organowi wykonującemu przez obce państwo dokumenty i informacje związane z wnioskowaną pomocą mogą być udostępnione do wiadomości wyłącznie:
- 1) osobom, których dotyczy wniosek o udzielenie pomocy,
 - 2) organom egzekucyjnym w celu przeprowadzenia egzekucji dochodzonych należności pieniężnych,
 - 3) sądom rozpatrującym sprawy dotyczące dochodzonej należności pieniężnej.
- § 4. Odpowiedzi na wniosek obcego państwa o udzielenie pomocy udziela organ wykonujący. Przepisy art. 66d § 1–3 stosuje się odpowiednio.

Art. 66k.

- § 1. Organ wykonujący dostarcza na wniosek obcego państwa wszelkie dokumenty i informacje, które mogą być użyteczne lub potrzebne temu państwu w dochodzeniu należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 2a.
- § 2. Organ wykonujący może korzystać z uprawnień określonych w art. 36 § 1.
- § 3. Organ wykonujący natychmiast przekazuje każdą posiadaną lub uzyskaną informację w takiej formie, w jakiej została ona uzyskana.
- § 4. Jeżeli część lub całość informacji nie może być uzyskana w terminie oczekiwanym przez obce państwo, organ wykonujący informuje pisemnie to państwo o przyczynach niemożności przekazania informacji w tym terminie oraz wskazuje termin udzielenia odpowiedzi.
- § 5. Organ wykonujący, po upływie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o udzielenie informacji, informuje obce państwo o wynikach postępowania prowadzonego w celu uzyskania wnioskowanych informacji.

Art. 66l.

- § 1. Organ wykonujący nie jest obowiązany udzielić obcemu państwu informacji:
- 1) których nie mógłby uzyskać dla celów egzekucji podobnych należności powstałych w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) które są objęte tajemnicą określoną w odrębnych ustawach lub które ujawniałyby wiadomości stanowiące tajemnicę zawodową, handlową lub przemysłową,
 - 3) których ujawnienie prowadziłoby lub mogłoby prowadzić do zagrożenia interesów bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej lub jej porządku publicznego.
- § 2. Organ wykonujący informuje pisemnie obce państwo o przyczynach odmowy udzielenia informacji. Informacja w tym zakresie powinna być przekazana niezwłocznie po stwierdzeniu przesłanek, o których mowa w § 1, nie później jednak niż w terminie 6 miesięcy od dnia potwierdzenia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 66j § 1.

Art. 66l.

- § 1. Wniosek o powiadomienie kierowany przez organ wnioskujący do obcego państwa może dotyczyć osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, która zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej powinna być zawiadomiona o czynnościach i orzeczeniach administracyjnych i sądowych, które zostały podjęte w Rzeczypospolitej Polskiej i które odnoszą się do zobowiązania tej osoby lub jednostki albo do dochodzonej przez nią lub wobec niej należności pieniężnej.
- § 2. Wniosek o powiadomienie sporządza się w dwóch egzemplarzach.

Art. 66m.

- § 1. Na wniosek obcego państwa organ wykonujący powiadamia zainteresowany podmiot o pismach lub orzeczeniach przekazanych przez to państwo.
- § 2. Powiadomienie o pismach lub orzeczeniach, o których mowa w § 1, następuje w trybie przepisów o doręczeniach w postępowaniu administracyjnym.
- § 3. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o powiadomienie organ wykonujący podejmuje czynności niezbędne do dokonania tego powiadomienia.
- § 4. Niezwłocznie po dokonaniu powiadomienia organ wykonujący informuje obce państwo o dacie i sposobie tego powiadomienia. Do informacji dołącza się odpis potwierdzenia odbioru pisma lub orzeczenia oraz jeden egzemplarz wniosku o powiadomienie, zawierający oświadczenie o dokonaniu powiadomienia.

Art. 66n.

- § 1. Organ wnioskujący może wystąpić do obcego państwa z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, jeżeli:
- 1) należność pieniężna wynika z prawomocnego, ostatecznego orzeczenia lub innego aktu prawnego właściwego organu i nie jest przedmiotem postępowania przed jakimkolwiek organem w Rzeczypospolitej Polskiej,

- 2) postępowanie egzekucyjne prowadzone w Rzeczypospolitej Polskiej nie doprowadziło do całkowitego wykonania obowiązku i zaspokojenia wierzyciela.
- § 2. Wniosek o wszczęcie egzekucji może dotyczyć:
- 1) zobowiązanego,
 - 2) innej osoby, jeżeli prawo Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje odpowiedzialność innych osób za obowiązki zobowiązanego.
- § 3. Wniosek o wszczęcie egzekucji może obejmować kilka obowiązków tego samego zobowiązanego.
- § 4. Wniosek o wszczęcie egzekucji zawiera oświadczenie organu wnioskującego, od jakiej daty możliwe jest wszczęcie egzekucji oraz że spełnione zostały warunki, o których mowa w § 1.
- § 5. Występując z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, organ wnioskujący przekazuje obcemu państwu znane mu informacje o mieniu osób, o których mowa w § 2, znajdującym się w posiadaniu osób trzecich.
- § 6. W razie uzyskania przez organ wnioskujący jakichkolwiek informacji odnoszących się do zobowiązania, którego dotyczy wniosek o wszczęcie egzekucji, organ ten przekazuje te informacje obcemu państwu. W szczególności organ wnioskujący niezwłocznie informuje obce państwo o każdej zmianie wysokości zobowiązania objętego wnioskiem o wszczęcie egzekucji.
- § 7. Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania, o której mowa w § 6, polega na zwiększeniu należności pieniężnej, organ wnioskujący może wystąpić do obcego państwa z dodatkowym wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania polega na zmniejszeniu należności pieniężnej, organ wnioskujący niezwłocznie informuje o tym obce państwo.
- § 8. W razie otrzymania przez organ wnioskujący od obcego państwa informacji o niemożności wyegzekwowania zobowiązania, jeżeli z informacji tej wynika możliwość kontynuowania egzekucji, organ ten może wystąpić do obcego państwa z wnioskiem o kontynuowanie postępowania egzekucyjnego. Wniosek ten składa się w formie pisemnej, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania informacji o niemożności wyegzekwowania zobowiązania. Przepisy § 3 i 5 stosuje się odpowiednio.
- § 9. Jeżeli wniosek o wszczęcie egzekucji stał się nieuzasadniony wskutek okoliczności określonych w art. 59, organ wnioskujący niezwłocznie informuje o tym obce państwo.
- § 10. Czynności egzekucyjne dokonane przez obce państwo na wniosek organu wnioskującego wywołują taki sam skutek, jak podjęte na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 66o.

- § 1. W razie otrzymania przez organ wykonujący od obcego państwa wniosku o wszczęcie egzekucji, organ ten dokonuje sprawdzenia tego wniosku oraz na jego podstawie wystawia tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 26 § 1, i kieruje go do właściwego organu egzekucyjnego w celu wykonania. Przepisów art. 15 nie stosuje się.
- § 2. We wniosku o wszczęcie egzekucji jako wierzyciela wskazuje się również organ wykonujący. Organowi temu w postępowaniu egzekucyjnym przysługują prawa wierzyciela.
- § 3. We wniosku o wszczęcie egzekucji wysokość egzekwowanej należności pieniężnej podaje się w walucie obcego państwa i w złotych. Wysokość egzekwowanej należ-

ności pieniężnej przelicza się na złote według ostatniego średniego kursu waluty obcego państwa w stosunku do złotego, ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego przed dniem podpisania wniosku o wszczęcie egzekucji.

- § 4. Tytuł wykonawczy wystawiony zgodnie z § 1 może nie zawierać pełnej treści określonej w art. 27 § 1 pkt 3.
- § 5. Tytuł wykonawczy organ wykonujący wystawia niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o wszczęcie egzekucji, o ile orzeczenie lub inny akt prawny, w oparciu o który obce państwo wystąpiło z tym wnioskiem, został sporządzony prawidłowo.
- § 6. Jeżeli w następstwie sprawdzenia, o którym mowa w § 1, organ wykonujący poweźmie wątpliwość co do wniosku o wszczęcie egzekucji albo orzeczenia lub innego aktu prawnego, w oparciu o który obce państwo wystąpiło z tym wnioskiem, organ ten zawiadamia niezwłocznie obce państwo o tych wątpliwościach.
- § 7. Organ wykonujący niezwłocznie informuje obce państwo o skierowaniu wniosku o wszczęcie egzekucji do wykonania przez właściwy organ egzekucyjny.
- § 8. Organ egzekucyjny egzekwuje zobowiązania w złotych.
- § 9. W razie otrzymania przez organ wykonujący informacji od obcego państwa o zmianie wysokości zobowiązania polegającej na zmniejszeniu należności pieniężnej, postępowanie egzekucyjne jest prowadzone w dalszym ciągu, z ograniczeniem do kwoty wskazanej w tej informacji.
- § 10. Jeżeli przed terminem otrzymania informacji, o której mowa w § 9, należność pieniężna została wyegzekwowana w wysokości wyższej niż wynika to z tej informacji, a wyegzekwowana należność nie została przekazana obcemu państwu, nienależnie wyegzekwowana kwota podlega zwrotowi zobowiązanemu.
- § 11. W razie otrzymania przez organ wykonujący od obcego państwa dodatkowego wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko temu samemu zobowiązanemu, przepisy § 1–8 stosuje się odpowiednio.
- § 12. Dodatkowy wniosek o wszczęcie egzekucji podlega wykonaniu równocześnie z wnioskiem pierwotnym. Jeżeli równoczesne wykonanie tego wniosku nie jest możliwe, postępowanie egzekucyjne wszczyna się tylko wtedy, gdy wartość zobowiązania nie jest mniejsza od kwoty określonej w art. 66d § 5.

Art. 66p.

- § 1. Organ wykonujący nie ma obowiązku skierowania wniosku obcego państwa o wszczęcie egzekucji do wykonania, jeżeli:
 - 1) egzekucja zobowiązania, z powodu sytuacji zobowiązanego, stworzyłaby poważne trudności ekonomiczne lub społeczne w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) obce państwo nie wyczerpało wszystkich możliwości wyegzekwowania zobowiązania na swoim terytorium.
- § 2. O powodach odmowy skierowania wniosku obcego państwa o wszczęcie egzekucji do wykonania organ wykonujący informuje obce państwo.
- § 3. Informację o odmowie wraz z jej uzasadnieniem organ wykonujący przesyła również Komisji Europejskiej.

Art. 66r.

- § 1. Organ egzekucyjny, za zgodą organu wykonującego, wyrażoną po uzgodnieniu z państwem obcym, może odroczyć wykonanie zobowiązania na czas określony albo

rozłożyć je na raty zgodnie z prawem polskim, z tym że okresy ograniczeń w dochodzeniu zobowiązania wynikające z udzielenia ulg w spłacie zobowiązania reguluje prawo państwa obcego.

- § 2. Odsetki z tytułu nieterminowego wykonania zobowiązania, określone w orzeczeniu lub innym akcie prawnym, w oparciu o który obce państwo wystąpiło z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, przekazuje się obcemu państwu.

Art. 66s.

- § 1. Jeżeli w postępowaniu egzekucyjnym zobowiązany zgłosi zarzuty w sprawie prowadzenia tego postępowania, organ wykonujący niezwłocznie informuje o tym obce państwo, a także o sposobie rozpatrzenia tych zarzutów.
- § 2. W razie otrzymania przez organ wykonujący od obcego państwa informacji o zaskarżeniu zobowiązania będącego przedmiotem postępowania egzekucyjnego, organ ten niezwłocznie zawiadamia właściwy organ egzekucyjny, który wstrzymuje czynności egzekucyjne.

Art. 66t.

- § 1. Jeżeli część lub całe zobowiązanie nie może być wyegzekwowane, organ wykonujący informuje obce państwo o przyczynach niemożności jego wyegzekwowania.
- § 2. Organ wykonujący informuje obce państwo o wynikach postępowania egzekucyjnego również po upływie 12 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia wniosku o wszczęcie egzekucji.
- § 3. Jeżeli w następstwie informacji, o których mowa w § 1 lub § 2, obce państwo zwróciło się o kontynuowanie postępowania egzekucyjnego, postępowanie to jest prowadzone w dalszym ciągu, chyba że zachodzą powody jego umorzenia, z wyjątkiem przypadku określonego w art. 59 § 1 pkt 9.

Art. 66u.

Kwoty uzyskane z egzekucji prowadzonej na podstawie przepisów niniejszego rozdziału nie korzystają z prawa pierwszeństwa zaspokojenia wierzyciela przy podziale sumy uzyskanej z tej egzekucji.

Art. 66w.

- § 1. Wyegzekwowane kwoty należności pieniężnej przekazuje się obcemu państwu.
- § 2. Wyegzekwowane kwoty należności pieniężnej oraz odsetki, o których mowa w art. 66r § 2, przekazuje się w złotych, w terminie miesiąca od dnia ich wyegzekwowania.

Art. 66x.

- § 1. Obowiązek uznaje się za wykonany, niezależnie od odsetek, o których mowa w art. 66r § 2, jeżeli został on wyegzekwowany w złotych w kwocie, która po przeliczeniu według zasady określonej w art. 66o § 3 jest równa kwocie określonej w walucie obcego państwa w orzeczeniu lub innym akcie prawnym, w oparciu o który obce państwo wystąpiło z wnioskiem o wszczęcie egzekucji.
- § 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do obowiązku egzekwowanego przez obce państwo na wniosek organu wnioskującego.

- § 3. Jeżeli wyegzekwowana przez obce państwo kwota roszczenia po przeliczeniu na złote według średniego kursu waluty obcego państwa w stosunku do złotego, ogłaszanego przez prezesa Narodowego Banku Polskiego, z dnia otrzymania kwoty jest wyższa lub niższa od kwoty wykazanej w tytule wykonawczym, różnica stanowi odpowiednio dochód lub stratę wierzyciela.

Art. 66y.

- § 1. W postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na wniosek obcego państwa o wszczęcie egzekucji nie pobiera się kosztów egzekucyjnych od tego państwa.
- § 2. Przepis § 1 nie dotyczy wierzyciela.

Art. 66z.

Przepisy art. 66n–66y stosuje się odpowiednio do wniosku obcego państwa o dokonanie zabezpieczenia należności pieniężnej.

Dział II

EGZEKUCJA NALEŻNOŚCI PIENIĘŻNYCH

Rozdział 1⁹³⁾

Przepisy ogólne

Art. 67.

- § 1. Z zastrzeżeniem art. 68 § 1, podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a), stanowi zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo protokół zajęcia prawa majątkowego, albo protokół zajęcia i odbioru ruchomości, albo protokół odbioru dokumentu, sporządzone według wzoru określonego w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Określając wzór, minister uwzględni uwarunkowania wynikające z elektronicznego przetwarzania danych zawartych w tym zawiadomieniu lub protokołach.
- § 2. Zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności zawiera:
- 1) oznaczenie zobowiązanego, wierzyciela i organu egzekucyjnego,
 - 2) oznaczenie dłużnika zajętej wierzytelności,
 - 3) określenie stosowanego środka egzekucyjnego,
 - 4) numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę do zajęcia,
 - 5) kwotę należności, okres, za który należność została ustalona lub określona, termin płatności należności, rodzaj i stopę odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie oraz kwotę odsetek naliczonych do dnia wystawienia zawiadomienia,
 - 6) kwotę należnych kosztów egzekucyjnych,
 - 7) wezwanie dłużnika zajętej wierzytelności do realizacji zajęcia lub powiadomienia organu egzekucyjnego o przeszkodzie w realizacji zajęcia,

⁹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 55 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- 8) pouczenie zobowiązanego i dłużnika zajętej wierzytelności o skutkach zajęcia,
- 9) datę wystawienia zawiadomienia, podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisk pieczęci organu egzekucyjnego.

§ 3. Do protokołu zajęcia prawa majątkowego stosuje się odpowiednio § 4.

§ 4. Protokół zajęcia i odbioru ruchomości zawiera treść określoną w § 2 pkt 1, 4–6 i 9 oraz w art. 53 § 1 pkt 5, a ponadto:

- 1) wyszczególnienie zajętych ruchomości z podaniem ich ilości, rodzaju jednostki miary i wartości szacunkowej ruchomości, jeżeli jej oszacowanie nie zostało zastrzeżone dla biegłego skarbowego,
- 2) adnotację, które z zajętych ruchomości mogą być sprzedane bezpośrednio po zajęciu, a także które ruchomości poborca pozostawia pod dozorem zobowiązanego lub osoby zastępującej zobowiązanego, a które odbiera,
- 3) pouczenie zobowiązanego o skutkach zajęcia ruchomości i przysługującym mu prawie zaskarżenia w postaci zgłoszenia zarzutów,
- 4) pouczenie dozorcę o skutkach przyjęcia ruchomości pod dozór.

§ 5. Protokół odebrania dokumentu zawiera treść określoną w § 2 pkt 1, 4–6 i 9 i § 4 pkt 3 oraz w art. 53 § 1 pkt 1, 2 i 4–6, a ponadto:

- 1) oznaczenie lub opis odebranego dokumentu,
- 2) wartość szacunkową prawa majątkowego związanego z tym dokumentem.

Art. 67a.

- § 1. Organ egzekucyjny może z mocy samego zajęcia wierzytelności lub innego prawa majątkowego albo ruchomości wykonywać wszelkie prawa zobowiązanego w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji.
- § 2. Zobowiązany udziela organowi egzekucyjnemu wszelkich wyjaśnień, potrzebnych do dochodzenia należności pieniężnej.

Art. 67b.

O ile dalsze przepisy nie stanowią inaczej, organ egzekucyjny zwraca się do biegłego skarbowego o oszacowanie wartości zajętej ruchomości lub prawa majątkowego.

Art. 67c.

- § 1. Uprawnienia do oszacowania wartości ruchomości lub prawa majątkowego zobowiązanego mogą być nadane osobie, która:
 - 1) korzysta w pełni z praw publicznych,
 - 2) posiada:
 - a) dyplom ukończenia wyższej, średniej lub zasadniczej szkoły o profilu technicznym lub artystycznym lub dyplom mistrza, w zawodzie lub kierunku odpowiadającym rodzajowi majątku, którego wartość podlega oszacowaniu,
 - b) opinię właściwego stowarzyszenia, organizacji zawodowej, szkoły wyższej lub innej instytucji stwierdzającej posiadanie przez tę osobę teoretycznych i praktycznych wiadomości w danej gałęzi techniki, sztuki, rzemiosła, a także innych umiejętności niezbędnych do oszacowania wartości majątku.

- § 2. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do szacowania wartości majątku zobowiązanego kandydat na biegłego skarbowego występuje do dyrektora izby skarbowej.
- § 3. Do wniosku, o którym mowa w § 2, dołącza się:
- 1) uwierzytelniony odpis dokumentu oraz opinię, o których mowa w § 1 pkt 2,
 - 2) informację określającą zakres uprawnień, o które kandydat się ubiega,
 - 3) dokumenty stwierdzające tożsamość kandydata oraz jego niekaralność,
 - 4) opinię zakładu pracy, jeżeli kandydat jest pracownikiem.
- § 4. Na postanowienie dyrektora izby skarbowej, odmawiające dokonania wpisu na listę biegłych skarbowych, przysługuje zażalenie.
- § 5. Podstawę do podjęcia czynności biegłego skarbowego stanowi wpis kandydata na listę prowadzoną przez izbę skarbową.
- § 6. W prowadzonej przez izbę skarbową liście biegłych skarbowych uwzględnia się:
- 1) imię i nazwisko biegłego skarbowego i jego adres zamieszkania,
 - 2) zakres przyznanych uprawnień,
 - 3) termin wpisania na listę,
 - 4) wzór uwierzytelnionego podpisu biegłego skarbowego.
- § 7. Lista biegłych skarbowych jest prowadzona według wzoru określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dostosowanego do techniki informatycznej.
- § 8. Lista biegłych skarbowych jest dostępna dla zainteresowanych w siedzibie odpowiedniej izby skarbowej.
- § 9. W styczniu każdego roku izba skarbowa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych listę biegłych skarbowych, a także zawiadamia niezwłocznie o każdym przypadku wpisania lub wykreślenia z listy biegłego skarbowego.
- § 10. Skreślenie z listy biegłych skarbowych następuje:
- 1) na własną prośbę,
 - 2) w przypadku:
 - a) pozbawienia praw publicznych lub utraty innych warunków do pełnienia tej funkcji albo stwierdzenia, że z chwilą dokonania wpisu na listę biegły skarbowy warunkom tym nie odpowiadał i nadal nie odpowiada,
 - b) śmierci biegłego skarbowego,
 - c) stwierdzenia nienależytego wykonywania funkcji biegłego skarbowego.
- § 11. Na postanowienie dyrektora izby skarbowej w sprawie skreślenia biegłego skarbowego z listy biegłych skarbowych przysługuje zażalenie.
- § 12. Biegły skarbowy może odmówić dokonania szacunku wartości majątku zobowiązanego znajdującego się na terenie działania izby skarbowej, na listę której został wpisany, tylko z ważnych przyczyn.
- § 13. Biegły skarbowy, wydając opinię, używa tytułu biegłego skarbowego z oznaczeniem izby skarbowej, na listę której został wpisany.
- § 14. Biegły skarbowy jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić izbę skarbową o:
- 1) każdej zmianie swojego adresu,
 - 2) zamierzonej przerwie w wykonywaniu czynności biegłego skarbowego przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

- § 15. Biegłemu skarbowemu za oszacowanie wartości ruchomości lub prawa majątkowego zobowiązanego przysługuje wynagrodzenie zgodne z zakresem wykonanej pracy w wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia. Określając wysokość wynagrodzenia, minister uwzględnia rodzaj i czas pracy oraz wysokość poniesionych przez biegłego skarbowego wydatków związanych z oszacowaniem wartości ruchomości lub prawa majątkowego.

Art. 67d.

- § 1. Organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o wyznaczonym terminie oszacowania wartości ruchomości lub prawa majątkowego przez biegłego skarbowego i przesyła zobowiązanemu odpis protokołu oszacowania.
- § 2. Jeżeli zobowiązany nie zgadza się z oszacowaniem przez biegłego skarbowego wartości ruchomości lub prawa majątkowego, może wystąpić do organu egzekucyjnego z wnioskiem o dokonanie tego oszacowania przez biegłego sądowego.
- § 3. Jeżeli wartość zajętej ruchomości lub prawa majątkowego oszacowana przez biegłego sądowego nie różni się co najmniej o 25% od wartości oszacowanej przez biegłego skarbowego, koszty oszacowania przez biegłego sądowego ponosi zobowiązany.
- § 4. Wniesienie przez zobowiązanego wniosku, o którym mowa w § 2, wstrzymuje sprzedaż zajętych rzeczy.

Art. 68.

- § 1. Jeżeli zobowiązany na wezwanie poborcy skarbowego płaci dochodzoną należność pieniężną, poborca wystawia pokwitowanie odbioru pieniędzy. Pokwitowanie to wywiera ten sam skutek prawny, co pokwitowanie wierzyciela. Za pokwitowaną należność pieniężną organ egzekucyjny ponosi odpowiedzialność wobec wierzyciela.
- § 2. Do czynności egzekucyjnych, o których mowa w § 1, nie stosuje się przepisów art. 53.
- § 3. W przypadku odebrania pieniędzy w wyniku przeszukania pomieszczeń i schowków, środków transportu oraz odzieży, teczek, waliz i podobnych przedmiotów stosuje się odpowiednio przepis § 1.

Art. 68a.

Wpłata dokonana przez dłużnika zajętej wierzytelności do organu egzekucyjnego wywiera ten sam skutek, co wpłata dokonana przez zobowiązanego do rąk wierzyciela.

Art. 68b.

- § 1. Stwierdzenie nabycia w postępowaniu egzekucyjnym praw własności lub innych praw albo ruchomości następuje w drodze postanowienia.
- § 2. Postanowienie, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny wydaje na żądanie nabywcy, a jeżeli do wykonywania praw lub dysponowania ruchomościami niezbędne jest posiadanie dowodu nabycia – z urzędu.

Art. 68c.

Nabycie w drodze egzekucji papierów wartościowych wystawionych za granicą oraz kuponów od takich papierów, a także udziałów i akcji w spółkach lub przedsiębiorstwach mają-

cych siedzibę za granicą, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i powierniczych mających siedzibę za granicą oraz innych praw o podobnym charakterze, nie wymaga zezwolenia dewizowego określonego w odrębnych przepisach.

Art. 68d.

Prawa majątkowe i ruchomości nabyte w postępowaniu egzekucyjnym są wolne od obciążeń.

Art. 69.

- § 1. Gdy zobowiązanym do uiszczenia należności pieniężnej jest państwowa jednostka budżetowa, wierzyciel w celu otrzymania tej należności składa tytuł wykonawczy bezpośrednio tej państwowej jednostce, z której działalnością wiąże się egzekwowana należność. Jednostka ta jest obowiązana bezzwłocznie należność uiścić. Jeżeli należność nie zostanie uiszczona w terminie 7 dni od dnia złożenia tytułu wykonawczego, jednostka nadrzędna zobowiązanego, na wniosek wierzyciela, zarządza pokrycie należności ze środków zobowiązanego.
- § 2. W zakresie zarządzenia, o którym mowa w § 1, jednostce nadrzędnej przysługują uprawnienia jednostki budżetowej do dysponowania środkami zgromadzonymi na jej rachunku.
- § 3. Przepis § 1 nie ma zastosowania do należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zobowiązań podatkowych oraz należności, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 1c.

Art. 70.

- § 1. Dłużnik zajętej wierzytelności jest obowiązany do naliczenia odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie, należnych od następnego dnia po dniu wystawienia przez organ egzekucyjny zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub prawa majątkowego do dnia przekazania organowi egzekucyjnemu środków pieniężnych uzyskanych z zajęcia, z zastrzeżeniem § 2.
- § 2. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności przekazuje organowi egzekucyjnemu środki pieniężne za pośrednictwem rachunku bankowego, nalicza odsetki, o których mowa w § 1, do dnia obciążenia rachunku bankowego zobowiązanego przekazywaną kwotą.
- § 3. Organ egzekucyjny w okresie realizacji zajęcia jest obowiązany powiadamiać dłużnika zajętej wierzytelności o każdorazowej zmianie stawki odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie.
- § 4. Dłużnik zajętej wierzytelności nie odpowiada za nieprawidłowe obliczenie odsetek, jeżeli organ egzekucyjny nie powiadomił go w porę o zmianie, o której mowa w § 3.
- § 5. Przepisy § 1–4 stosuje się do dłużników zajętej wierzytelności obowiązanych do prowadzenia ksiąg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Art. 70a.

- § 1. Jeżeli rzecz lub prawo majątkowe, do których skierowano egzekucję, zostały obciążone hipoteką lub zastawem, organ egzekucyjny ustala kolejność zaspokojenia dochodzonej należności pieniężnej. W przypadku stwierdzenia, że przed dochodzoną należnością pieniężną podlegają zaspokojeniu inne wierzytelności zabezpieczone hipoteką lub zastawem, organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie wstrzy-

mania czynności egzekucyjnych podjętych w stosunku do zajętych rzeczy lub praw majątkowych.

- § 2. Jeżeli hipoteki lub zastawy ustanowione dla zabezpieczenia wierzytelności podlegających zaspokojeniu przed dochodzoną należnością pieniężną wygasną bez przeniesienia własności zajętych rzeczy lub praw majątkowych, organ egzekucyjny podejmuje wstrzymane czynności egzekucyjne.

Art. 70b.

- § 1. Jeżeli dłużnikowi zajętej wierzytelności jest wiadome, że zajęta wierzytelność lub inne prawo majątkowe obciążone zostały zastawem rejestrowym, wstrzymuje realizację zajęcia, z zastrzeżeniem § 2, i powiadamia o tym niezwłocznie organ egzekucyjny.
- § 2. Jeżeli należności pieniężnej dochodzonej przez organ egzekucyjny przysługuje wcześniejsza kolejność zaspokojenia niż wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym, organ egzekucyjny powiadamia o tym dłużnika zajętej wierzytelności, który niezwłocznie podejmuje wstrzymaną realizację zajęcia.

Art. 71.

- § 1. Jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych staje się bezskuteczna, organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązaniem wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.
- § 2. O nakazanie wyjawienia przez zobowiązanego majątku można zwrócić się także przed wszczęciem egzekucji administracyjnej lub w toku tej egzekucji, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekwowana należność pieniężna nie będzie mogła być zaspokojona ze znanego majątku zobowiązanego ani też z jego wynagrodzenia za pracę lub z przypadających mu okresowo świadczeń za okres 6 miesięcy.
- § 3. Podstawą żądania nakazania wyjawienia przez zobowiązanego majątku jest tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 27, albo zarządzenie zabezpieczenia wydane na podstawie przepisów działu IV.

Art. 71a.

- § 1. Organy egzekucyjne uprawnione są do przeprowadzania u dłużników zajętej wierzytelności, z wyłączeniem banków, kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego, z zastrzeżeniem § 2.
- § 2. Jeżeli środek egzekucyjny zastosowany został przez organ egzekucyjny, o którym mowa w art. 19 § 3–5 i 7–8, kontrolę prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego przeprowadza, z urzędu lub na wniosek tego organu, naczelnik urzędu skarbowego.
- § 3. Udostępnienie organowi egzekucyjnemu dokumentów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego nie narusza obowiązku zachowania przez dłużników zajętej wierzytelności tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.
- § 4. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności dłużnika zajętej wierzytelności lub osoby odpowiedzialnej za realizację zajęcia.
- § 5. Osoba dokonująca czynności kontrolnych obowiązana jest okazać pisemne upoważnienie naczelnika urzędu skarbowego do dokonywania tych czynności.

- § 6. Kopię protokołu z czynności kontrolnych doręcza się dłużnikowi zajętej wierzytelności lub osobie odpowiedzialnej za realizację zajęcia.
- § 7. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole, może zgłosić niezwłocznie do protokołu odpowiednie wyjaśnienia lub zastrzeżenia albo w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia przedłożyć je w formie pisemnej.
- § 8. Przepisy § 1–7 stosuje się odpowiednio do zobowiązanego.
- § 9. Jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że dłużnik zajętej wierzytelności bezpodstawnie uchyla się od przekazania zajętej wierzytelności albo części wierzytelności organowi egzekucyjnemu, organ ten wydaje postanowienie, w którym określa wysokość nieprzekazanej kwoty. Na postanowienie w sprawie wysokości nieprzekazanej kwoty przysługuje zażalenie.

Art. 71b.

Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności bezpodstawnie uchyla się od przekazania zajętej wierzytelności albo części wierzytelności organowi egzekucyjnemu, zajęta wierzytelność albo część wierzytelności może być ściągnięta od dłużnika zajętej wierzytelności w trybie egzekucji administracyjnej. Podstawą wystawienia tytułu wykonawczego jest postanowienie, o którym mowa w art. 71a § 9. Tytuł wykonawczy wystawia organ egzekucyjny, który dokonał u dłużnika zajętej wierzytelności zajęcia wierzytelności.

Rozdział 2

Egzekucja z wynagrodzenia za pracę

Art. 72.⁹⁴⁾

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wynagrodzenia za pracę przez przesłanie do pracodawcy zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu tej części jego wynagrodzenia, która nie jest zwolniona spod egzekucji, na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa pracodawcę, aby nie wypłacał zajętej części wynagrodzenia zobowiązanemu, lecz przekazał ją organowi egzekucyjnemu aż do pełnego pokrycia egzekwowanych należności pieniężnych.
- § 2. Zajęcie wynagrodzenia za pracę jest dokonane z chwilą doręczenia pracodawcy zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1. Zajęcie to zachowuje moc również w przypadku zmiany stosunku pracy lub zlecenia, nawiązania nowego stosunku pracy lub zlecenia z tym samym pracodawcą, a także w przypadku przejęcia pracodawcy przez innego pracodawcę.
- § 3. W stosunku do egzekwowanej należności pieniężnej nieważne są rozporządzenia wynagrodzeniem przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po jego zajęciu, a także przed tym zajęciem, jeżeli są wymagalne po zajęciu.
- § 4. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:
 - 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego wynagrodzenia za pracę, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis wezwania przesłanego do pracodawcy, pouczając ponadto zobowiązanego, że nie może

⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 56 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

odbierać wynagrodzenia poza częścią wolną od zajęcia ani rozporządzać nim w żaden inny sposób,

2) wzywa pracodawcę, aby:

- a) w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia złożył za okres 3 miesięcy poprzedzających zajęcie, za każdy miesiąc oddzielnie, zestawienie otrzymanego w tym czasie wynagrodzenia zobowiązanego z wyszczególnieniem wszystkich jego składników,
- b) składał, w przypadku zaistnienia przeszkód do wypłacenia wynagrodzenia za pracę, oświadczenie o rodzaju tych przeszkód, a w szczególności podał, czy inne osoby roszczą sobie prawa do zajętego wynagrodzenia, czy i w jakim sądzie toczy się sprawa o to wynagrodzenie oraz czy i o jakie roszczenia została skierowana do tego wynagrodzenia egzekucja przez innych wierzycieli,

3) poucza pracodawcę o określonych w art. 71b, art. 168c i art. 168e skutkach niestosowania się do wezwań, o których mowa w pkt 1 i 2.

Art. 73.⁹⁴⁾

Jeżeli wynagrodzenie za pracę zostało uprzednio zajęte przez inny organ egzekucyjny, pracodawca niezwłocznie zawiadamia o tym właściwe organy egzekucyjne.

Art. 74. (skreślony).⁹⁵⁾

Art. 75.⁹⁶⁾

- § 1. Jeżeli w czasie prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia za pracę zobowiązany przestał pracować u pracodawcy, u którego dokonano zajęcia wynagrodzenia, pracodawca ten niezwłocznie zawiadamia o tym organ egzekucyjny oraz we wzmiance o zajęciu wynagrodzenia w wydanym zobowiązanemu świadectwie pracy wskazuje organ egzekucyjny, numer sprawy egzekucyjnej i wysokość potrąconych już kwot.
- § 2. Jeżeli nowe miejsce pracy zobowiązanego jest znane dotychczasowemu pracodawcy, pracodawca ten przesyła niezwłocznie dokumenty dotyczące zajęcia wynagrodzenia zobowiązanego nowemu pracodawcy i zawiadamia o tym organ egzekucyjny. Doręczenie tych dokumentów nowemu pracodawcy ma skutki prawne zajęcia wynagrodzenia zobowiązanego u tego pracodawcy.
- § 3. Nowy pracodawca, któremu zobowiązany przedstawił świadectwo pracy ze wzmianką o zajęciu wynagrodzenia, zawiadamia niezwłocznie o zatrudnieniu dawnego pracodawcę oraz organ egzekucyjny.

⁹⁵⁾ Przez art. 1 pkt 57 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 58 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 76 – 78. (skreślone).⁹⁷⁾**Rozdział 3**
Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego
oraz z ubezpieczenia społecznego**Art. 79.⁹⁸⁾**

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego zobowiązanego, zwanych dalej „świadczeniami”, przez przesłanie do właściwego do spraw wypłaty zobowiązanemu świadczeń organu rentowego zawiadomienia o zajęciu tej części przysługujących zobowiązanemu świadczeń, która nie jest zwolniona spod egzekucji, na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa organ rentowy, aby nie wypłacał zajętej części świadczenia zobowiązanemu, lecz przekazał ją organowi egzekucyjnemu aż do pełnego pokrycia egzekwowanych należności pieniężnych.
- § 2. Zajęcie świadczeń jest dokonane z chwilą doręczenia organowi rentowemu zawiadomienia o zajęciu. Zajęcie to zachowuje moc również w przypadku zmiany organu rentowego właściwego do wypłaty świadczeń.
- § 3. W stosunku do egzekwowanej należności pieniężnej nieważne są rozporządzenia świadczeniami przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po ich zajęciu, a także przed tym zajęciem, jeżeli są wymagalne po zajęciu.
- § 4. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:
- 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu przysługujących mu świadczeń, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia przesłanego do organu rentowego, pouczając ponadto zobowiązanego, że nie może odbierać świadczeń poza częścią wolną od zajęcia, ani rozporządzać nimi w żaden inny sposób,
 - 2) wzywa organ rentowy, aby:
 - a) w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia podał wysokość przysługujących zobowiązanemu miesięcznych świadczeń i zawiadamiał o każdej zmianie ich wysokości,
 - b) składał, w przypadku zaistnienia przeszkód do wypłacenia świadczeń, oświadczenie o rodzaju tych przeszkód, a w szczególności podał, czy inne osoby roszczą sobie prawa do zajętych świadczeń, czy i w jakim sądzie toczy się sprawa o te świadczenia oraz czy i o jakie roszczenia została skierowana do tych świadczeń egzekucja przez innych wierzycieli,
 - 3) poucza organ rentowy o określonych w art. 71b, art. 168c i art. 168e skutkach niestosowania się do wezwań, o których mowa w pkt 1 i 2.
- § 5. Przy egzekucji ze świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 73 i 75.

⁹⁷⁾ Przez art. 1 pkt 59 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

⁹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 60 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Rozdział 4**Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych****Art. 80.**⁹⁸⁾

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego przez przesłanie do banku, a jeżeli bank posiada oddziały – do właściwego oddziału, zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego z rachunku bankowego do wysokości egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie dochodzonej wierzytelności oraz kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa bank, aby bez zgody organu egzekucyjnego nie dokonywał wypłat z rachunku bankowego do wysokości zajętej wierzytelności, lecz bezzwłocznie przekazał zajętą kwotę organowi egzekucyjnemu na pokrycie egzekwowanej należności albo zawiadomił organ egzekucyjny, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, o przeszkodzie w dokonaniu wpłaty.
- § 2. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego zobowiązanego jest dokonane z chwilą doręczenia bankowi zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1, i obejmuje również kwoty, które nie były na rachunku bankowym w chwili zajęcia, a zostały wpłacone na ten rachunek po dokonaniu zajęcia.
- § 3. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego wierzytelności z rachunku bankowego, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia skierowanego do banku o zakazie wypłaty zajętej kwoty z rachunku bankowego bez zgody organu egzekucyjnego.

Art. 81.⁹⁸⁾

- § 1. Zajęcie wierzytelności jest skuteczne w odniesieniu do rachunków bankowych zobowiązanego prowadzonych przez bank, niezależnie od tego, czy organ egzekucyjny wskazał w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 80 § 1, numery tych rachunków.
- § 2. Jeżeli zobowiązanym jest jednostka budżetowa, zajęciu podlega wyłącznie rachunek wydatków.
- § 3. Jeżeli wierzytelności z innych rodzajów rachunków bankowych zobowiązanego niż lokata terminowa, nie pokrywają dochodzonej należności, bank realizuje zajęcie wierzytelności z rachunku tej lokaty w ostatniej kolejności.
- § 4. Wynikający z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego zakaz wypłat z tego rachunku bez zgody organu egzekucyjnego nie dotyczy wypłat na bieżące wynagrodzenia za pracę oraz na zasądzone alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania. Wypłata na wynagrodzenia za pracę może nastąpić po złożeniu bankowi odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata alimentów lub renty o charakterze alimentacyjnym – tytułu stwierdzającego obowiązek zobowiązanego do płacenia alimentów lub renty. Bank dokonuje wypłat alimentów lub renty do rąk osoby uprawnionej do tych świadczeń.
- § 5. Przepis § 4 stosuje się również do podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne, należnych od dokonywanych wypłat na bieżące wynagrodzenia.

Art. 82.⁹⁸⁾

W przypadku zbiegu kilku egzekucji administracyjnych lub zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej do tej samej wierzytelności z rachunku bankowego zobowiązanego, jeżeli kwoty znajdujące się na rachunku bankowym nie wystarczają na pokrycie wszystkich egzekwowanych należności, bank obowiązany jest wstrzymać wypłaty z tego rachunku do wysokości należności pieniężnych, na rzecz których zajęcie nastąpiło, oraz niezwłocznie zawiadomić o tym właściwe organy egzekucyjne. Przepisy art. 81 § 4–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 83. (skreślony).⁹⁹⁾**Art. 84.**¹⁰⁰⁾

- § 1. Jeżeli przed zajęciem wierzytelności z rachunku bankowego zobowiązanego w trybie art. 80 zostanie ujawniony dokument potwierdzający posiadanie rachunku bankowego, zwany dalej „dokumentem”, organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z tym dokumentem przez wpisanie jej do protokołu zajęcia.
- § 2. W protokole, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny podaje wysokość egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi.
- § 3. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem jest skuteczne wobec zobowiązanego z chwilą podpisania przez poborcę skarbowego protokołu zajęcia, o którym mowa w § 1.
- § 4. Organ egzekucyjny zawiadamia niezwłocznie zobowiązanego o zajęciu jego wierzytelności w części, w jakiej nie została zwolniona spod egzekucji, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego oraz odpis protokołu zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem. Jednocześnie organ egzekucyjny poucza zobowiązanego, że nie może realizować zajętej wierzytelności poza częścią wolną od egzekucji ani rozporządzać nią w żaden inny sposób.
- § 5. Niezależnie od zawiadomienia, o którym mowa w § 4, organ egzekucyjny przesyła do banku zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej z rachunku bankowego. Przepisy art. 80 stosuje się odpowiednio.

Art. 85.¹⁰⁰⁾

- § 1. Jeżeli dokument jest tego rodzaju, że bez jego okazania zobowiązany nie może realizować wierzytelności z rachunku bankowego, organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z tym dokumentem przez jego odbiór.
- § 2. Organ egzekucyjny potwierdza odbiór dokumentu protokołem odbioru dokumentu. Przepisy art. 84 § 2–4 stosuje się odpowiednio.
- § 3. Niezależnie od zajęcia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny przesyła do banku zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej z rachunku bankowego. Przepisy art. 80 stosuje się odpowiednio.

⁹⁹⁾ Przez art. 1 pkt 61 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 86.¹⁰⁰⁾

- § 1. Organ egzekucyjny poucza wierzyciela, żeby w terminie 14 dni od dnia zajęcia, o którym mowa w art. 85 § 1, wystąpił do sądu o umorzenie dokumentu i zawiadomił o tym właściwy oddział banku przez doręczenie mu w tym samym terminie odpisu złożonego do sądu wniosku w sprawie wszczęcia postępowania o umorzenie dokumentu.
- § 2. W przypadku nieotrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o umorzenie dokumentu właściwy oddział banku, po upływie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego, odwołuje wstrzymanie wypłat z tego rachunku, o czym zawiadamia posiadacza rachunku.
- § 3. Sąd rozpatruje wniosek o umorzenie dokumentu na zasadach i w trybie przewidzianych w przepisach o umarzaniu utraconych dokumentów. W postępowaniu w sprawie umorzenia dokumentu nie mogą być zgłaszane zarzuty dotyczące zasadności roszczenia wierzyciela. Koszty postępowania obciążają właściciela dokumentu. Sąd przesyła właściwemu oddziałowi banku wypis prawomocnego postanowienia w sprawie umorzenia dokumentu.
- § 4. W przypadku umorzenia dokumentu, właściwy oddział banku wystawia w jego miejsce nowy, aktualny dokument, który wydaje właścicielowi. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o umorzenie dokumentu, właściwy oddział banku niezwłocznie odwołuje wstrzymanie wypłat z rachunku bankowego i zawiadamia o tym właściciela.

Art. 86a.¹⁰¹⁾

- § 1. Wskutek zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, bank wstrzymuje wszelkie wypłaty z zajętego rachunku i niezwłocznie zawiadamia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego inne oddziały banku, inne banki, placówki pocztowe i inne podmioty uprawnione do dokonywania wypłat zobowiązanemu z zajętego rachunku. Zajęcie nie dotyczy kwot wolnych od egzekucji.
- § 2. Inne banki, placówki pocztowe i inne podmioty uprawnione do dokonywania wypłat, o których mowa w § 1, po zawiadomieniu ich o zajęciu, ponoszą względem wierzyciela odpowiedzialność za dokonane wypłaty.
- § 3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności i Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb zawiadamiania oddziałów banków, placówek pocztowych i innych podmiotów uprawnionych do dokonywania wypłat z zajętego rachunku w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zapewniający prawidłowe orzekanie o ich odpowiedzialności za dokonane wypłaty.

Art. 87.¹⁰²⁾

Przepisy dotyczące egzekucji z rachunków bankowych i wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem stosuje się odpowiednio w egzekucji z wkładów oszczędnościowych gromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

¹⁰¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 63 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 88. (skreślony).¹⁰³⁾**Rozdział 5**¹⁰⁴⁾**Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych i innych praw majątkowych****Oddział 1****Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych****Art. 89.**

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności pieniężnej innej, niż określona w art. 72–85, przez przesłanie do dłużnika zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego i jednocześnie wzywa dłużnika zajętej wierzytelności, aby należnej od niego kwoty do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi bez zgody organu egzekucyjnego nie uiszczał zobowiązanemu, lecz należną kwotę przekazał organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności.
- § 2. Zajęcie wierzytelności jest dokonane z chwilą doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1. Zajęcie wierzytelności z tytułu dostaw, robót i usług dotyczy również wierzytelności, które nie istniały w chwili zajęcia, a powstaną po dokonaniu zajęcia z tytułu tych dostaw, robót i usług.
- § 3. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:
- 1) wzywa dłużnika zajętej wierzytelności, aby w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia złożył oświadczenie dotyczące tego, czy:
 - a) uznaje zajętą wierzytelność zobowiązanego,
 - b) przekaze organowi egzekucyjnemu z zajętej wierzytelności kwoty na pokrycie należności lub z jakiego powodu odmawia tego przekazania,
 - c) – i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się albo toczyła się sprawa o zajętą wierzytelność,
 - 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu zajętej kwoty odebrać ani też rozporządzać nią lub ustanowionym dla niej zabezpieczeniem,
 - 3) doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, a także odpis wniosku, o którym mowa w art. 90 § 1.

Art. 90.

- § 1. Jeżeli organowi egzekucyjnemu jest wiadomo, że zajęta wierzytelność jest zabezpieczona przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów, przesyła on do sądu wnioski o dokonanie w księdze wieczystej wpisu o zajęciu wierzytelności lub o złożenie tego wniosku do zbioru dokumentów. Do wniosku organu egzekucyjnego dołącza się odpis tytułu wykonawczego.

¹⁰³⁾ Przez art. 6 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189), która weszła w życie z dniem 1 lipca 1996 r.

¹⁰⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2. Jeżeli zajęta wierzytelność należy się zobowiązanemu od organów będących jednocześnie jednostkami budżetowymi lub zakładami budżetowymi albo od funduszy pozostających w ich zarządzie, za dłużnika zajętej wierzytelności uważa się organ właściwy do wydania polecenia wypłaty.

Art. 91.

Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności uchyla się od przekazania zajętej kwoty organowi egzekucyjnemu, mimo że wierzytelność została przez niego uznana i jest wymagalna, stosuje się odpowiednio przepisy art. 71b.

Art. 92.

W egzekucji z kwot będących przedmiotem krajowych przekazów pocztowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące egzekucji z innych wierzytelności pieniężnych. Za wierzyciela zajętej wierzytelności uważa się w tym przypadku adresata przekazu, a za dłużnika zajętej wierzytelności – placówkę pocztową, która obowiązana jest wypłacić kwotę przekazu adresatowi.

Oddział 2

Egzekucja z praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych oraz z wierzytelności z rachunków pieniężnych

Art. 93.

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego zobowiązanego przez przesłanie do podmiotu prowadzącego rachunki papierów wartościowych lub rachunki pieniężne, zwanego dalej „prowadzącym rachunki”, zawiadomienia o zajęciu praw z papierów wartościowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego zobowiązanego do wysokości dochodzonych należności, o których mowa w § 2.
- § 2. Organ egzekucyjny wzywa prowadzącego rachunki, aby przekazał organowi egzekucyjnemu z rachunku pieniężnego zobowiązanego środki do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, a jeżeli środki na rachunku pieniężnym nie są wystarczające do pokrycia egzekwowanych kwot, aby dokonał na żądanie organu egzekucyjnego sprzedaży zajętych papierów wartościowych i uzyskaną ze sprzedaży kwotę wpłacił organowi egzekucyjnemu albo zawiadomił ten organ w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o przeszkodzie w dokonaniu realizacji zajęcia, w tym również o nieprowadzeniu rachunku pieniężnego lub rachunku papierów wartościowych zobowiązanego.
- § 3. Zajęcie praw z papierów wartościowych i wierzytelności z rachunku pieniężnego jest dokonane z chwilą doręczenia prowadzącemu rachunki zawiadomienia o zajęciu tych praw i obejmuje również prawa i wierzytelności, które nie zostały zapisane lub nie znajdowały się na rachunkach zobowiązanego w chwili zajęcia.
- § 4. Zajęcie praw z papierów wartościowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego jest skuteczne także wtedy, gdy zawiadomienie, o którym mowa w § 1, zawiera tylko imię i nazwisko lub firmę oraz adres zobowiązanego.

- § 5. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:
- 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego praw z papierów wartościowych i wierzytelności z rachunku pieniężnego, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia skierowanego do prowadzącego rachunki o zajęciu praw z papierów wartościowych i wierzytelności z rachunku pieniężnego, jak również zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu zajętych prawami rozporządzać,
 - 2) wzywa zobowiązanego, aby w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w pkt 1, poinformował organ egzekucyjny, w jakiej kolejności i po jakiej cenie papiery wartościowe mają być zbywane.
- § 6. W przypadku, o którym mowa w § 5 pkt 2, organ egzekucyjny wystawia zlecenie sprzedaży papierów wartościowych stosownie do dyspozycji zobowiązanego.
- § 7. Jeżeli zobowiązany w wyznaczonym terminie nie wskazał ceny lub kolejności zbycia papierów wartościowych lub jeżeli w terminie 5 kolejnych dni transakcyjnych sprzedaż papierów wartościowych zgodnie z dyspozycją zobowiązanego nie dojdzie do skutku, organ egzekucyjny wystawia zlecenie sprzedaży papierów wartościowych po cenie umożliwiającej realizację zlecenia na rynku regulowanym.
- § 8. Organ egzekucyjny ustala zakres i kolejność sprzedaży papierów wartościowych na podstawie notowań giełdowych z dnia poprzedzającego dzień zlecenia ich sprzedaży.
- § 9. W pierwszej kolejności sprzedaży podlegają papiery wartościowe, których ceny w dniu poprzedzającym dzień zlecenia sprzedaży zapewniały najwyższy dochód lub najniższą stratę liczoną w stosunku do wartości nominalnej tych papierów.
- § 10. Jeżeli w pierwszym dniu transakcyjnym po upływie okresu, o którym mowa w § 7, sprzedaż papierów wartościowych nie dojdzie do skutku lub uzyskana ze sprzedaży kwota nie wystarcza na pokrycie dochodzonych należności, organ egzekucyjny zleca dokonanie sprzedaży uzupełniających, stosując zasady określone w § 8 i 9.

Art. 94.

- § 1. Do zajęcia papierów zapisanych na rachunku papierów wartościowych, lecz niebędących przedmiotem obrotu na rynku giełdowym lub regulowanym rynku pozagiełdowym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 1, 3–4 i § 5 pkt 1.
- § 2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu papierów wartościowych, o których mowa w § 1, prowadzący rachunki niezwłocznie przesyła organowi egzekucyjnemu wyciąg z rachunków zobowiązanego.
- § 3. Sprzedaż papierów wartościowych, o których mowa w § 1, następuje na rzecz osób fizycznych w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2.

Art. 94a.

Prowadzący rachunki dokonuje zapisu papierów wartościowych nabywcy na jego rachunku papierów wartościowych na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 68b.

Art. 94b.

W przypadku dokonania przez prowadzącego rachunki wypłaty zobowiązanemu zajętych kwot lub kwot uzyskanych ze sprzedaży zajętych praw z papierów wartościowych albo wy-

konania rozporządzeń zobowiązanego powodujących nieskuteczność prowadzonej egzekucji, stosuje się odpowiednio przepis art. 71b.

Art. 94c.

Jeżeli zajęte prawa z papierów wartościowych zobowiązanego i wierzytelności z rachunku pieniężnego zostały uprzednio zajęte przez inny organ egzekucyjny, prowadzący rachunki niezwłocznie zawiadamia o tym właściwe organy egzekucyjne.

Oddział 3

Egzekucja z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych

Art. 95.

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych przez odbiór dokumentu, którego posiadanie jest koniecznym warunkiem wykonywania prawa z tych papierów. Przepisy art. 84 § 2–4 stosuje się odpowiednio.
- § 2. Zajęte papiery wartościowe niezapisane na rachunku papierów wartościowych organ egzekucyjny przekazuje do sprzedaży podmiotowi posiadającemu zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na podejmowanie czynności związanych z obrotem takimi papierami, a w przypadku jego braku lub gdy sprzedaż w tym trybie wiązałaby się z poniesieniem zbyt dużych kosztów, sprzedaje je w trybie określonym przepisami działu II rozdziału 6 oddziału 2.
- § 3. Zlecając sprzedaż papierów wartościowych podmiotowi, o którym mowa w § 2, organ egzekucyjny stosuje zasady określone w art. 93 § 8–9.
- § 4. Jeżeli sprzedaż papierów wartościowych zobowiązanego następuje w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2, a oszacowanie wartości zajętych papierów wartościowych przez biegłego skarbowego wiązałoby się ze zbyt dużymi kosztami, organ egzekucyjny, za zgodą zobowiązanego, przyjmuje cenę wywołania w wysokości ceny nominalnej papierów wartościowych.

Oddział 4

Egzekucja z weksła

Art. 96.

Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia weksła, w rozumieniu ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282), przez odbiór weksła, stosując odpowiednio zasady określone w art. 84.

Art. 96a.

Jednocześnie z zajęciem weksła organ egzekucyjny:

- 1) wzywa trasata, aby należnej od niego sumy wekslowej nie uiszczał prawnemu posiadaczowi weksła, lecz należną sumę wpłacił w terminie wykupu weksła organowi egzekucyjnemu,

- 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajęтым wekslem ani też odebrać od trasata sumy wekslowej.

Art. 96b.

- § 1. Organ egzekucyjny może wykonywać wszelkie prawa zobowiązanego w zakresie realizacji zajętego weksla.
- § 2. Zobowiązany udziela organowi egzekucyjnemu wszelkich wyjaśnień potrzebnych do dochodzenia praw przeciwko trasatowi.

Art. 96c.

Organ egzekucyjny przedstawia weksel do zapłaty w trybie określonym w przepisach ustawy – Prawo wekslowe lub sprzedaje w trybie określonym przepisami działu II rozdziału 6 oddziału 2.

Art. 96d.

- § 1. Jeżeli egzekucja z weksla jest dokonywana w formie sprzedaży, organ egzekucyjny, z zastrzeżeniem § 2, indosuje weksel na nabywcę. Dokonany przez organ egzekucyjny indos wywiera skutki indosu wpisanego przez zobowiązanego.
- § 2. Jeżeli na wekslu zostały umieszczone wyrazy „nie na zlecenie” lub inne zastrzeżenie równoznaczne, organ egzekucyjny może przenieść weksel na nabywcę tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu.

Art. 96e.

Jeżeli weksel został już uprzednio zajęty przez inny organ egzekucyjny, zobowiązany niezwłocznie zawiadamia o tym właściwe organy egzekucyjne.

Art. 96f.

- § 1. Jeżeli egzekucja z weksla w trybie określonym w art. 96c okaże się nieskuteczna, zajęcie weksla staje się zajęciem wierzytelności zabezpieczonej wekslem.
- § 2. Do wierzytelności, o której mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 5 oddziału 1.

Oddział 5

Egzekucja z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej

Art. 96g.

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia:
- 1) autorskiego prawa majątkowego i praw pokrewnych,
 - 2) patentu,
 - 3) prawa ochronnego na wzór użytkowy,
 - 4) prawa z rejestracji wzoru zdobniczego,

- 5) prawa z rejestracji znaku towarowego,
- 6) prawa do używania znaku towarowego powszechnie znanego niezarejestrowanego,
- 7) prawa z rejestracji topografii układu scalonego,
- 8) prawa do projektu racjonalizatorskiego

oraz korzyści z tych praw, przez wpisanie ich do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego, a także zobowiązanego lub świadków.

§ 2. Zajęcie praw, o których mowa w § 1 pkt 2–5, 7 i 8, może również nastąpić przez przesłanie do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu prawa.

§ 3. Zajęciu nie podlega:

- 1) autorskie prawo majątkowe służące twórcy za jego życia, z wyjątkiem wymagalnych wierzytelności,
- 2) prawo do utworu nieopublikowanego, jeżeli spadkobiercy sprzeciwiają się egzekucji z tego prawa i sprzeciw ten jest zgodny z ujawnioną wolą twórcy nierozpowszechniania utworu,
- 3) patent i prawo ochronne na wzór użytkowy o charakterze tajnym.

§ 4. Zajęcie jest skuteczne z chwilą podpisania protokołu zajęcia przez osoby, o których mowa w § 1, albo doręczenia Urzędowi Patentowemu Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu, jeżeli było wcześniejsze.

§ 5. Organ egzekucyjny niezwłocznie po dokonaniu zajęcia:

- 1) doręcza zobowiązanemu protokół zajęcia,
- 2) doręcza odpis tytułu wykonawczego, jeżeli uprzednio nie został on zobowiązanemu doręczony,
- 3) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajęтыми prawami,
- 4) przesyła do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o dokonanie we właściwym rejestrze wpisu o zajęciu prawa, jeżeli przedmiotem zajęcia są prawa objęte tymi rejestrami.

Art. 96h.

§ 1. Poborca skarbowy zamieszcza w protokole zajęcia opis zajętych praw i jeżeli jest to możliwe – wartość szacunkową zajętych praw.

§ 2. Jeżeli oszacowanie przez poborcę skarbowego wartości zajętych praw nie jest możliwe lub zajęcie jest dokonane przez doręczenie Urzędowi Patentowemu Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu, organ egzekucyjny zwraca się do biegłego skarbowego o oszacowanie wartości tych praw.

§ 3. Na oszacowanie dokonane przez poborcę skarbowego zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia do organu egzekucyjnego zarzutu – w terminie 7 dni od dnia zajęcia. W przypadku nieuwzględnienia zarzutu zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do biegłego skarbowego o oznaczenie wartości zajętych praw.

§ 4. Sprzedaż zajętych praw następuje w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2.

§ 5. Jeżeli zajęte prawa zostały już uprzednio zajęte przez inny organ egzekucyjny, zobowiązany niezwłocznie zawiadamia o tym właściwe organy egzekucyjne.

Art. 96i.

W egzekucji z wierzytelności z praw, o których mowa w art. 96g § 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące egzekucji z innych wierzytelności pieniężnych.

Oddział 6**Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością****Art. 96j.**

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, zwanej dalej „spółką”, oraz wierzytelności z tego prawa przez przesłanie do spółki zawiadomienia o zajęciu udziału i wezwanie jej, aby żadnymi należnościami przypadającymi zobowiązanemu z tytułu zajętego udziału do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi nie uiszczała zobowiązanemu, lecz należne kwoty przekazała organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności.
- § 2. Zajęcie udziału oraz wierzytelności z tego prawa jest dokonane z chwilą doręczenia spółce zawiadomienia, o którym mowa w § 1.
- § 3. Organ egzekucyjny jednocześnie z przesłaniem spółce zawiadomienia o zajęciu:
- 1) kieruje do sądu rejestrowego wnioski o dokonanie w Krajowym Rejestrze Sądowym wpisu o zajęciu udziału,
 - 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu odebrać należności, o których mowa w § 1, ani rozporządzać zajętym udziałem,
 - 3) doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, a także odpis wniosku, o którym mowa w pkt 1.

Art. 96k.

- § 1. Jeżeli egzekucja z należności przysługujących zobowiązanemu z tytułu zajętego udziału nie prowadzi do pełnego pokrycia dochodzonej należności, organ egzekucyjny występuje do właściwego sądu rejestrowego o zarządzenie sprzedaży zajętego udziału.
- § 2. Jeżeli sąd nie zarządzi sprzedaży zajętego udziału, pozostają w mocy dokonane czynności egzekucyjne.
- § 3. Jeżeli sąd zarządzi sprzedaż udziału, a umowa spółki:
- 1) nie zawiera ograniczeń zbycia udziału albo
 - 2) zawiera ograniczenia zbycia udziału, lecz spółka, w terminach i na zasadach określonych w Kodeksie spółek handlowych, nie wystąpi o dokonanie oszacowania wartości zajętego udziału albo wystąpi o takie oszacowanie, ale nie wskaże osoby, która nabędzie udział, albo osoba wskazana przez spółkę nie wpłaci organowi egzekucyjnemu ustalonej ceny
- organ egzekucyjny sprzedaje zajęty udział, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 6 oddziału 2, z zastrzeżeniem § 4.
- § 4. Jeżeli sąd rejestrowy dokonał oszacowania wartości zajętego udziału, organ egzekucyjny przyjmuje kwotę oszacowania jako cenę wywołania.

Oddział 7

Egzekucja z pozostałych praw majątkowych

Art. 96l.

Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia innych praw majątkowych niż określone w art. 89–96k, przez:

- 1) odbiór dokumentu, jeżeli warunkiem wykonywania prawa majątkowego jest posiadanie dokumentu, albo
- 2) zawiadomienie dłużnika zobowiązanego, jeżeli zajęte prawo majątkowe jest tego rodzaju, że jest oznaczony podmiot obciążony względem zobowiązanego.

Art. 96m.

W egzekucji z pozostałych praw majątkowych stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 5 oddziału 1, z tym że w przypadku sprzedaży stosuje się przepisy dotyczące sprzedaży ruchomości.

Rozdział 6

Egzekucja z ruchomości

Oddział 1

Zajęcie

Art. 97.

- § 1. Do egzekucji z ruchomości zobowiązanego poborca skarbowy przystępuje przez ich zajęcie.
- § 2.¹⁰⁵⁾ Zajęciu podlegają ruchomości zobowiązanego, znajdujące się zarówno w jego władaniu, jak i we władaniu innej osoby, jeżeli nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione.
- § 3. Ruchomości przysłane jako krajowe przesyłki pocztowe pod adresem zobowiązanego podlegają zajęciu w placówce pocztowej obowiązanej do doręczenia tych przesyłek. Zajęcie tych ruchomości jest równoznaczne z ich doręczeniem adresatowi. Poborca skarbowy dokonuje otwarcia zajętej przesyłki pocztowej w obecności przedstawiciela placówki pocztowej.
- § 4.¹⁰⁶⁾ Można dokonać zajęcia ruchomości stanowiącej współwłasność łączną spółki nieposiadającej osobowości prawnej lub współwłasność w częściach ułamkowych, której zobowiązany jest współwłaścicielem, jeżeli pozostali współwłaściciele wyrażą zgodę na sprzedaż takiej ruchomości. Po sprzedaży ruchomości każdemu z pozostałych współwłaścicieli organ egzekucyjny przekazuje kwotę uzyskaną ze sprzedaży odpowiadającą ich części ułamkowej we współwłasności lub udziałowi określonemu w umowie spółki.

¹⁰⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 4a.¹⁰⁷⁾ Jeżeli organ egzekucyjny nie uzyskał zgody, o której mowa w § 4, dokonuje zajęcia udziału zobowiązanego we współwłasności. Zajęcie części ułamkowej współwłasności ruchomości następuje w sposób przewidziany dla zajęcia ruchomości, lecz sprzedaży podlega tylko zajęty udział zobowiązanego.
- § 4b.¹⁰⁷⁾ Innym współwłaścicielom lub każdemu z nich przysługuje prawo nabycia zajętego udziału zobowiązanego po cenie oszacowania tego udziału. Jeżeli zamiar nabycia zajętego udziału zgłosi więcej niż jeden współwłaściciel, organ egzekucyjny sprzedaje udział temu współwłaścicielowi, który zaoferował najwyższą cenę.
- § 5.¹⁰⁸⁾ Nie podlegają zajęciu ruchomości o wartości ponad kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, jeżeli zobowiązany posiada inną podlegającą egzekucji ruchomość o wartości wystarczającej na zaspokojenie tych należności, a sprzedaż egzekucyjna tej ruchomości nie nastęrcza trudności.

Art. 98.

- § 1.¹⁰⁹⁾ Zajęcie ruchomości następuje przez wpisanie jej do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego. Protokół podpisują także zobowiązany lub świadkowie.
- § 2.¹⁰⁹⁾ Zobowiązanemu doręcza się odpis protokołu zajęcia, a także odpis tytułu wykonawczego, jeżeli uprzednio nie został on zobowiązanemu doręczony.
- § 3. Na każdej zajętej ruchomości poborca skarbowy umieszcza znak, ujawniający na zewnątrz jej zajęcie.
- § 4.¹¹⁰⁾ W przypadku zajęcia środka transportu podlegającego rejestracji na podstawie odrębnych przepisów, organ egzekucyjny niezwłocznie zawiadamia właściwy organ prowadzący rejestrację o dokonanym zajęciu.

Art. 99.¹¹¹⁾

- § 1. Poborca skarbowy zamieszcza w protokole zajęcia opis każdej zajętej ruchomości według cech jej właściwych, a ponadto oznacza jej wartość szacunkową, o ile przepisy § 2 i 3 nie stanowią inaczej. Przy sporządzaniu protokołu zajęcia zobowiązanemu przysługuje prawo przedstawienia rachunków i innych dowodów dla oznaczenia wartości szacunkowej zajętej ruchomości.
- § 2. Zobowiązanemu przysługuje w terminie 5 dni od daty zajęcia ruchomości prawo wniesienia do organu egzekucyjnego skargi na oszacowanie dokonane przez poborcę skarbowego. W tym przypadku organ egzekucyjny jest obowiązany wezwać biegłego skarbowego do oszacowania wartości zajętej ruchomości.
- § 3. Zajęte wyroby użytkowe ze złota, platyny i srebra nie mogą być oszacowane poniżej wartości kruszcu, z którego zostały wytworzone. Oszacowanie wartości takich ruchomości następuje przez biegłego skarbowego. Dotyczy to również oszacowania wartości zajętych innych kosztowności, a także maszyn i innych urządzeń produkcyjnych oraz środków transportu.
- § 4. Organ egzekucyjny może wezwać biegłego skarbowego dla oszacowania wartości innych zajętych ruchomości, jeżeli uzna to za potrzebne. Organ egzekucyjny może

¹⁰⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 66 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. d) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁰⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

również w tych przypadkach zwrócić się o wyrażenie opinii do instytucji zajmującej się badaniem cen.

Art. 100.

- § 1. Poborca skarbowy pozostawi zajętą ruchomość w miejscu zajęcia pod dozorem zobowiązanego lub dorosłego jego domownika albo innej osoby, u której ruchomość zajął. Jeżeli zajętą ruchomość nie może być pozostawiona w miejscu zajęcia, a nie ma innej osoby, której by można było oddać zajętą ruchomość pod dozór, zostanie ona wzięta pod dozór organu egzekucyjnego.
- § 2. Poborca skarbowy może po zajęciu ruchomości odebrać ją zobowiązanemu i oddać pod dozór innej osoby lub organu egzekucyjnego, jeżeli zobowiązany nie daje rękojmi należytego przechowania zajętej ruchomości, odmawia podpisania protokołu zajęcia, a także gdy usuwał lub usuwa ruchomości zajęte albo zagrożone zajęciem.
- § 3.¹¹²⁾ Jeżeli zajętą ruchomość stanowi dobro kultury w rozumieniu odrębnych przepisów, poborca skarbowy oddaje ją pod dozór właściwej państwowej instytucji kultury. Dozór nad zajętymi ruchomościami ze złota, platyny i srebra oraz innymi kosztownościami niestanowiącymi dóbr kultury sprawuje organ egzekucyjny.
- § 4. Osoba lub instytucja, pod której dozorem pozostają zajęte ruchomości, sprawuje obowiązki dozorca. Poborca skarbowy doręcza dozorczy odpis protokołu zajęcia.

Art. 101.

- § 1. Zobowiązanemu albo domownikowi razem z nim mieszkającemu służy prawo zwykłego używania zajętej ruchomości, pozostawionej pod ich dozorem, byleby przez to ruchomość nie straciła na wartości. To samo stosuje się, gdy ruchomość zobowiązanego zajęto u innej osoby i pozostawiono pod jej dozorem, jeżeli osoba ta była uprawniona do używania tej ruchomości.
- § 2. W innych przypadkach dozorca nie ma prawa używania zajętej ruchomości, chyba że jej używanie jest konieczne dla utrzymania jej wartości. W razie używania przez dozorcę zajętego inwentarza żywego, wartość uzyskiwanych pożytków podlega zaliczeniu na koszty dozoru.

Art. 102.

- § 1. Dozorca obowiązany jest przechowywać zajętą ruchomość z taką starannością, aby nie straciła na wartości, oraz wydać ją na wezwanie organu egzekucyjnego lub poborcy skarbowego. Dozorca obowiązany jest zawiadomić organ egzekucyjny o zamierzonej zmianie miejsca przechowania ruchomości.
- § 2. Organ egzekucyjny przyzna, na żądanie dozorczy, zwrot koniecznych wydatków związanych z wykonywaniem dozoru oraz wynagrodzenie za dozór, chyba że dozorcą jest jedna z osób wymienionych w art. 101 § 1.
- § 3. Organ egzekucyjny określa też wydatki i wynagrodzenie za dozór w razie przechowywania zajętych ruchomości w pomieszczeniach przez ten organ utrzymywanych.
- § 4. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie zwrotu wydatków związanych z wykonywaniem dozoru oraz wynagrodzenia za dozór służy wierzycielowi, zobowiązanemu oraz dozorczy zażalenie.

¹¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 69 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 103.

- § 1. Dozorca nie odpowiada za uszkodzenie, zniszczenie lub zaginięcie zajętej ruchomości, wynikłe wskutek przypadku lub siły wyższej.
- § 2. Za uszkodzenie, zniszczenie lub zaginięcie zajętej ruchomości w czasie transportu odpowiada organ egzekucyjny, chyba że wynikły wskutek przypadku lub siły wyższej.

Oddział 2**Sprzedaż****Art. 104.**

- § 1. Sprzedaż zajętych ruchomości nie może nastąpić wcześniej niż siódmego dnia od daty zajęcia.
- § 2. Sprzedaż zajętych ruchomości może nastąpić bezpośrednio po zajęciu, jeżeli:
- 1) ruchomości ulegają łatwo zepsuciu albo sprawowanie nad nimi dozoru lub ich przechowywanie powodowałoby koszty niewspółmierne do ich wartości,
 - 2) zajęto inwentarz żywy, a zobowiązany odmówił zgody na przyjęcie go pod dozór,
 - 3) egzekucja dotyczy zobowiązania, na którego pokrycie organ egzekucyjny przyjął od zobowiązanego, będącego rolnikiem, przelew jego należności za przyszłe dostawy towarowe, a dostawy te z winy zobowiązanego w terminie nie zostały wykonane.

Art. 105.¹¹³⁾

- § 1. Zajęte ruchomości, z zastrzeżeniem § 2 i 3, organ egzekucyjny:
- 1) sprzedaje w drodze licytacji publicznej,
 - 2) sprzedaje po cenie oszacowania podmiotom prowadzącym działalność handlową,
 - 3) przekazuje do sprzedaży podmiotom prowadzącym sprzedaż komisową tego rodzaju ruchomości,
 - 4) sprzedaje w drodze przetargu ofert,
 - 5) sprzedaje z wolnej ręki.
- § 2. Zajęte przedmioty stanowiące dobro kultury w rozumieniu odrębnych przepisów organ egzekucyjny, w uzgodnieniu z właściwym ze względu na miejsce zajęcia tych przedmiotów wojewódzkim konserwatorem zabytków, a w przypadku materiałów bibliotecznych – dyrektorem Biblioteki Narodowej w Warszawie, zgłasza w celu nabycia instytucji, o której mowa w art. 100 § 3, lub przedsiębiorcy zajmującemu się obrotem tymi przedmiotami. Oszacowanie wartości takich przedmiotów następuje w trybie przewidzianym w art. 99 § 3.
- § 3. Sprzedaż, o której mowa w § 2, następuje po cenie oszacowania.
- § 4. Zajęte waluty obce lub inne wartości dewizowe organ egzekucyjny sprzedaje bankom posiadającym zezwolenie dewizowe w rozumieniu odrębnych przepisów.

¹¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 70 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 105a.¹¹⁴⁾

- § 1. Licytacja publiczna odbywa się w terminie i miejscu wyznaczonym przez organ egzekucyjny.
- § 2. Organ egzekucyjny ogłasza o licytacji przez obwieszczenie. Obwieszczenie zawiera:
- 1) miejsce i termin licytacji,
 - 2) określenie ruchomości, które mają być sprzedane, z podaniem ich rodzaju i kwoty oszacowania,
 - 3) miejsce i termin, w którym można oglądać ruchomości przed licytacją,
 - 4) imię i nazwisko lub firmę oraz adres zobowiązanego.
- § 3. Najpóźniej na 3 dni przed dniem licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2 – najpóźniej na godzinę przed rozpoczęciem licytacji, organ egzekucyjny umieszcza obwieszczenie o licytacji w miejscu, w którym ma odbyć się licytacja, na tablicy ogłoszeń organu egzekucyjnego i w innych miejscach, gdzie umieszczenie takiego obwieszczenia uzna za celowe.
- § 4. Odpis obwieszczenia o licytacji organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu najpóźniej na 3 dni przed dniem licytacji.
- § 5. Jeżeli szacunkowa wartość sprzedawanej ruchomości przewyższa kwotę 4 500 zł, organ egzekucyjny zamieszcza ponadto obwieszczenie o licytacji w prasie, a w szczególności w dzienniku poczytnym w danej miejscowości.
- § 6. Przepisu § 5 nie stosuje się w przypadkach, gdy sprzedaż może nastąpić bezpośrednio po zajęciu ruchomości.
- § 7. Licytacji nie można rozpocząć później niż w dwie godziny po terminie oznaczonym w obwieszczeniu o licytacji.

Art. 105b.¹¹⁴⁾

- § 1. Jeżeli szacunkowa wartość sprzedawanej ruchomości przekracza kwotę 4 500 zł, osoby przystępujące do przetargu obowiązane są złożyć organowi egzekucyjnemu wadium w wysokości 1/10 kwoty oszacowania.
- § 2. Wadium zalicza się na cenę sprzedaży lub zwraca, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.

Art. 105c.¹¹⁴⁾

- § 1. Licytacja odbywa się ustnie i rozpoczyna się od wywołania ceny. Zaoferowana cena przestaje wiązać uczestnika licytacji, jeżeli inny uczestnik zaoferował cenę wyższą, zwaną dalej „postąpieniem”. Poborca skarbowy przyzna własność sprzedanej ruchomości, zwane dalej „przybiciem”, osobie, która zaoferowała najwyższą cenę, jeżeli po trzykrotnym wezwaniu do dalszych postąpień nikt więcej nie zaoferował.
- § 2. Licytację uważa się za niedoszłą do skutku, jeżeli nie weźmie w niej udziału przynajmniej dwóch uczestników, jak również gdy żaden z uczestników nie zaoferował nawet ceny wywołania.
- § 3. Ponowna licytacja może być wyznaczona po podaniu o tym do publicznej wiadomości w terminach i w sposób określony w art. 105a § 3–5.

¹¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 4. Jeżeli kwota uzyskana ze sprzedaży części zajętych ruchomości wystarcza na zaspokojenie egzekwowanych należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, poborca skarbowy przerywa licytację, a organ egzekucyjny zwalnia pozostałe ruchomości spod zajęcia.
- § 5. Przepisu § 4 nie stosuje się do ruchomości zajętych w postępowaniu celnym.

Art. 105d.¹¹⁴⁾

- § 1. Nabywca jest obowiązany uiścić natychmiast po udzieleniu mu przybicia przynajmniej cenę wywołania lub przedłożyć poborcy skarbowemu czek potwierdzony wystawiony na organ egzekucyjny na kwotę wynoszącą co najmniej cenę wywołania ruchomości. Jeżeli tej ceny nie uiści lub nie przedłoży czeku potwierdzonego, traci prawo wynikłe z przybicia i nie może uczestniczyć w dalszej licytacji. Poborca skarbowy wznowia niezwłocznie licytację tej samej ruchomości, rozpoczynając ją od ceny wywołania.
- § 2. Różnicę między ceną nabycia a kwotą, na którą wystawiony został czek potwierdzony lub wpłaconą po udzieleniu przybicia, nabywca uregułuje, pod rygorem przewidzianym w § 1, do godziny dwunastej dnia następnego. Nabywca, który w tym terminie nie zapłaci reszty ceny, traci prawo wynikłe z przybicia i prawo do zwrotu kwoty uregulowanej w czasie licytacji gotówką lub czekiem potwierdzonym.
- § 3. Osoby, które utraciły prawo wynikłe z przybicia, tracą prawo do zwrotu kwoty wpłaconej tytułem wadium.

Art. 106.

- § 1. Cena wywołania w pierwszym terminie licytacji wynosi 3/4 wartości szacunkowej ruchomości. Jeżeli licytacja w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, ruchomości mogą być sprzedane w drugim terminie licytacyjnym. Cena wywołania w drugim terminie licytacyjnym wynosi połowę wartości szacunkowej ruchomości. Sprzedaż licytacyjna nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania.
- § 2. O terminie i miejscu licytacji organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego najpóźniej na trzy dni przed dniem licytacji. W przypadkach określonych w art. 104 § 2 zawiadomienie takie następuje przed rozpoczęciem licytacji.

Art. 107.

- § 1.¹¹⁵⁾ Prawo własności zajętych ruchomości, będących przedmiotem licytacji, nabywa osoba, która z zachowaniem przepisów o przeprowadzaniu licytacji zaoferowała najwyższą cenę, uzyskała przybicie i zapłaciła całą cenę w terminie. Nabywca nie może domagać się unieważnienia licytacji i nabycia ruchomości ani też obniżenia ceny jej nabycia z powodu jej wad, mylnego oszacowania lub innej przyczyny.
- § 2.¹¹⁵⁾ Nabywca, który stał się właścicielem nabytej ruchomości, natychmiast ją odbiera, z zastrzeżeniem § 2c. Jeżeli nabywca nie odbierze natychmiast nabytej ruchomości, obowiązany jest uiścić koszty jej przechowywania od dnia licytacji do dnia odbioru. Wysokość kosztów określa organ egzekucyjny.
- § 2a.¹¹⁶⁾ Zobowiązany, wierzyciel oraz uczestnik licytacji mogą zgłosić do protokołu licytacji skargę na naruszenie przepisów o przeprowadzaniu licytacji. Skarga podlega rozpatrzeniu w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 72 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 72 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2b.¹¹⁶⁾ W sprawie skargi na naruszenie przepisów o przeprowadzaniu licytacji postanowienie wydaje organ nadzoru. Na postanowienie organu nadzoru oddalające skargę służy zażalenie.
- § 2c.¹¹⁶⁾ Wniesienie skargi wstrzymuje wydanie sprzedanej rzeczy nabywcy do czasu rozpatrzenia skargi. Nie dotyczy to rzeczy łatwo psujących się oraz rzeczy wydanych nabywcy przed wniesieniem zażalenia.
- § 2d.¹¹⁶⁾ Nabywca może zrzec się nabytej rzeczy i żądać zwrotu zapłaconej ceny, jeżeli w terminie, o którym mowa w § 2a, skarga nie została rozpatrzona, a nabywcy rzecz nie została wydana.
- § 3. Licytacja, przeprowadzona z naruszeniem przepisów o jej publicznym charakterze, o cenie wywołania i nabycia oraz o wyłączeniu od udziału w licytacji, podlega unieważnieniu przez organ egzekucyjny lub jego organ nadzorczy. Unieważnienie licytacji może jednak nastąpić tylko wtedy, gdy ruchomości sprzedane znajdują się jeszcze we władaniu nabywcy.
- § 4. W licytacji nie mogą uczestniczyć:
- 1) zobowiązany,
 - 2) poborca skarbowy prowadzący licytację, jego małżonek i dzieci,
 - 3) pracownicy organu egzekucyjnego prowadzącego licytację, ich małżonkowie i dzieci, a jeżeli w danej miejscowości jest więcej organów egzekucyjnych – także pracownicy tych innych organów,
 - 4) osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym,
 - 5) osoby, które przekazały zajęte ruchomości na rzecz Skarbu Państwa, oraz członkowie ich rodzin określani w pkt 2.

Art. 107a.¹¹⁷⁾

- § 1. Organ egzekucyjny organizuje, za zgodą wierzyciela i zobowiązanego, przetarg ofert, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w wyniku sprzedaży zajętej ruchomości w drodze licytacji publicznej nie uzyska się korzystnej ceny.
- § 2. W przetargu ofert nie mogą uczestniczyć osoby, o których mowa w art. 107 § 4.
- § 3. Każdy oferent może złożyć jedną ofertę.

Art. 107b.¹¹⁷⁾

- § 1. Organ egzekucyjny zaprasza do udziału w przetargu ofert, zamieszczając ogłoszenia w sposób i w miejscach wskazanych w art. 105a § 3 i 5.
- § 2. Ogłoszenie o przetargu ofert zawiera co najmniej:
- 1) nazwę i adres organu egzekucyjnego,
 - 2) ruchomości, które mają być sprzedane, z podaniem ich rodzaju oraz wartości szacunkowej i ceny wywołania,
 - 3) miejsce i termin składania ofert,
 - 4) miejsce i termin otwarcia ofert,
 - 5) miejsce i termin, w którym można oglądać ruchomości,
 - 6) imię i nazwisko lub firmę oraz adres zobowiązanego.

¹¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 73 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 3. Wyznaczony przez organ egzekucyjny termin do zgłaszania oferowanej ceny za ruchomości zgłoszone do sprzedaży w drodze przetargu ofert nie może być krótszy niż 3 dni od daty podania ogłoszenia o przetargu ofert do publicznej wiadomości.
- § 4. Cena wywołania przy sprzedaży w drodze przetargu ofert wynosi 3/4 wartości szacunkowej ruchomości. Sprzedaż ta nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania.

Art. 107c.¹¹⁷⁾

- § 1. Oferty otwiera w miejscu i terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu komisja powołana przez organ egzekucyjny.
- § 2. W przetargu ofert uczestniczą oferenci obecni przy otwieraniu ofert.
- § 3. Imię i nazwisko lub firma oraz adres oferenta, którego oferta jest otwierana, a także cena podana w ofercie ogłaszane są osobom obecnym oraz odnotowywane w protokole postępowania przetargowego.
- § 4. Przy dokonywaniu wyboru oferty wybiera się ofertę z najkorzystniejszą ceną.
- § 5. Wynik przetargu ogłasza się niezwłocznie po otwarciu wszystkich ofert.

Art. 107d.¹¹⁷⁾

- § 1. Przy sprzedaży zajętych ruchomości w drodze przetargu ofert stosuje się odpowiednio przepisy art. 105b, 105c i art. 107 § 1–3, z tym że przez datę licytacji rozumie się dzień otwarcia ofert.
- § 2. Jeżeli sprzedaż zajętych ruchomości w drodze przetargu ofert nie dojdzie do skutku, organ egzekucyjny sprzedaje je w drodze licytacji publicznej.

Art. 108.¹¹⁸⁾

- § 1. Zajęte ruchomości, które nie zostały sprzedane w trybie wskazanym w art. 105 § 1 pkt 1–4, a w przypadku sprzedaży licytacyjnej – w drugim jej terminie, organ egzekucyjny sprzedaje z wolnej ręki po cenie określonej przez ten organ, jednak nie niższej od 1/3 ich wartości szacunkowej.
- § 2. Zajęte ruchomości, niesprzedane w trybie § 1, organ egzekucyjny sprzedaje po cenie stosowanej przy skupie przedmiotów używanych lub skupie surowców wtórnych jednostkom organizacyjnym ochrony zdrowia i pomocy społecznej, placówkom oświatowym, instytucjom kultury oraz organizacjom charytatywnym, jeżeli mogą być przez te podmioty wykorzystane przy realizacji ich zadań statutowych.
- § 3. Zajęte ruchomości, niesprzedane w trybie § 2, organ egzekucyjny sprzedaje jednostkom prowadzącym skup przedmiotów używanych lub surowców wtórnych.

Art. 108a.¹¹⁹⁾

Zajęte ruchomości, które nie zostały sprzedane w trybie określonym w art. 108, organ egzekucyjny zwraca zobowiązanemu.

¹¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 74 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 75 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 109.¹²⁰⁾

- § 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczególny tryb postępowania przy:
- 1) sprzedaży zajętych ruchomości ulegających szybkiemu zepsuciu, zapewniający ich niezwłoczną sprzedaż,
 - 2) przechowywaniu i sprzedaży zajętych ruchomości ze szlachetnych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, pereł naturalnych i hodowlanych, koralu i bursztynów, zapewniający prawidłową wycenę zajętych ruchomości oraz zapobiegający ich kradzieży.
- § 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, szczególny tryb postępowania przy przechowywaniu i sprzedaży zajętych broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innych przedmiotów, na których posiadanie jest wymagane zezwolenie, wykluczający możliwość dostania się tych ruchomości do osób nieuprawnionych.

Art. 110. (skreślony).¹²¹⁾**Art. 111. (skreślony).**¹²¹⁾**Rozdział 7**¹²²⁾**Egzekucja z nieruchomości****Oddział 1****Zasady ogólne****Art. 110.**

- § 1. Z nieruchomości może być przeprowadzona egzekucja administracyjna, jeżeli zastosowanie środków egzekucyjnych, o których mowa w rozdziałach 2–6, nie było możliwe lub okazało się bezskuteczne.
- § 2. Egzekucja administracyjna z nieruchomości może być prowadzona tylko w celu wyegzekwowania należności pieniężnych określonych lub ustalonych w decyzji ostatecznej lub wynikających z orzeczenia sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.
- § 3. Organ egzekucyjny, jeżeli nie jest jednocześnie wierzycielem dochodzonej należności, podejmuje czynności egzekucyjne związane z egzekucją z nieruchomości po otrzymaniu od wierzyciela zaliczki na pokrycie przewidywanych wydatków.
- § 4. Wierzyciel wpłaca organowi egzekucyjnemu zaliczkę sukcesywnie, w miarę podejmowania przez ten organ kolejnych czynności egzekucyjnych. Wysokość poszcze-

¹²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 76 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹²¹⁾ Przez art. 1 pkt 77 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 78 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

gólnych wpłat zaliczki określa organ egzekucyjny na podstawie przewidywanych wydatków egzekucyjnych.

- § 5. Łączna kwota zaliczki nie może być większa niż 5% egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i nie większa niż piętnastokrotna wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach, z tym że kwotę odsetek i wysokość najniższego wynagrodzenia przyjmuje się na dzień ustalenia pierwszej zaliczki.
- § 6. Organ egzekucyjny zwraca zaliczkę wierzycielowi przy podziale kwot uzyskanych z egzekucji do wysokości wyegzekwowanych kwot na pokrycie wydatków egzekucyjnych.
- § 7. W przypadku niewpłacenia zaliczki, o której mowa w § 4, organ egzekucyjny wzywa wierzyciela do jej wpłacenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, a po bezskutecznym upływie tego terminu umarza postępowanie egzekucyjne.

Art. 110a.

Jeżeli nieruchomość położona jest na obszarze działania kilku organów egzekucyjnych, organ prowadzący egzekucję powiadamia o wszczęciu, a następnie o ukończeniu egzekucji inne organy egzekucyjne, na których obszarze działania nieruchomość jest położona.

Art. 110b.

Uczestnikami postępowania egzekucyjnego z nieruchomości oprócz wierzyciela i zobowiązanego są również osoby, którym przysługują prawa rzeczowe ograniczone lub roszczenia albo prawa osobiste zabezpieczone na nieruchomości, a gdy przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, także organ, który zawarł umowę o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste.

Oddział 2

Zajęcie

Art. 110c.

- § 1. Organ egzekucyjny przystępuje do egzekucji administracyjnej z nieruchomości przez zajęcie nieruchomości.
- § 2. Zajęcie następuje przez wezwanie zobowiązanego, aby zapłacił egzekwowaną należność pieniężną wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania wartości nieruchomości.
- § 3. Równocześnie z wysłaniem zobowiązanemu wezwania, o którym mowa w § 2, organ egzekucyjny przesyła do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej wniosek o dokonanie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub składa wniosek do zbioru dokumentów, a także przesyła wierzycielowi zawiadomienie o zajęciu nieruchomości.
- § 4. Zajęcie nieruchomości jest dokonane z chwilą doręczenia zobowiązanemu wezwania, o którym mowa w § 2, z tym że dla zobowiązanego, któremu nie doręczono wezwania, jak też w stosunku do osób trzecich, nieruchomość jest zajęta z chwilą dokonania wpisu w księdze wieczystej lub złożenia wniosku organu egzekucyjnego do zbioru dokumentów, z zastrzeżeniem § 5.

- § 5. Dla każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji, skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, chociażby wezwanie nie zostało jeszcze zobowiązanemu wysłane ani wpis w księdze wieczystej nie był jeszcze dokonany.
- § 6. W przypadku gdy miejsce pobytu zobowiązanego lub innego uczestnika postępowania egzekucyjnego nie jest znane, organ egzekucyjny występuje do właściwego sądu o ustanowienie kuratora do zastępowania osoby nieobecnej. Kurator wykonuje swoje czynności także w interesie innych osób, którym w dalszym toku postępowania doręczenia nie będą mogły być dokonane. Kurator może jednak reprezentować równocześnie tylko osoby, których interesy nie są sprzeczne.

Art. 110d.

- § 1. Organ egzekucyjny łączy postępowania egzekucyjne prowadzone co do kilku nieruchomości tego samego zobowiązanego lub co do kilku części tej samej nieruchomości, jak również postępowania egzekucyjne dotyczące części nieruchomości i jej całości, jeżeli odpowiada to celowi egzekucji i nie ma przeszkód natury prawnej lub gospodarczej.
- § 2. Jeżeli nieruchomości są położone na obszarze działania różnych organów egzekucyjnych, połączenie zarządza ten organ, który pierwszy wszczął egzekucję.
- § 3. Postępowanie egzekucyjne można rozdzielić, jeżeli w dalszym jego toku odpadną przyczyny, które spowodowały połączenie.

Art. 110e.

- § 1. Zajęcie obejmuje nieruchomość i to wszystko, co może stanowić przedmiot obciążenia hipoteką, a także pożytki z nieruchomości.
- § 2. Jeżeli egzekucję prowadzi się w celu dochodzenia należności z umów ubezpieczenia lub wierzytelności zabezpieczonych hipoteką, zajęcie obejmuje także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1.

Art. 110f.

- § 1. Rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie egzekucyjne. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze zobowiązanego. W każdym przypadku czynności egzekucyjne są ważne w stosunku do nabywcy.
- § 2. Rozporządzenia przedmiotami podlegającymi zajęciu razem z nieruchomością po ich zajęciu są nieważne. Nie dotyczy to rozporządzeń zarządcy nieruchomości w zakresie jego ustawowych uprawnień.

Art. 110g.

- § 1. Zajętą nieruchomość pozostawia się w zarządzie zobowiązanego, do którego stosuje się wówczas przepisy o zarządcy.
- § 2. Jeżeli prawidłowe sprawowanie zarządu tego wymaga, organ egzekucyjny odbiera zobowiązanemu zarząd i ustanawia innego zarządcę.
- § 3. Przepis § 2 stosuje się również do zarządcy ustanowionego przez organ egzekucyjny.
- § 4. Zarządca może zatrudnić zobowiązanego i jego rodzinę za wynagrodzeniem.

- § 5. Zobowiązanemu, któremu odebrano zarząd, pozostawia się pomieszczenia w zajętej nieruchomości, jeżeli z nich korzystał w chwili zajęcia. Organ egzekucyjny może jednak zarządzić, w formie postanowienia, odebranie pomieszczeń, jeżeli zobowiązany lub jego domownik przeszkadza zarządcy w wykonywaniu zarządu.
- § 6. Zobowiązany, w stosunku do którego organ egzekucyjny zarządził odebranie pomieszczeń, może wytoczyć powództwo o pozostawienie pomieszczeń w jego użytkowaniu. Do powództwa stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji administracyjnej.
- § 7. Jeżeli sąd oddalił powództwo, o którym mowa w § 6, organ egzekucyjny występuje z wnioskiem o odebranie pomieszczeń do właściwego organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym. Podstawą wszczęcia egzekucji jest orzeczenie sądowe oddalające powództwo, zaopatrzone w klauzulę wykonalności.
- § 8. Organ egzekucyjny wydaje w sprawach dotyczących ustanowienia bądź odebrania zarządu postanowienie, na które przysługuje zażalenie.

Art. 110h.

- § 1. Jeżeli zarządca przy obejmowaniu zarządu napotyka przeszkody, organ egzekucyjny wprowadza go w zarząd nieruchomością. Do wprowadzenia w zarząd nieruchomością stosuje się odpowiednio art. 46.
- § 2. Po ustanowieniu zarządcy organ egzekucyjny wzywa osoby korzystające z nieruchomości, aby przypadające od nich zaległe, bieżące i przyszłe świadczenia, które stanowią dochód z nieruchomości, uiszczały do rąk zarządcy. W wezwaniu należy uprzedzić, że uiszczenie do rąk zobowiązanego będzie bezskuteczne w stosunku do wierzyciela.

Art.110i.

- § 1. Zarządca zajętej nieruchomości jest obowiązany wykonywać czynności potrzebne do prowadzenia prawidłowej gospodarki. Ma on prawo pobierać zamiast zobowiązanego wszelkie pożytki z nieruchomości, rozporządzać nimi w granicach zwykłego zarządu oraz prowadzić sprawy, które przy wykonywaniu takiego zarządu okażą się potrzebne. W sprawach wynikających z zarządu nieruchomością zarządca może pozywać i być pozywany.
- § 2. Zarządcy wolno zaciągać tylko takie zobowiązania, które mogą być zaspokojone z pożytków z nieruchomości i są gospodarczo uzasadnione.
- § 3. Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu zarządca może wykonywać tylko za zgodą zobowiązanego, a w jej braku – za zezwoleniem organu egzekucyjnego, który przed wydaniem postanowienia wysłuchuje zobowiązanego i zarządcę, chyba że zwłoka groziłaby powstaniem szkody.
- § 4. Zarząd nie ma wpływu na umowy dotyczące nieruchomości obowiązujące w chwili jego ustanowienia. Zarządcy wolno jednak wypowiedać takie umowy z zachowaniem obowiązujących przepisów oraz zawierać umowy na czas określony. Do zawarcia umowy dotyczącej nieruchomości jest wymagana zgoda zobowiązanego, a w jej braku – zezwolenie organu egzekucyjnego.

Art. 110j.

- § 1. Zarządca składa organowi egzekucyjnemu w wyznaczonych przez ten organ terminach, co najmniej raz w roku oraz po ukończeniu zarządu, sprawozdania ze swoich czynności oraz udokumentowane sprawozdania rachunkowe.
- § 2. Organ egzekucyjny po wysłuchaniu wierzycieli, zobowiązanego i zarządcy oraz po rozpatrzeniu sprawozdań zatwierdza sprawozdania zarządcy albo odmawia ich zatwierdzenia w całości lub w części.
- § 3. W przypadku odmowy zatwierdzenia sprawozdania przepisy art. 110g § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- § 4. Zarządca jest odpowiedzialny względem wszystkich uczestników za należyte wykonywanie swoich obowiązków.

Art. 110k.

- § 1. Zarządca może żądać wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków, które w związku z zarządem poniósł z własnych środków. Wysokość wynagrodzenia określa organ egzekucyjny odpowiednio do nakładu pracy i dochodowości nieruchomości.
- § 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, nie należy się zarządcy, który jest zobowiązanym. Może on tylko pokrywać z pożytków z nieruchomości najkonieczniejsze potrzeby własne i rodziny w rozmiarze, jaki oznacza organ egzekucyjny, oraz swoje wydatki związane z zarządem.
- § 3. Organ egzekucyjny w sprawach dotyczących wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków zarządcy wydaje postanowienie, na które przysługuje zażalenie.
- § 4. Roszczenia o wynagrodzenie za sprawowanie zarządu i o zwrot poniesionych w związku z zarządem wydatków przedawniają się po upływie 30 dni od dnia ustąpienia z zarządu lub jego ustania.

Art. 110l.

- § 1. Z pożytków z nieruchomości zarządca pokrywa w następującej kolejności:
 - 1) koszty egzekucji wraz ze swoim wynagrodzeniem oraz zwrot własnych wydatków,
 - 2) bieżące należności pracowników zatrudnionych w nieruchomości lub w znajdującym się na niej przedsiębiorstwie należącym do zobowiązanego,
 - 3) bieżąco przypadające w czasie zarządu alimenty przyznane prawomocnym wyrokiem sądu od zobowiązanego, z wyjątkiem alimentów przysługującym członkom rodziny zobowiązanego pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w chwili wszczęcia egzekucji,
 - 4) bieżące zobowiązania podatkowe oraz bieżące należności z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników, o których mowa w pkt 2,
 - 5) zobowiązania związane z wykonywaniem zarządu,
 - 6) należności z tytułu ubezpieczenia nieruchomości, jej przynależności i pożytków.
- § 2. Nadwyżkę dochodów, po pokryciu zobowiązań, o których mowa w § 1, zarządca przekazuje do depozytu organu egzekucyjnego. Nadwyżkę dołącza się do kwoty uzyskanej przez organ egzekucyjny za sprzedaż nieruchomości. Jeżeli egzekucja ulega umorzeniu, nadwyżkę tę otrzymuje zobowiązany.

Oddział 3**Opis i oszacowanie wartości nieruchomości****Art. 110m.**

- § 1. Po upływie terminu określonego w wezwaniu zobowiązanego do zapłaty dochodzonych należności organ egzekucyjny dokonuje opisu i oszacowania wartości zajętej nieruchomości.
- § 2. Przed przystąpieniem do opisu i oszacowania wartości zajętej nieruchomości organ egzekucyjny żąda od właściwych organów:
- 1) wyciągu – a w przypadku potrzeby odpisu księgi wieczystej albo zaświadczenia sądu wystawionego na podstawie zbioru dokumentów prowadzonego dla nieruchomości, zawierającego wskazanie jej właściciela i wykaz ujawnionych w tym zbiorze obciążeń, jeżeli zaś nieruchomość jest objęta ewidencją gruntów i budynków – także wyciągu z ich rejestru;
 - 2) podania adresów miejsc zamieszkania uczestników postępowania.
- § 3. Jeżeli nieruchomość nie ma księgi wieczystej lub zbioru dokumentów, organ egzekucyjny jest obowiązany uzyskać inny dokument stwierdzający własność nieruchomości zobowiązanego.

Art. 110n.

- § 1. Jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze przeznaczonym w planie miejscowym na cele publiczne, organ egzekucyjny przed przystąpieniem do opisu i oszacowania wartości nieruchomości wzywa właściwą jednostkę samorządu terytorialnego do oświadczenia w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania, czy skorzysta z prawa pierwokupu. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie skorzystała z prawa pierwokupu albo organowi egzekucyjnemu w wyznaczonym terminie nie zostanie doręczone oświadczenie w tej sprawie, prawo pierwokupu wygasa.
- § 2. Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w § 1, zostało doręczone organowi egzekucyjnemu w wyznaczonym terminie, organ ten oznacza cenę nabycia w wysokości odpowiadającej wartości zajętej nieruchomości, określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.
- § 3. Postanowienie w sprawie wysokości ceny nabycia wywiera skutki przybicia. Do ceny nabycia stosuje się odpowiednio art. 112 § 1.
- § 4. Postanowienie w sprawie wysokości ceny nabycia doręcza się jednostce, o której mowa w § 1, zobowiązanemu i wierzycielowi. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.
- § 5. Jeżeli jednostce samorządu terytorialnego nie przysługuje prawo pierwokupu nieruchomości lub prawo to wygasło, przepisy § 1–4 stosuje się odpowiednio do prawa pierwokupu wpisanego do księgi wieczystej na rzecz innych osób.

Art. 110o.

- § 1. O terminie opisu i oszacowania wartości nieruchomości organ egzekucyjny zawiadamia znanych mu uczestników postępowania egzekucyjnego.
- § 2. Organ egzekucyjny wzywa ponadto, przez obwieszczenie publiczne wywieszone w siedzibie urzędu skarbowego oraz urzędu właściwej jednostki samorządu terytorialnego, uczestników, o których nie ma wiadomości, oraz inne osoby, które roszczą so-

bie prawa do nieruchomości i jej przynależności, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa.

- § 3. Zawiadomienia i obwieszczenia dokonywane są nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem opisu.

Art. 110p.

- § 1. Na wniosek zobowiązanego, zgłoszony nie później niż podczas opisu i oszacowania wartości nieruchomości, jak również z urzędu, może być wystawiona na licytację wydzielona na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami część zajętej nieruchomości, której cena wywoławcza wystarcza na zaspokojenie wierzyciela egzekwującego. O prowadzeniu egzekucji z wydzielonej części nieruchomości organ egzekucyjny rozstrzyga po oszacowaniu wartości nieruchomości.
- § 2. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie prowadzenia egzekucji z wydzielonej części nieruchomości i oszacowania jej wartości przysługuje zażalenie.
- § 3. W przypadku prowadzenia egzekucji z wydzielonej części nieruchomości dalsze postępowanie co do reszty nieruchomości zawiesza się do czasu zakończenia licytacji wydzielonej części.

Art. 110r.

- § 1. W protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości organ egzekucyjny podaje:
- 1) oznaczenie nieruchomości, w tym numer ewidencyjny działki, obręb, powierzchnię, a także oznaczenie księgi wieczystej lub w przypadku jej braku – zbioru dokumentów,
 - 2) obiekty budowlane ze wskazaniem ich przeznaczenia gospodarczego oraz przynależności nieruchomości, jak również zapasy objęte zajęciem,
 - 3) stwierdzone prawa i obciążenia,
 - 4) umowy ubezpieczenia,
 - 5) osoby, w których posiadaniu znajduje się nieruchomość, jej przynależności i pożytki,
 - 6) sposób korzystania z nieruchomości przez zobowiązanego,
 - 7) określenie wartości nieruchomości z podaniem jego podstaw,
 - 8) zgłoszone prawa do nieruchomości,
 - 9) inne okoliczności istotne dla oznaczenia lub oszacowania wartości nieruchomości.
- § 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzenia opisu i oszacowania wartości nieruchomości, mając na uwadze zapewnienie prawidłowej wyceny nieruchomości i uwzględniając przepisy o gospodarce nieruchomościami.

Art. 110s.

- § 1. Do oszacowania wartości zajętej nieruchomości organ egzekucyjny wyznacza rzeczoznawcę majątkowego, o którym mowa w przepisach o gospodarce nieruchomościami.
- § 2. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości podaje się wartość:
- 1) gruntów,

- 2) obiektów budowlanych,
 - 3) przynależności i pożytków.
- § 3. W przypadku, o którym mowa w art. 110p, przy oszacowaniu wartości nieruchomości podaje się wartość składników określonych w § 2 w odniesieniu do wydzielonej części nieruchomości.
- § 4. Wartości, o których mowa w § 2 i 3, podaje się z uwzględnieniem oraz bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia, oraz wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.

Art. 110t.

Jeżeli zostały zgłoszone prawa osób trzecich do gruntu, obiektów budowlanych, przynależności lub pożytków albo gdy składniki takie znajdują się we władaniu osób trzecich, oznacza się:

- 1) wartość spornego składnika i wartość całości nieruchomości po wyłączeniu tego składnika,
- 2) wartość całości nieruchomości z uwzględnieniem i bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia,
- 3) wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.

Art. 110u.

- § 1. Zarzuty do opisu i oszacowania wartości nieruchomości mogą być wnoszone przez wszystkich uczestników postępowania egzekucyjnego w terminie 14 dni od dnia ukończenia opisu i oszacowania wartości nieruchomości. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie opisu i oszacowania wartości nieruchomości przysługuje zażalenie.
- § 2. Jeżeli w stanie nieruchomości, w okresie pomiędzy sporządzeniem opisu i oszacowaniem jej wartości a wyznaczonym terminem licytacji, zajdą istotne zmiany, organ egzekucyjny może przeprowadzić dodatkowy opis i oszacowanie wartości nieruchomości.

Oddział 4

Obwieszczenie o licytacji

Art. 110w.

- § 1. Zajętą nieruchomość organ egzekucyjny sprzedaje w drodze licytacji publicznej.
- § 2. Termin licytacji nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu opisu i oszacowania wartości nieruchomości.
- § 3. O licytacji organ egzekucyjny zawiadamia przez publiczne obwieszczenie, w którym podaje:
- 1) termin i miejsce licytacji,

- 2) oznaczenie nieruchomości, która ma być sprzedana, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego oraz księgi wieczystej lub zbioru dokumentów ze wskazaniem sądu, w którym są prowadzone,
- 3) oszacowaną wartość nieruchomości i cenę wywoławczą,
- 4) firmę lub imię i nazwisko zobowiązanego,
- 5) wysokość wadium, jakie licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć, z zaznaczeniem że wadium składa się w gotówce albo w postaci czeku potwierdzonego wystawionego na organ egzekucyjny,
- 6) czas, w którym w terminie 14 dni przed dniem licytacji będzie wolno oglądać nieruchomość oraz przeglądać w urzędzie skarbowym akta postępowania egzekucyjnego,
- 7) wzmiankę, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przyznania nabywcy własności nieruchomości bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te nie wystąpiły wcześniej o wyłączenie nieruchomości lub jej przynależności spod egzekucji,
- 8) wyjaśnienie, że użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą, w której postanowienie o przyznaniu własności stanie się ostateczne.

§ 4. Obwieszczenie o licytacji doręcza się:

- 1) uczestnikom postępowania,
- 2) właściwej jednostce samorządu terytorialnego oraz organom ubezpieczeń społecznych z wezwaniem, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych na dzień licytacji, pod rygorem utraty prawa dochodzenia zaległych świadczeń od nabywcy,
- 3) osobom mającym prawo pierwokupu nieruchomości, jeżeli prawo to zostało wpisane do księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości.

§ 5. Obwieszczenie o licytacji wywiesza się w siedzibach urzędu skarbowego oraz urzędu właściwej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej na 30 dni przed jej terminem, a jeżeli wartość nieruchomości została oszacowana na kwotę wyższą niż stu-dziesięciokrotna wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach – także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości.

§ 6. Na wniosek i koszt zobowiązanego lub wierzyciela organ egzekucyjny może zarządzić ogłoszenie o licytacji również w inny wskazany przez nich sposób.

§ 7. W ogłoszeniu w dzienniku podaje się oznaczenie nieruchomości, termin i miejsce licytacji, oszacowaną wartość nieruchomości i cenę wywoławczą oraz wysokość wadium, jakie licytant powinien złożyć.

§ 8. Jeżeli egzekucja dotyczy jednej lub kilku nieruchomości położonych na obszarze działania różnych organów egzekucyjnych, obwieszczenie wywiesza się ponadto w siedzibach właściwych urzędów skarbowych, a jeżeli obwieszczenie ma być także ogłoszone w prasie, ogłasza się je w dziennikach poczytnych w miejscowościach, w których te urzędy się znajdują.

Art. 110y.

§ 1. Z chwilą obwieszczenia o licytacji nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego współwłaścicielowi tej nieruchomości, który nie jest dłużnikiem osobistym, przysługuje prawo przejęcia nieruchomości na własność za cenę nie niższą od osza-

cowanej wartości nieruchomości. Wniosek o przejęcie składa się nie później niż 3 dnia poprzedzającego dzień licytacji.

- § 2. Jeżeli kilku współwłaścicieli zgłosi wniosek o przejęcie, pierwszeństwo przysługuje temu z nich, który prowadzi gospodarstwo rolne lub pracuje w nim. Jeżeli warunek ten spełnia kilku współwłaścicieli albo nie spełnia go żaden z nich, organ egzekucyjny przyznaje pierwszeństwo temu współwłaścicielowi, który daje najlepszą gwarancję należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.
- § 3. O pierwszeństwie przejęcia nieruchomości rozstrzyga organ egzekucyjny, wydając postanowienie o przybiciu. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.
- § 4. Jeżeli nikt nie skorzysta z prawa przejęcia nieruchomości na podstawie przepisów § 1–3, albo jeżeli przedmiotem egzekucji nie jest nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa rolnego, organ egzekucyjny po dokonaniu obwieszczeń przedstawia akta organowi nadzoru. W przypadku spostrzeżenia niedokładności lub wadliwości postępowania organ nadzoru poleci organowi egzekucyjnemu ich usunięcie.

Art. 110z.

- § 1. Na czynności organu egzekucyjnego dotyczące obwieszczenia o licytacji przysługuje skarga. Skargę można wnieść w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia o licytacji.
- § 2. W sprawie skargi, o której mowa w § 1, postanowienie wydaje organ nadzoru.
- § 3. Na postanowienie organu nadzoru o oddaleniu skargi przysługuje zażalenie.

Oddział 5

Wadium

Art. 111.

- § 1. Wadium wynosi jedną dziesiątą części oszacowanej wartości nieruchomości.
- § 2. Z zastrzeżeniem § 5 i 6, wadium składa:
 - 1) przystępujący do licytacji,
 - 2) osoba, która składa wniosek o przejęcie nieruchomości, o którym mowa w art. 110y § 1, art. 111h § 2 i art. 111i § 3.
- § 3. Osoba, o której mowa w § 1 pkt 2, składa wadium w terminie złożenia wniosku o przejęcie nieruchomości.
- § 4. Wadium składa się w gotówce lub w postaci czeku potwierdzonego wystawionego na organ egzekucyjny.
- § 5. Nie składa wadium osoba, której przysługuje ujawnione w opisie i oszacowaniu prawo do nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli jego wartość nie jest niższa od wysokości wadium i zostało ono stwierdzone w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości.
- § 6. Jeżeli wartość prawa, o którym mowa w § 5, jest niższa od wysokości wadium, wysokość wadium obniża się do różnicy między pełnym wadium a wartością prawa.

Art. 111a.

Wadium złożone przez licytanta, któremu udzielono przybicia, zatrzymuje się; pozostałym licytantom zwraca się je niezwłocznie.

Art. 111b.

- § 1. Nabywca, który nie wykonał w terminie warunków licytacyjnych co do zapłaty ceny, traci wadium.
- § 2. Od nabywcy nieskładającego wadium, który nie wykonał warunków licytacyjnych, ściąga się wadium w trybie egzekucji administracyjnej.
- § 3. Z wadium utraconego przez nabywcę lub od niego ściągniętego pokrywa się koszty egzekucji związane ze sprzedażą.

Oddział 6**Licytacja****Art. 111c.**

- § 1. Licytacja odbywa się publicznie, w obecności i pod nadzorem kierownika komórki organizacyjnej urzędu skarbowego prowadzącej egzekucję administracyjną, zwanego dalej „komornikiem skarbowym”.
- § 2. Po wywołaniu licytacji poborca skarbowy podaje do wiadomości obecnych:
 - 1) przedmiot licytacji,
 - 2) cenę wywoławczą,
 - 3) wysokość wadium,
 - 4) termin uiszczenia ceny nabycia,
 - 5) prawa obciążające nieruchomość, które będą utrzymane w mocy z zaliczeniem i bez zaliczenia na cenę nabycia,
 - 6) zmiany w stanie faktycznym i prawnym nieruchomości, jeżeli zaszły po jej opisie i oszacowaniu wartości.
- § 3. Przedmiotem licytacji jest nieruchomość według stanu objętego opisem i oszacowaniem wartości z uwzględnieniem zmian, o których mowa w § 2 pkt 6.
- § 4. Jeżeli przedmiotem licytacji jest kilka nieruchomości lub kilka części jednej nieruchomości, zobowiązany ma prawo wskazać kolejność, w jakiej ma być przeprowadzona licytacja poszczególnych nieruchomości lub ich części.

Art. 111d.

- § 1. W licytacji nie mogą uczestniczyć:
 - 1) zobowiązany,
 - 2) pracownicy organu egzekucyjnego,
 - 3) małżonkowie, dzieci, rodzice i rodzeństwo osób, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 4) osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym,
 - 5) licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji tej samej nieruchomości,
 - 6) osoby, które mogą nabyć nieruchomość tylko za zezwoleniem organu administracji publicznej, a zezwolenia tego nie przedstawiły.
- § 2. Stawienie się jednego licytanta wystarcza do przeprowadzenia licytacji.

- § 3. Pełnomocnictwo do udziału w licytacji stwierdzone jest dokumentem z podpisem urzędowo lub notarialnie poświadczonym. Podpisy na pełnomocnictwach udzielonych przez państwowe jednostki organizacyjne lub jednostki samorządu terytorialnego oraz na pełnomocnictwach udzielonych adwokatom lub radcom prawnym nie wymagają poświadczenia.

Art. 111e.

Cena wywoławcza, za którą nieruchomość można nabyć w pierwszej licytacji, wynosi trzy czwarte oszacowanej wartości nieruchomości.

Art. 111f.

- § 1. Licytacja odbywa się ustnie.
- § 2. Postąpienie nie może wynosić mniej niż jeden procent ceny wywołania, z zaokrągleniem wzwyż do pełnych złotych.
- § 3. Zaoferowana cena przestaje wiązać, gdy inny licytant zaoferował cenę wyższą.
- § 4. Po ustaniu postąpień poborca skarbowy, uprzedzając obecnych, że po trzecim obwieszczeniu dalsze postąpienia nie będą przyjęte, obwieszcza trzykrotnie ostatnio zaoferowaną cenę, zamyka licytację i wymienia licytanta, który zaoferował najwyższą cenę.
- § 5. Jeżeli należność wierzyciela zostanie uiszczona wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi przed zamknięciem licytacji, poborca skarbowy zamyka licytację i organ egzekucyjny umarza postępowanie egzekucyjne.

Art. 111g.

Jeżeli przedmiotem licytacji jest kilka nieruchomości lub kilka części nieruchomości, poborca skarbowy wstrzymuje licytację pozostałych nieruchomości lub ich części z chwilą, gdy osiągnięto kwotę wystarczającą na zaspokojenie dochodzonej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi oraz organ egzekucyjny umarza postępowanie egzekucyjne.

Art. 111h.

- § 1. Jeżeli nikt nie przystąpił do licytacji, a przedmiotem licytacji jest nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa rolnego, współwłaściciel tej nieruchomości niebędący dłużnikiem osobistym, ma prawo przejęcia nieruchomości na własność za cenę nie niższą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości. Przepis art. 110y § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- § 2. Wniosek o przejęcie nieruchomości należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia licytacji.
- § 3. Jeżeli nikt nie przystąpił do licytacji, a przedmiotem egzekucji jest własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego lub prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, wierzyciel hipoteczny, inny niż urząd skarbowy, może przejąć to prawo za cenę nie niższą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości; wniosek o przejęcie należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia licytacji.

Art.111i.

- § 1. Jeżeli nikt nie zgłosił wniosku, o którym mowa w art. 111h, organ egzekucyjny wyznacza drugą licytację, na której cena wywoławcza wynosi 70% oszacowanej wartości nieruchomości.
- § 2. Jeżeli nikt nie przystąpił do drugiej licytacji, przejęcie nieruchomości na własność może nastąpić za cenę nie niższą od 70% wartości nieruchomości, przy czym prawo przejęcia przysługuje wierzycielowi egzekwującemu lub hipotecznemu, z wyjątkiem urzędu skarbowego, oraz współwłaścicielowi.
- § 3. Wniosek o przejęcie nieruchomości wierzyciel lub współwłaściciel składa do organu egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia licytacji.
- § 4. Jeżeli kilku wierzycieli składa wniosek o przejęcie, pierwszeństwo przysługuje temu, kto zaoferował cenę wyższą, a przy równych cenach – temu, czyja należność jest większa.

Art. 111j.

- § 1. Jeżeli po drugiej licytacji żaden z wierzycieli lub współwłaścicieli nie przejął nieruchomości na własność, organ egzekucyjny wyznacza trzecią licytację, na której cena wywoławcza wynosi 65% oszacowanej wartości nieruchomości.
- § 2. Jeżeli nikt nie przystąpił do trzeciej licytacji, przejęcie nieruchomości na własność może nastąpić przez osoby, o których mowa w art. 111i § 2, za cenę nie niższą od 65% wartości nieruchomości. Do przejęcia nieruchomości na własność stosuje się odpowiednio przepisy art. 111i § 3 i 4.

Art. 111k.

- § 1. Jeżeli po trzeciej licytacji żaden z wierzycieli nie przejął nieruchomości na własność, postępowanie egzekucyjne umarza się. Nowa egzekucja z tej samej nieruchomości może być wszczęta dopiero po upływie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu egzekucji.
- § 2. Jeżeli wniosek o wszczęcie nowej egzekucji złożono przed upływem 3 lat od trzeciej licytacji, organ egzekucyjny dokonuje nowego opisu i oszacowania wartości nieruchomości tylko na wniosek wierzyciela lub zobowiązanego. Zobowiązany może złożyć taki wniosek przed upływem 14 dni od dnia ponownego doręczenia mu wezwania do zapłaty, o czym należy go uprzedzić przy doręczeniu wezwania.

Art. 111l.

Skargę na czynności poborcy skarbowego w toku licytacji aż do jej zamknięcia zgłasza się ustnie komornikowi skarbowemu, który przyjmuje skargę do protokołu i natychmiast ją rozstrzyga, chyba że nie jest to możliwe. Rozstrzygnięcie komornika skarbowego ma moc postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

Oddział 7

Przybicie

Art. 111m.

- § 1. Po zamknięciu licytacji organ egzekucyjny wydaje postanowienie o przybiciu na rzecz licytanta, który zaoferował najwyższą cenę.
- § 2. Postanowienie o przybiciu ogłasza się niezwłocznie po zamknięciu licytacji, z zastrzeżeniem § 3.
- § 3. Jeżeli skargi lub zażalenia wniesione w toku postępowania egzekucyjnego nie są jeszcze ostatecznie rozstrzygnięte, organ egzekucyjny wstrzymuje wydanie postanowienia o przybiciu do czasu ich rozstrzygnięcia.
- § 4. Gdy przejęcie nieruchomości na własność ma nastąpić po niedojściu do skutku licytacji, organ egzekucyjny udziela przybicia na rzecz przejmującego po wysłuchaniu wnioskodawcy.
- § 5. Postanowienie o przybiciu zawiera firmę lub imię i nazwisko nabywcy, oznaczenie nieruchomości, datę licytacji i cenę nabycia.

Art. 111n.

- § 1. Organ egzekucyjny odmawia przybicia, jeżeli ostateczne rozstrzygnięcia skarg lub zażaleń wniesionych w toku postępowania egzekucyjnego potwierdzą naruszenie przepisów postępowania w toku licytacji i jeżeli uchybienia te mogły mieć istotny wpływ na wynik licytacji.
- § 2. Organ egzekucyjny odmawia przybicia również wtedy, gdy postępowanie podlegało umorzeniu lub zawieszeniu albo jeżeli uczestnik nie otrzymał zawiadomienia o licytacji, chyba że będąc na licytacji, nie wystąpił ze skargą na to uchybienie.
- § 3. Jeżeli organ egzekucyjny odmówi przybicia, wyznacza na wniosek wierzyciela ponowną licytację.

Art. 111o.

- § 1. Jeżeli przybicie nie następuje niezwłocznie po zamknięciu licytacji, organ egzekucyjny na wniosek licytanta, który zaoferował najwyższą cenę, może, w przypadku gdy zarządcą jest zobowiązany, odebrać mu zarząd i ustanowić innego zarządcę.
- § 2. W sprawie odebrania zarządu organ egzekucyjny wydaje postanowienie na wniosek nabywcy. Nabywca może być na własne żądanie ustanowiony zarządcą, jeżeli oprócz wadium złożył w gotówce nie mniej niż piątą część ceny nabycia albo jeżeli do tej wysokości przysługuje mu prawo zaliczenia swej wierzytelności na poczet ceny nabycia.
- § 3. W przypadku wygaśnięcia skutków przybicia bez równoczesnego umorzenia egzekucji, organ egzekucyjny wydaje postanowienie co do osoby zarządcy, jeżeli dotychczasowym zarządcą był nabywca.

Art. 111p.

Jeżeli nabywca nie uzyska przyznania własności, należność przypadająca jemu z tytułu zarządu pokrywa się z kwot pieniężnych złożonych na poczet ceny poza wadium.

Art.111r.

- § 1. Postanowienie o przybiciu doręcza się wierzycielowi, dłużnikowi, nabywcy i osobom, które w toku licytacji zaskarżyły czynności związane z udzieleniem przybicia, jak też zarządcy, który nie jest dłużnikiem, a postanowienie o odmowie przybicia – wierzycielowi, dłużnikowi i licytantowi, który zaoferował najwyższą cenę.
- § 2. Na postanowienie organu egzekucyjnego co do przybicia przysługuje zażalenie.

Art. 111s.

Jeżeli nabywca nie wykonał w terminie warunków licytacyjnych co do zapłaty ceny, wygasają skutki przybicia. Uiszczoną część ceny zwraca się. Następstwa te organ egzekucyjny stwierdza postanowieniem, na które przysługuje zażalenie.

Art. 111t.

Wyznaczenie ponownej licytacji może nastąpić, gdy postanowienie stwierdzające wygaśnięcie przybicia stanie się ostateczne.

Oddział 8**Przyznanie własności****Art. 112.**

- § 1. Z chwilą gdy postanowienie o przybiciu stało się ostateczne, organ egzekucyjny wzywa licytanta, który uzyskał przybicie, aby w terminie 14 dni od otrzymania wezwania złożył do depozytu organu egzekucyjnego cenę nabycia z potrąceniem wadium złożonego w gotówce. Na wniosek nabywcy organ egzekucyjny może wyznaczyć dłuższy termin uiszczenia ceny nabycia, nieprzekraczający jednak 3 miesięcy.
- § 2. Nabywca może zaliczyć na poczet ceny własną wierzytelność lub jej część, jeżeli znajduje ona pokrycie w cenie nabycia.
- § 3. Za zgodą wierzyciela, którego wierzytelność znajduje pokrycie w cenie nabycia, nabywca może tę wierzytelność zaliczyć na poczet ceny. Zgoda wierzyciela stwierdzona jest dokumentem z podpisem urzędowo lub notarialnie poświadczonym albo wyrażona do protokołu nie później niż w terminie, w którym nabywca ma obowiązek uiścić cenę nabycia.

Art. 112a.

Kwota przypadająca zobowiązanemu w chwili zajęcia na podstawie umowy ubezpieczenia przechodzi na nabywcę w całości. O kwotę tę podwyższa się cenę nabycia.

Art. 112b.

- § 1. Jeżeli postanowienie o przybiciu stało się ostateczne i nabywca uiścił cenę nabycia albo postanowienie o ustaleniu ceny nabycia stało się ostateczne i jednostka lub osoba, o których mowa w art. 110n, uregulowała całą cenę nabycia, organ egzekucyjny wydaje postanowienie o przyznaniu własności.

- § 2. Na postanowienie o przyznaniu własności przysługuje zażalenie.
- § 3. Postanowienie o przyznaniu własności, które stało się ostateczne, przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz przez wpis w księdze wieczystej lub podlega złożeniu do zbioru dokumentów. Postanowienie o przyznaniu własności jest także tytułem egzekucyjnym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości.
- § 4. Z chwilą kiedy postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, do nabywcy należą pożytki z nieruchomości. Od tej chwili nabywca ponosi również dani publiczne przypadające z nieruchomości, których płatność przypada w dniu, w którym postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, lub po tym dniu.
- § 5. Przepisy § 4 nie uchybiają przepisom podatkowym.

Art. 112c.

- § 1. Z chwilą gdy postanowienie o przyznaniu własności staje się ostateczne, wygasają wszelkie prawa i skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych, ciążące na nieruchomości. W miejsce tych praw powstaje prawo do zaspokojenia z ceny nabycia w kolejności przewidzianej w przepisach o podziale kwoty uzyskanej z egzekucji.
- § 2. Pozostają w mocy bez potrącenia ich wartości z ceny nabycia:
- 1) prawa ciążące na nieruchomości z mocy ustawy,
 - 2) służebności, o których mowa w art. 1000 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.
- § 3. Pozostają również w mocy ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru albo nieujawnione w ten sposób, lecz zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli przysługuje im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami lub jeżeli nieruchomość nie jest obciążona hipotekami albo jeżeli wartość użytkowania, służebności lub praw dożywotnika znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia. Jednakże w ostatnim przypadku wartość tych praw będzie zaliczona na cenę nabycia.

Art. 112d.

Na wniosek właściciela nieruchomości władnącej, zgłoszony najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji, organ egzekucyjny może postanowić, że służebność gruntowa, która nie znajduje pełnego pokrycia w cenie nabycia, będzie utrzymana w mocy, jeżeli jest dla nieruchomości władnącej konieczna, a nie obciąża w sposób istotny wartości nieruchomości obciążonej.

Art. 112e.

Z chwilą gdy postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, nabywca wstępuje w prawa i obowiązki zobowiązanego wynikające z umów dotyczących nieruchomości stosownie do przepisów prawa normujących te umowy.

Art. 112f.

- § 1. Postanowienie o przyznaniu własności, które stało się ostateczne, wraz z planem podziału kwoty uzyskanej z egzekucji jest tytułem do wykreślenia w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów wszelkich praw, które według planu podziału wygasły.

- § 2. Na podstawie postanowienia o przyznaniu własności wykreśla się wszystkie hipoteki obejmujące nieruchomość, jeżeli w postanowieniu stwierdzono zapłacenie przez nabywcę całej ceny nabycia gotówką lub czekiem potwierdzonym.

Art. 112g.

Nabywca nie może żądać unieważnienia nabycia ani zmniejszenia ceny z powodu wad nieruchomości lub przedmiotów razem z nią nabytych.

Art. 113. (skreślony).¹²³⁾

Rozdział 8¹²²⁾

Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego

Art. 114.

Do egzekucji z ułamkowej części nieruchomości i do egzekucji z użytkowania wieczystego stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z nieruchomości, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 114a.

O zajęciu ułamkowej części nieruchomości organ egzekucyjny zawiadamia także pozostałych współwłaścicieli, a o zajęciu użytkowania wieczystego – także właściciela nieruchomości oraz właściwy organ administracji publicznej.

Art. 114b.

- § 1. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, zajęcie obejmuje użytkowanie wieczyste gruntu wraz z jego pożytkami oraz znajdujące się na gruncie obiekty budowlane stanowiące własność użytkownika wieczystego wraz z:
- 1) ruchomościami, będącymi własnością użytkownika wieczystego, a niezbędnymi do korzystania z przedmiotu użytkowania wieczystego zgodnie z jego przeznaczeniem, jeżeli pozostają z tym przedmiotem w faktycznym związku, odpowiadającym temu celowi,
 - 2) wyposażeniem obiektów budowlanych stanowiących własność użytkownika wieczystego,
 - 3) prawami wynikającymi z umów ubezpieczenia przedmiotów zajęcia, a także należnościami z tych umów już przypadającymi.
- § 2. Zajęcie obejmuje także przedmioty, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, wprowadzone później oraz później wzniesione obiekty budowlane i posadzone rośliny, jak również prawa z umów ubezpieczenia później zawartych.

Art. 114c.

Gdy przedmiotem zarządu jest ułamkowa część nieruchomości, zarządca działa tylko w granicach uprawnień zobowiązanego jako współwłaściciela.

¹²³⁾ Przez art. 8 pkt 6 ustawy, o której mowa w przypisie 67.

Art. 114d.

Jeżeli egzekucja jest prowadzona z użytkowania wieczystego, postępowanie ulega zawieszeniu, jeżeli właściwy organ wystąpił z żądaniem rozwiązania umowy użytkowania wieczystego. Egzekucja może być podjęta na wniosek wierzyciela, jeżeli sąd orzeknie, że brak jest podstaw do rozwiązania umowy użytkowania wieczystego. W przypadku rozwiązania umowy użytkowania wieczystego organ egzekucyjny umarza postępowanie egzekucyjne.

Art. 114e.

W przypadku prowadzenia egzekucji z ułamkowej części nieruchomości, opisowi i oszacowaniu wartości podlega cała nieruchomość. Wartością takiej części nieruchomości jest odpowiednia część oszacowanej wartości całej nieruchomości.

Art. 114f.

Jeżeli egzekucja jest prowadzona z użytkowania wieczystego, w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości podaje się końcową datę użytkowania wieczystego oraz ujawniony w księdze wieczystej sposób korzystania z gruntu przez użytkownika wieczystego.

Art. 114g.

Jeżeli przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, postanowienie o przyznaniu tego prawa nie narusza ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomości powstałych przed jej oddaniem w użytkowanie wieczyste.

Art. 114h.

- § 1. Jeżeli przedmiotem licytacji jest ułamkowa część nieruchomości, pozostają w mocy, bez potrącenia ich wartości z ceny nabycia, obciążenia tej części ułamkowej nieruchomości ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów.
- § 2. Pozostają w mocy również obciążenia części ułamkowej nieruchomości nieujawnione w sposób, o którym mowa w § 1, lecz zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji, jeżeli zostały ustanowione przed dniem powstania współwłasności.

Art. 114i.

Postanowienie o przyznaniu własności ułamkowej części nieruchomości nie narusza obciążających ją hipotek wpisanych przed powstaniem współwłasności.

Rozdział 9¹²⁴⁾**Podział kwoty uzyskanej z egzekucji****Oddział 1**

¹²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 79 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Zasady ogólne

Art. 115.

§ 1. Z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokaja się w następującej kolejności:

- 1) koszty egzekucyjne i koszty upomnienia,
- 2) należności zabezpieczone hipotecznie wynikające z wierzytelności banku hipotecznego wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych prowadzonego zgodnie z przepisami o listach zastawnych i bankach hipotecznych,
- 3) należności zabezpieczone hipotecznie lub zastawem rejestrowym albo zabezpieczone przez wpisanie do innego rejestru,
- 4) należności, do których stosuje się przepisy działu III Ordynacji podatkowej, oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, o ile nie zostały zaspokojone w trzeciej kolejności,
- 5) należności zabezpieczone prawem zastawu lub które korzystały z ustawowego pierwszeństwa, niewymienionego w pkt 2–4,
- 6) inne należności i odsetki, z zastrzeżeniem § 3.

§ 2. Przy podziale kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości lub egzekucji przejętej po wystąpieniu zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową, po kosztach egzekucyjnych i kosztach upomnienia zaspokaja się należności alimentacyjne, a następnie należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i koszty zwykłego pogrzebu zobowiązanego, a po należnościach zabezpieczonych hipotecznie lub zastawem rejestrowym albo zabezpieczonych przez wpisanie do innego rejestru prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów – należności za pracę nie zaspokojone w kolejności wcześniejszej.

§ 3. Odsetki za zwłokę od należności pieniężnych, do których mają zastosowanie przepisy działu III ustawy – Ordynacja podatkowa, zaspokaja się w kolejności określonej dla tych należności.

§ 4. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego lub prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, wierzytelność spółdzielni mieszkaniowej z tytułu niewniesionego wkładu budowlanego związana z tym prawem zaspokaja się przed należnością zabezpieczoną hipotecznie na tym prawie.

§ 5. Należności wymienione w § 1 pkt 2, 3 i 5 zaspokaja się do wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej hipoteką lub zastawem albo z realizacji prawa zbywalnego obciążonego. Jeżeli kwota uzyskana ze sprzedaży nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich zabezpieczonych należności, należności te zaspokaja się w kolejności odpowiadającej przysługującemu im pierwszeństwu, a jeżeli mają równe pierwszeństwo albo nie stosuje się do nich zasady pierwszeństwa – proporcjonalnie w stosunku, w jakim pozostają do siebie.

§ 6. Jeżeli kwota przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności, należności dalszej kolejności zaspokaja się dopiero po pełnym zaspokojeniu należności wcześniejszej kolejności, a gdy kwota nie wystarcza na pokrycie w całości wszystkich należności tej samej kolejności, należności te zaspokaja się proporcjonalnie do wysokości każdej z nich.

Art. 115a.

Jeżeli następuje podział kwoty uzyskanej ze sprzedaży rzeczy lub z realizacji prawa zbywalnego, do których wystąpił zbieg egzekucji, organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji, na które wierzycielom przysługuje zażalenie.

Oddział 2**Zasady szczególne dotyczące podziału kwoty uzyskanej
z egzekucji z nieruchomości****Art. 115b.**

Organ egzekucyjny sporządza plan podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości niezwłocznie, gdy postanowienie o przyznaniu własności nieruchomości staje się ostateczne.

Art. 115c.

W podziale kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości oprócz wierzyciela egzekwującego uczestniczą:

- 1) wierzyciele posiadający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia zobowiązanemu wezwania do zapłaty oraz wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa, jeżeli zgłosili się najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności nieruchomości,
- 2) osoby, które przed zajęciem nieruchomości nabyły do niej prawa stwierdzone w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości lub zostały zgłoszone i udowodnione najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności,
- 3) pracownicy co do stwierdzonych dokumentem należności za pracę, jeżeli zgłosili swe roszczenia przed sporządzeniem planu podziału.

Art. 115d.

- § 1. Jeżeli przy sporządzaniu planu podziału okaże się, że nabywca, uiszczając cenę, potrącił wierzytelność, która się w niej nie mieści, organ egzekucyjny postanowieniem zobowiązuje nabywcę do uzupełnienia ceny w terminie 7 dni. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.
- § 2. W planie podziału organ egzekucyjny wymienia osoby, dla których jest przeznaczona kwota przypadająca od nabywcy. W tej części plan podziału stanowi dla nich tytuł egzekucyjny przeciwko nabywcy.
- § 3. Wierzyciel, któremu przysługuje roszczenie przeciwko nabywcy, nabywa z mocy prawa hipotekę na sprzedanej nieruchomości. Ujawnienie hipoteki w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów następuje na wniosek wierzyciela.

Art. 115e.

Jeżeli hipoteka kaucyjna nie jest wyczerpana i może jeszcze służyć zabezpieczeniu wierzyciela, reszta kwoty pozostaje w depozycie organu egzekucyjnego aż do ustania stosunku prawnego uzasadniającego korzystanie z hipoteki kaucyjnej.

Art. 115f.

Jeżeli wierzytelność jest zabezpieczona na kilku nieruchomościach łącznie, wierzyciel powinien przed uprawomocnieniem się postanowienia o przyznaniu własności złożyć oświadczenie, czy i w jakiej wysokości żąda zaspokojenia z każdej ze sprzedanych nieruchomości. Jeżeli w powyższym terminie tego nie uczyni, a podzielona ma być suma uzyskana tylko z jednej nieruchomości, jego wierzytelność przyjmuje się do rozrachunku w całości; jeżeli natomiast podziałowi podlegają kwoty uzyskane ze sprzedaży kilku łącznie obciążonych nieruchomości, na wierzytelność łącznie zabezpieczoną przypada z każdej z kwot podlegających podziałowi taka część, jaka odpowiada stosunkowi kwoty pozostającej po zaspokojeniu należności z wcześniejszą kolejnością do sumy tych kwot.

Art. 115g.

- § 1. Kwotę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której uiszczenie jest zależne od warunku zawieszającego albo od wyniku sporu, w którym wierzyciel uzyskał zabezpieczenie powództwa, pozostawia się w depozycie organu egzekucyjnego.
- § 2. Kwotę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której uiszczenie jest zależne od warunku rozwiązującego, wydaje się wierzycielowi bez zabezpieczenia. Jeżeli jednak obowiązek zabezpieczenia zwrotu ciążę na wierzycielu z mocy istniejącego między nim a zobowiązanym stosunku prawnego, organ egzekucyjny pozostawia wydzieloną kwotę w depozycie organu egzekucyjnego.

Dział III**EGZEKUCJA OBOWIĄZKÓW O CHARAKTERZE NIEPIENIĘŻNYM****Rozdział 1****Przepisy wspólne**

Art. 116. (skreślony).¹²⁵⁾

Art. 117.¹²⁶⁾

Organy określone w art. 20 § 2, w granicach swojej właściwości do nakładania obowiązków o charakterze niepieniężnym, mogą stosować środki egzekucyjne wskazane w art. 1a pkt 12 lit. b) tiret drugie, trzecie i piąte również w celu wyegzekwowania wydanych bezpośrednio ustnych poleceń, bez potrzeby wystawienia tytułu wykonawczego i doręczenia zobowiązanemu postanowienia o zastosowaniu środka egzekucyjnego, jeżeli zwłoka w wykonaniu obowiązku groziłaby niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ciężkimi

¹²⁵⁾ Przez art. 1 pkt 80 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹²⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 81 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

szkodami dla gospodarstwa narodowego lub jeżeli wymaga tego szczególny interes społeczny.

Art. 118.

Zobowiązany do wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym może być wezwany do wyjawienia, gdzie znajduje się przedmiot, którego egzekucja dotyczy. Przepisy art. 71 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Grzywna w celu przymuszenia

Art. 119.

- § 1. Grzywnę w celu przymuszenia nakłada się, gdy egzekucja dotyczy spełnienia przez zobowiązanego obowiązku znoszenia lub zaniechania albo obowiązku wykonania czynności, a w szczególności czynności, której z powodu jej charakteru nie może spełnić inna osoba za zobowiązanego.
- § 2. Grzywnę nakłada się również, jeżeli nie jest celowe zastosowanie innego środka egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 120.

- § 1. Grzywna w celu przymuszenia może być nakładana zarówno na osoby fizyczne, jak i osoby prawne, a także na jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.
- § 2. Gdy zobowiązanym jest osoba fizyczna działająca przez ustawowego przedstawiciela, przedsiębiorstwo państwowe lub inna państwowa jednostka organizacyjna, organizacja spółdzielcza, samorządowa, zawodowa lub inna społeczna osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, grzywnę nakłada się na ustawowego przedstawiciela zobowiązanego lub na osobę, do której należy bezpośrednie czuwanie nad wykonywaniem przez zobowiązanego obowiązków tego rodzaju, jakim jest egzekwowany obowiązek. Jednocześnie może być nałożona grzywna na zobowiązaną osobę prawną lub jednostkę organizacyjną, jeżeli jest to niezbędne dla przymuszenia wykonania obowiązku.

Art. 121.

- § 1.¹²⁷⁾ Grzywna w celu przymuszenia może być nakładana kilkakrotnie w tej samej lub wyższej kwocie, z zastrzeżeniem § 4.
- § 2.¹²⁸⁾ Z zastrzeżeniem § 5 każdorazowo nałożona grzywna nie może przekraczać kwoty 5 000 zł, a w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej kwoty 25 000 zł.
- § 3.¹²⁹⁾ Grzywny nakładane wielokrotnie nie mogą łącznie przekroczyć kwoty 10 000 zł, a w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – 100 000 zł.

¹²⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 11 października 1996 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 146, poz. 680), która weszła w życie z dniem 28 grudnia 1996 r.

¹²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 127.

¹²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 127.

- § 4.¹³⁰⁾ Jeżeli egzekucja dotyczy spełnienia przez zobowiązanego obowiązku wynikającego z przepisów prawa budowlanego lub z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, grzywna w celu przymuszenia jest jednorazowa.
- § 5.¹³¹⁾ Wysokość grzywny, o której mowa w § 4, stanowi, w przypadku obowiązku przymusowej rozbiórki budynku lub jego części, iloczyn powierzchni zabudowy budynku lub jego części, objętego nakazem przymusowej rozbiórki, i 1/5 ceny 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonej i ogłoszonej przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast¹³²⁾ na podstawie odrębnych przepisów do obliczania premii gwarancyjnej dla posiadaczy oszczędnościowych książeczek mieszkaniowych.

Art. 122.

- § 1. Grzywnę w celu przymuszenia nakłada organ egzekucyjny, który doręcza zobowiązanemu:
- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32,
 - 2) postanowienie o nałożeniu grzywny.
- § 2. Postanowienie o nałożeniu grzywny powinno zawierać:
- 1) wezwanie do uiszczenia nałożonej grzywny w oznaczonym terminie z pouczeniem, że w przypadku nieuiszczenia grzywny w terminie zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych,
 - 2)¹³³⁾ wezwanie do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym w terminie wskazanym w postanowieniu, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku w terminie, będą nakładane dalsze grzywny w tej samej lub wyższej kwocie, a w przypadku obowiązku wynikającego z przepisów prawa budowlanego lub z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, będzie orzeczone wykonanie zastępcze.
- § 3. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o nałożeniu grzywny.

Art. 123.¹³⁴⁾

Przepisy art. 122 z zastrzeżeniem art. 121 § 4 stosuje się również w przypadkach nakładania dalszych grzywien w celu przymuszenia, gdy zobowiązany mimo wezwania nie wykonał obowiązku określonego w tytule wykonawczym.

¹³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. d) ustawy, o której mowa w przypisie 127, i ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 4 ustawy, o której mowa w przypisie 7.

¹³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. e) ustawy, o której mowa w przypisie 127; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 98, poz. 1068), która weszła w życie z dniem 27 września 2001 r.

¹³²⁾ Od dnia 1 stycznia 2003 r. ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, stosownie do art. 63 pkt 3 ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 25, poz. 253).

¹³³⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 127, i art. 3 pkt 5 ustawy, o której mowa w przypisie 7.

¹³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w przypisie 127.

Art. 124.

- § 1. Nałożone grzywny w celu przymuszenia, nieuiszczone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie egzekucji należności pieniężnych, określonym w niniejszej ustawie.
- § 2. Obowiązek uiszczenia nałożonych grzywien nie przechodzi na spadkobierców lub prawonabywców zobowiązanego.

Art. 125.

- § 1. W razie wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym, nałożone, a nieuiszczone lub nieściągnięte grzywny w celu przymuszenia podlegają umorzeniu.
- § 2. Postanowienie w sprawie umorzenia grzywny wydaje organ egzekucyjny na wniosek zobowiązanego. Na postanowienie o odmowie umorzenia grzywny służy zażalenie.

Art. 126.¹³⁵⁾

Na wniosek zobowiązanego, który wykonał obowiązek, grzywny uiszczone lub ściągnięte w celu przymuszenia mogą być w uzasadnionych przypadkach zwrócone w całości lub w części. O zwrocie grzywny postanawia organ egzekucyjny. Państwowe organy egzekucyjne mogą zwrócić grzywnę po uzyskaniu zgody organu wyższego stopnia.

Rozdział 3**Wykonanie zastępcze****Art. 127.**

Wykonanie zastępcze stosuje się, gdy egzekucja dotyczy obowiązku wykonania czynności, którą można zlecić innej osobie do wykonania za zobowiązanego i na jego koszt.

Art. 128.

- § 1. W celu zastosowania środka egzekucyjnego określonego w art. 127 organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu:
 - 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32,
 - 2) postanowienie, że obowiązek objęty tytułem wykonawczym zostanie w trybie postępowania egzekucyjnego wykonany zastępczo przez inną osobę za zobowiązanego, na jego koszt i niebezpieczeństwo.
- § 2. W postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego organ egzekucyjny może wezwać zobowiązanego do wpłacenia w oznaczonym terminie określonej kwoty tytułem zaliczki na koszty wykonania zastępczego, z pouczeniem, że w przypadku niewpłacenia kwoty w tym terminie zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.
- § 3. W postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego organ egzekucyjny może również nakazać zobowiązanemu dostarczenie posiadanej dokumentacji, a także posiadanych materiałów i środków przewozowych, niezbędnych do zastępczego wykonania egzekwowanej czynności, z zagrożeniem zastosowania odpowiednich środków egzekucyjnych w razie uchylenia się zobowiązanego od dostarczenia tych dokumentów, materiałów i środków przewozowych.

¹³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 22 ustawy, o której mowa w przypisie 6.

- § 4. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu wykonania zastępczego.

Art. 129.

Organ egzekucyjny może wydawać postanowienia w sprawie wezwania zobowiązanego do wpłacenia zaliczek na koszty wykonania zastępczego oraz w sprawie dostarczenia dokumentacji, materiałów i środków przewozowych także w toku zastępczego wykonania egzekwowanego obowiązku. Do tych postanowień stosuje się przepisy art. 128.

Art. 130.

Jeżeli w postanowieniu w sprawie wykonania zastępczego nie wskazano osoby, której zostało zlecone zastępcze wykonanie egzekwowanego obowiązku, organ egzekucyjny zleci wykonanie egzekwowanych czynności określonej przez siebie osobie w terminie nie dłuższym niż miesiąc i zawiadomi o tym zobowiązanego.

Art. 131.

Wykonawca odpowiada wobec zobowiązanego za rzetelne wykonanie robót, celowe zużycie materiałów dostarczonych przez zobowiązanego oraz prawidłowe korzystanie z jego środków przewozowych. Zobowiązany może dochodzić swoich roszczeń bezpośrednio od wykonawcy.

Art. 132.

- § 1. Zobowiązany ma prawo wglądu w czynności wykonawcy oraz zgłaszania do organu egzekucyjnego wniosków co do sposobu wykonywania tych czynności.
- § 2. Zobowiązany może w toku czynności egzekucyjnych zgłosić do organu egzekucyjnego wniosek o zaniechanie dalszego stosowania wykonania zastępczego, jeżeli wykonawca na to się godzi, a zobowiązany złożył oświadczenie, że egzekwowany obowiązek wykona w terminie przez organ egzekucyjny wskazanym. Organ egzekucyjny uwzględni wniosek, jeżeli uzna to oświadczenie za niebudzące wątpliwości. Organ egzekucyjny może uzależnić wyrażenie zgody na wniosek zobowiązanego od złożenia przez niego zabezpieczenia wykonania egzekwowanego obowiązku w formie, jaką uzna za wskazaną.
- § 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie wniosku o zaniechanie dalszego stosowania wykonania zastępczego służy zobowiązanemu zażalenie.

Art. 133.

- § 1. O zakończeniu czynności egzekucyjnych w drodze wykonania zastępczego i o wykonaniu egzekwowanego obowiązku organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego. Równocześnie doręcza mu wykaz kosztów wykonania zastępczego, z wezwaniem do uiszczenia na pokrycie tych kosztów odpowiedniej kwoty w oznaczonym terminie, z uprzedzeniem, że w razie nieuiszczenia tej kwoty w terminie, zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.
- § 2. Jeżeli koszty wykonania zastępczego są wysokie albo gdy wykonanie zastępcze trwa dłuższy okres, organ egzekucyjny może przed zakończeniem egzekucji doręczać zo-

bowiązanemu wykazy poczynionych już kosztów z wezwaniem do ich pokrycia w oznaczonym terminie. Przepisy § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 134.

Jeżeli zobowiązany nie wpłacił w oznaczonym terminie określonej w postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego kwoty tytułem zaliczki na koszty wykonania zastępczego (art. 128 § 2) lub kwoty na pokrycie kosztów wykonania zastępczego wskazanej w wykazach doręczonych zobowiązanemu w myśl art. 133, organ egzekucyjny wszczyna egzekucję tych należności stosownie do przepisów o egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

Art. 135.¹³⁶⁾

W sprawach kosztów wykonania zastępczego, nieuregulowanych w art. 127–134, stosuje się przepisy art. 64c–65.

Rozdział 4

Odebranie rzeczy ruchomej

Art. 136.

- § 1. Jeżeli zobowiązany uchyla się od obowiązku wydania oznaczonej rzeczy ruchomej, rzecz ta może być mu przez organ egzekucyjny odebrana w celu wydania jej wierzycielowi. Dotyczy to również obowiązku wydania rzeczy na określony okres czasu.
- § 2. Odrębne przepisy określają przypadki, w których środek egzekucyjny przewidziany w § 1 może być zastosowany przy egzekucji obowiązku wydania rzeczy ruchomej oznaczonej tylko co do rodzaju lub gatunku.
- § 3. Środek egzekucyjny określony w § 1 stosuje się również, gdy egzekwowany jest obowiązek zniszczenia rzeczy ruchomej, nakazany ze względów sanitarnych lub innych względów społecznych, a także gdy egzekwowany obowiązek polega na ujawnieniu posiadania oznaczonej rzeczy ruchomej.

Art. 137.

- § 1. Organ egzekucyjny stosuje środek egzekucyjny określony w art. 136 również, gdy podlegająca odebraniu rzecz ruchoma znajduje się we władaniu innej osoby, jeżeli rzecz ta nie została wyłączona spod egzekucji (art. 38).
- § 2. Gdy egzekwowany jest obowiązek zniszczenia rzeczy ruchomej, nakazany ze względów sanitarnych lub innych społecznych, rzecz ta podlega odebraniu w trybie określonym w art. 136 również, gdy własność rzeczy przeszła z zobowiązanego na inną osobę.

Art. 138.

Odebrania rzeczy dokonuje egzekutor wyznaczony przez organ egzekucyjny (art. 31).

¹³⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 82 ustawy, o której mowa w przypisie 1

Art. 139.

- § 1. Egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu:
- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32,
 - 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy określonej w tytule wykonawczym, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku zostanie zastosowany środek egzekucyjny w celu odebrania tej rzeczy.
- § 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu środka egzekucyjnego odebrania rzeczy.

Art. 140.

Odebraną rzecz wydaje się wierzycielowi lub osobie przez niego do odbioru rzeczy upoważnionej, a gdy nie jest to możliwe, odebraną rzecz oddaje się na skład na koszt i niebezpieczeństwo wierzyciela.

Rozdział 5**Odebranie nieruchomości.****Opróżnienie lokalu i innych pomieszczeń****Art. 141.**

- § 1. Jeżeli egzekwowany jest obowiązek wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu mieszkalnego lub użytkowego albo innego pomieszczenia, stosuje się środek egzekucyjny prowadzący do odebrania zobowiązanemu nieruchomości albo usunięcia zobowiązanego z zajmowanego lokalu lub pomieszczenia, w celu wydania tej nieruchomości lub opróżnionego lokalu (pomieszczenia) wierzycielowi. Dotyczy to również obowiązku wydania nieruchomości na oznaczony okres czasu.
- § 2. Egzekucję prowadzi się przeciw zobowiązanemu, członkom jego rodziny i domownikom oraz innym osobom zajmującym nieruchomość lub lokal (pomieszczenie), które mają być opróżnione i wydane.

Art. 142.¹³⁷⁾

Odebrania nieruchomości lub opróżnienia lokalu i pomieszczeń dokonuje egzekutor, wyznaczony przez organ egzekucyjny.

Art. 143.

- § 1. Egzekutor przystępując do czynności egzekucyjnych doręcza zobowiązanemu:
- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32,
 - 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu do wykonania obowiązku wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu (pomieszczenia) określonego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku zostanie zastosowany środek egzekucyjny w celu odebrania nieruchomości lub opróżnienia lokalu (pomieszczenia).

¹³⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 83 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

- § 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie w sprawie zastosowania środka egzekucyjnego.

Art. 144.

Egzekutor usuwa z nieruchomości lub lokalu (pomieszczenia), które mają być opróżnione lub wydane wierzycielowi, znajdujące się tam ruchomości, z wyjątkiem tych, które łącznie z nieruchomością (lokałem, pomieszczeniem) podlegają wydaniu wierzycielowi, i wzywa osoby przebywające na tej nieruchomości lub w tym lokalu (pomieszczeniu) do jego opuszczenia, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego, a w razie oporu podejmuje odpowiednie kroki w celu zastosowania przymusu bezpośredniego.

Art. 145.

Gdy nieruchomość podlegająca wydaniu albo lokal (pomieszczenie) podlegające opróżnieniu są zamknięte, egzekutor zarządzi ich otwarcie, przy zastosowaniu przepisów art. 46 i 51.

Art. 146.

Ruchomości usunięte z nieruchomości lub lokalu (pomieszczenia) egzekutor oddaje zobowiązanemu lub osobie dorosłej spośród jego członków rodziny i domowników albo na przechowanie innej osobie lub na skład, na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego, albo zarządzi przeniesienie tych ruchomości na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego na inną jego nieruchomość lub do innego lokalu (pomieszczenia) zajmowanego przez zobowiązanego lub przydzielonego mu w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 147.

Jeżeli zobowiązany mimo wezwania nie odebrał w określonym terminie ruchomości oddanych na przechowanie lub złożonych na skład, a koszty przechowania lub składu mogą być wyższe niż wartość tych ruchomości, organ egzekucyjny, na wniosek osoby, u której znajdują się te ruchomości, może je sprzedać, stosując odpowiednio przepisy art. 105–107.

Rozdział 6

Przymus bezpośredni

Art. 148.

- § 1. Przymus bezpośredni polega na doprowadzeniu do wykonania obowiązku podlegającego egzekucji drogą zagrożenia zastosowania lub drogą zastosowania bezpośrednio skutecznych środków, nie wyłączając siły fizycznej, w celu usunięcia oporu zobowiązanego i oporu innych osób, które stoją na przeszkodzie wykonaniu obowiązku.
- § 2. W szczególności przymus bezpośredni stosuje się w celu doprowadzenia do wykonania przez zobowiązanego opuszczenia nieruchomości, lokalu (pomieszczenia), wydania rzeczy, zaniechania czynności lub nieprzeszkadzania innej osobie w wykonywaniu jej praw, a także w przypadkach, gdy ze względu na charakter obowiązku stosowanie innych środków egzekucyjnych nie jest możliwe.

Art. 149.

Organ egzekucyjny wyznacza egzekutora (art. 31) w celu przeprowadzenia egzekucji przez zastosowanie przymusu bezpośredniego.

Art. 150.

§ 1. Egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32,
- 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wskazanego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego.

§ 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie w sprawie zastosowania środka egzekucyjnego.

§ 3. Jeżeli zwłoka w wykonaniu obowiązku może zagrozić zdrowiu lub życiu albo spowodować niemożność lub znaczne utrudnienie w dochodzeniu wykonania przez zobowiązanego obowiązku, a także w innych przypadkach określonych w odrębnych przepisach, może być niezwłocznie zastosowany przymus bezpośredni wykonania obowiązku wynikającego z przepisu prawa, po ustnym wezwaniu organu egzekucyjnego, bez uprzedniego upomnienia zobowiązanego oraz bez doręczenia mu odpisu tytułu wykonawczego i postanowienia o wezwaniu do wykonania obowiązku (§ 1).

§ 4. Określone w § 3 zasady stosowania przymusu bezpośredniego dotyczą również organów celnych przy sprawowaniu kontroli celnej.

Art. 151.¹³⁸⁾

Egzekutor może zastosować przymus bezpośredni również w toku postępowania egzekucyjnego, które zostało wszczęte w celu zastosowania innego ze środków egzekucyjnych, wymienionych w art. 1a pkt 12 lit. b), gdy ten środek egzekucyjny okazał się bezskuteczny, a zastosowanie przymusu bezpośredniego może doprowadzić do wykonania egzekwowanego obowiązku. W tym przypadku przepisu art. 150 § 1 nie stosuje się, natomiast egzekutor powinien ustnie uprzedzić zobowiązanego, że w razie dalszego uchylania się od wykonania obowiązku zastosuje przymus bezpośredni.

Art. 152.

Egzekutor może w toku czynności egzekucyjnych zastosować przymus bezpośredni również do innej osoby niebędącej zobowiązanym, jeżeli jej działalność lub wstrzymywanie się od działalności albo jej zachowanie się stanowi przeszkodę w doprowadzeniu do wykonania egzekwowanego obowiązku.

Art. 153.

§ 1.¹³⁹⁾ Przymus bezpośredni w stosunku do żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariusza Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej może być zastosowany tylko przez odpowiednio Żandarmerię

¹³⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 84 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹³⁹⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 56 pkt 2 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 71 jako pierwsza i art. 156 pkt 6 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

Wojskową lub wojskowy organ porządkowy albo organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej.

- § 2.¹⁴⁰⁾ Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy ze względów sanitarnych lub innych społecznych zachodzi potrzeba natychmiastowego wykonania egzekwowanego obowiązku, a Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo właściwego organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej nie ma na miejscu.

Art. 153a.¹⁴¹⁾

Jeżeli przepisy szczególne przewidują przymusowe doprowadzenie żołnierza w czynnej służbie wojskowej, doprowadzenia tego dokonuje Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Dział IV

POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE

Rozdział 1

Przepisy wspólne

Art. 154.

- § 1.¹⁴²⁾ Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia należności pieniężnej lub wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić egzekucję, w szczególności jeżeli stwierdzono:
- brak płynności finansowej zobowiązanego,
 - unikanie wykonania przez zobowiązanego obowiązku przez nieuwajanie zobowiązań powstających z mocy prawa lub nierzetelne prowadzenie ksiąg podatkowych,
 - dokonywanie przez zobowiązanego wyprzedaży majątku.
- § 2. Zabezpieczenie może być dokonane także przed terminem płatności należności pieniężnej lub przed terminem wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym.
- § 3. Zabezpieczenie należności pieniężnych może dotyczyć również przyszłych powtarzających się świadczeń.
- § 4.¹⁴³⁾ Zajęcie zabezpieczające przekształca się w zajęcie egzekucyjne z dniem wygaśnięcia decyzji, o którym mowa w art. 33 § 4 ustawy – Ordynacja podatkowa, pod warunkiem że organ podatkowy wystawi tytuł wykonawczy nie później niż przed upływem 14 dni od dnia wygaśnięcia decyzji lub od dnia doręczenia upomnienia, jeżeli doręczenie to było wymagane.

¹⁴⁰⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 56 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 71 jako pierwsza i art. 156 pkt 6 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 35 jako druga.

¹⁴¹⁾ Dodany przez art. 56 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 71 jako pierwsza.

¹⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 85 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁴³⁾ Dodany przez art. 308 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 44 jako pierwsza; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 85 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 155.¹⁴⁴⁾

Zabezpieczenie może być dokonane również przed ustaleniem albo określeniem kwoty należności pieniężnej lub obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a przepisy odrębne zezwalają na takie zabezpieczenie.

Art. 155a.¹⁴⁵⁾

- § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia na wniosek wierzyciela i na podstawie wydanego przez niego zarządzenia zabezpieczenia.
- § 2. Wniosek, o którym mowa w § 1, może również zgłosić:
- 1)¹⁴⁶⁾ organ kontroli skarbowej,
 - 2)¹⁴⁷⁾ dyrektor izby celnej w przypadkach, o których mowa w art. 19 § 5 i 6, jeżeli dokonane przez niego zabezpieczenie jest niewystarczające.
- § 3. Jeżeli wniosek o zabezpieczenie jest zgłaszany po wszczęciu albo zakończeniu postępowania podatkowego lub kontrolnego, we wniosku tym wyszczególnia się składniki majątkowe zobowiązanego, które mogą być przedmiotem zabezpieczenia.

Art. 156.¹⁴⁸⁾

- § 1. Zarządzenie zabezpieczenia zawiera:
- 1) oznaczenie wierzyciela,
 - 2) wskazanie imienia i nazwiska lub firmy zobowiązanego, jego adresu, a w przypadku zabezpieczania należności pieniężnej na wynagrodzeniu za pracę zobowiązanego – oznaczenie zatrudniającego go pracodawcy i jego adres, jeżeli wierzyciel posiada taką informację,
 - 3) podanie treści obowiązku podlegającego zabezpieczeniu, podstawy prawnej tego obowiązku, a w przypadku zabezpieczania należności pieniężnej – także określenie jej wysokości,
 - 4) wskazanie podstawy prawnej zabezpieczenia obowiązku,
 - 5) wskazanie okoliczności świadczących o wystąpieniu możliwości utrudnienia bądź udaremnienia egzekucji,
 - 6) datę wydania zarządzenia zabezpieczenia, nazwę wierzyciela, który je wydał, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego, a także odcisk pieczęci urzędowej,
 - 7) klauzulę organu egzekucyjnego o przyjęciu zarządzenia zabezpieczenia do wykonania,
 - 8) pouczenie zobowiązanego o przysługującym mu w terminie 7 dni prawie zgłoszenia do organu egzekucyjnego zarzutów,
 - 9) sposób i zakres zabezpieczenia.
- § 2. W przypadku zabezpieczania należności pieniężnych, zarządzenie zabezpieczenia, o którym mowa w § 1, sporządza się według wzoru określonego w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Wzór zarządze-

¹⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 86 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 87 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 39.

¹⁴⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 9 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 31.

¹⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 88 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

nia zabezpieczenia powinien zawierać dane, o których mowa w § 1, a ponadto umożliwiać elektroniczne przetwarzanie tych danych.

Art. 157.¹⁴⁸⁾

- § 1. Jeżeli obowiązek, którego dotyczy zarządzenie zabezpieczenia, nie podlega zabezpieczeniu w trybie administracyjnym lub zarządzenie zabezpieczenia nie zawiera treści określonej w art. 156 § 1, organ egzekucyjny nie przystępuje do zabezpieczenia. Na postanowienie organu egzekucyjnego odmawiające dokonania zabezpieczenia przysługuje wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym zażalenie.
- § 2. Organ egzekucyjny może uzależnić nadanie klauzuli o przyjęciu zarządzenia zabezpieczenia do wykonania od złożenia przez wierzyciela kaucji na zabezpieczenie roszczeń zobowiązanego o naprawienie szkód spowodowanych skutkiem wykonania zarządzenia zabezpieczenia.

Art. 157a.¹⁴⁹⁾

Organ egzekucyjny może w każdym czasie uchylić lub zmienić sposób lub zakres zabezpieczenia. Na postanowienie w sprawie zmiany lub uchylenia zabezpieczenia służy zażalenie.

Art. 158.¹⁵⁰⁾

W przypadku potrzeby organ egzekucyjny może stosować kilka sposobów zabezpieczenia.

Art. 159.

- § 1.¹⁵¹⁾ Organ egzekucyjny na żądanie zobowiązanego, z zastrzeżeniem § 2, uchyla zabezpieczenie, jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie został zgłoszony w terminie 30 dni od dokonania zabezpieczenia należności pieniężnej, a w terminie 3 miesięcy od dokonania zabezpieczenia w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 33 § 4 ustawy – Ordynacja podatkowa lub zabezpieczenia obowiązku o charakterze niepieniężnym.
- § 1a.¹⁵²⁾ O uchyleniu zabezpieczenia organ egzekucyjny wydaje postanowienie. Na postanowienie to przysługuje zażalenie zobowiązanemu i wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.
- § 2. Termin określony w § 1 może być przez organ egzekucyjny przedłużony na wniosek wierzyciela, jeżeli z uzasadnionych przyczyn postępowanie egzekucyjne nie mogło być wszczęte, jednakże termin wszczęcia postępowania egzekucyjnego co do obowiązku o charakterze niepieniężnym może być przedłużony tylko o okres do trzech miesięcy.
- § 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie przedłużenia terminu określonego w § 1 lub odmowy przedłużenia tego terminu służy wierzycielowi i zobowiązanemu zażalenie.

¹⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 89 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 90 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 91 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 91 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Art. 160.

- § 1. Zabezpieczenie nie może zmierzać do tego, aby stanowiło wykonanie obowiązku.
- § 2. W drodze zabezpieczenia nie można stosować przeciw zobowiązanemu przymusu bezpośredniego.

Art. 161.¹⁵³⁾

Zajęte w celu zabezpieczenia ruchomości, o których mowa w art. 104 § 2 pkt 1 i 2, albo które mogą stracić na wartości w przypadku ich przechowywania, mogą być sprzedane bezpośrednio po ich zajęciu. Zajęte w celu zabezpieczenia inne ruchomości mogą być sprzedane w drodze egzekucji administracyjnej, jeżeli w razie niesprzedania straciłyby znacznie na wartości albo jeżeli dozór zajętych przedmiotów powoduje znaczne koszty. Dotyczy to również zajętego w celu zabezpieczenia inwentarza żywego, w razie gdy dłużnik odmawia przyjęcia go pod dozór. Uzyskana ze sprzedaży kwota podlega złożeniu do depozytu organu egzekucyjnego.

Art. 162.

- § 1. W razie zbiegu postępowania zabezpieczającego prowadzonego przez organ egzekucji administracyjnej i organ egzekucji sądowej, przepisów art. 62 nie stosuje się, chyba że w myśl przepisów Kodeksu postępowania cywilnego rzecz stanowiąca przedmiot zabezpieczenia podlega sprzedaży.
- § 2. W razie zbiegu postępowania zabezpieczającego prowadzonego przez dwa lub więcej organów egzekucji administracyjnej, ma odpowiednie zastosowanie art. 63.

Art. 163.

- § 1.¹⁵⁴⁾ Przepisy art. 64c stosuje się odpowiednio do opłat za czynności zabezpieczenia i wydatków związanych z postępowaniem zabezpieczającym, jeżeli postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte.
- § 2.¹⁵⁵⁾ Organ egzekucyjny obciąża wierzyciela opłatami za czynności zabezpieczające oraz wydatkami związanymi z zabezpieczeniem, jeżeli postępowanie egzekucyjne nie zostało wszczęte wskutek braku wniosku, o którym mowa w art. 159 § 2, lub wniosek ten nie został uwzględniony, a jeżeli nie zostało wszczęte z innych powodów – wydatkami związanymi z postępowaniem zabezpieczającym. Przepis art. 64c § 7 stosuje się odpowiednio.
- § 2a.¹⁵⁶⁾ Nie pobiera się opłat, o których mowa w § 2, jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym dokonującym zabezpieczenia.
- § 3. Organ egzekucyjny może zażądać od wierzyciela wpłaty zaliczki na pokrycie wydatków związanych z postępowaniem zabezpieczającym i uzależnić zabezpieczenie od wpłacenia tej zaliczki.
- § 4.¹⁵⁷⁾ Przepisy art. 65 stosuje się również do wydatków postępowania zabezpieczającego.

¹⁵³⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 23 ustawy, o której mowa w przypisie 6.

¹⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 92 lit. a) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 92 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 92 lit. c) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁵⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 92 lit. d) ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Rozdział 2**Zabezpieczenie należności pieniężnych****Art. 164.**¹⁵⁸⁾

- § 1. Organ egzekucyjny, z zastrzeżeniem § 2, po wydaniu zarządzenia zabezpieczenia dokonuje zabezpieczenia należności pieniężnej przez:
- 1) zajęcie pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych lub ruchomości,
 - 2) obciążenie nieruchomości zobowiązanego hipoteką przymusową, w tym przez złożenie dokumentów do zbioru dokumentów w przypadku nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej,
 - 3) obciążenie statku morskiego zastawem wpisanym do rejestru okrętowego,
 - 4) ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej albo której księga wieczysta zginęła lub uległa zniszczeniu,
 - 5) ustanowienie zakazu zbywania spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej.
- § 2. Jeżeli organ egzekucyjny nie jest jednocześnie wierzycielem, obciążenia nieruchomości hipoteką przymusową dokonuje wierzyciel.
- § 3. Przed skierowaniem wniosku do sądu o ustanowienie hipoteki przymusowej wierzyciel występuje do organu egzekucyjnego o nadanie tytułowi wykonawczemu lub zarządzeniu zabezpieczenia klauzuli o skierowaniu tytułu wykonawczego do egzekucji lub zarządzenia zabezpieczenia do wykonania.
- § 4. Do zajęcia zabezpieczającego stosuje się odpowiednio przepisy o zajęciu egzekucyjnym pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, egzekucję z rachunków bankowych, innych wierzytelności pieniężnych, praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego, papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych, weksła, autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej, udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, pozostałych praw majątkowych oraz ruchomości.
- § 5. Zajęcie zabezpieczające nie może dotyczyć rzeczy lub praw zwolnionych z egzekucji.

Art. 165.¹⁵⁸⁾

- § 1. Wydane w formie dokumentu papiery wartościowe zajęte w celu zabezpieczenia należności pieniężnych podlegają złożeniu do depozytu organu egzekucyjnego.
- § 2. Zajęte pieniądze w celu zabezpieczenia wpłaca się na wydzielony oprocentowany rachunek bankowy organu egzekucyjnego z oprocentowaniem udzielonym przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie, z zastrzeżeniem § 3.
- § 3. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że zabezpieczenie trwać będzie dłużej niż 3 miesiące, zajęte pieniądze, na wniosek zobowiązanego, wpłaca się na rachunek lokaty terminowej.

¹⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 93 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

§ 4. Zajęta wierzytelność po nadejściu terminu jej płatności przez dłużnika tej wierzytelności zrealizowana jest w celu zabezpieczenia przez przekazanie jej na rachunek, o którym mowa w § 2. Tak samo przekazywane są zajęte w celu zabezpieczenia wynagrodzenia za pracę i inne należności płatne w przyszłości, bez ponawiania ich zajęcia aż do wysokości należności zabezpieczonej.

Art. 166.¹⁵⁹⁾

Na wniosek zobowiązanego, zabezpieczenie należności pieniężnej może być dokonane przez złożenie kaucji. Jeżeli zobowiązany składa wniosek o przyjęcie kaucji w gotówce albo wniosek o przyjęcie kaucji w innej postaci zostanie uwzględniony przez organ egzekucyjny, organ ten określa kwotę kaucji, nie wyższą jednak od należności podlegającej zabezpieczeniu.

Art. 166a.¹⁵⁹⁾

- § 1. Zobowiązany nie może rozporządzać składnikiem majątkowym zajętym w celu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem § 2.
- § 2. W okresie zabezpieczenia mogą być dokonywane za zgodą organu egzekucyjnego wypłaty z zajętego w celu zabezpieczenia rachunku bankowego zobowiązanego, po przedstawieniu przez niego wiarygodnych dokumentów świadczących o konieczności poniesienia tych wydatków dla wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 166b.¹⁵⁹⁾

W postępowaniu zabezpieczającym stosuje się odpowiednio przepisy art. 31–34, art. 36, art. 38, art. 40, art. 45–54, art. 71 i art. 168d.

Rozdział 3

Zabezpieczenie obowiązków o charakterze niepieniężnym

Art. 167.

- § 1.¹⁶⁰⁾ Organ egzekucyjny w zarządzeniu zabezpieczenia wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym określa środek zabezpieczania lub inną czynność, które stosownie do okoliczności są zastosowane.
- § 2. Przy wyborze środka zabezpieczenia organ egzekucyjny uwzględni interesy stron w takiej mierze, aby wierzycielowi zapewnić wykonanie obowiązku, a zobowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

Art. 168.

Organ egzekucyjny może w razie potrzeby zastosować także środki zabezpieczenia przewidziane w art. 164 § 1. W szczególności może być dokonane zajęcie pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych oraz innych wierzytelności, jeżeli w ten sposób zabezpieczy się pokrycie przez zobowiązanego kosztów wykonania zastępczego.

¹⁵⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 94 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁶⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 95 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

Dział IVa¹⁶¹⁾**ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY****Rozdział 1****Odpowiedzialność odszkodowawcza****Art. 168a.**

Osoba, która rości sobie prawo do rzeczy lub prawa majątkowego, z których przeprowadzono egzekucję przez sprzedaż rzeczy lub wykonanie prawa majątkowego, może dochodzić od zobowiązanego odszkodowania na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę.

Art. 168b.

Zobowiązany może dochodzić odszkodowania od wierzyciela lub organu egzekucyjnego, na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego, za szkody wyrządzone wskutek niezgodnego z przepisami prawa wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej lub postępowania zabezpieczającego.

Art. 168c.

Dłużnik zajętej wierzytelności, który nie wykonał lub nienależycie wykonał ciążące na nim obowiązki związane z realizacją zajęcia egzekucyjnego lub zabezpieczającego wierzytelności lub prawa majątkowego, odpowiada za wyrządzone przez to wierzycielowi szkody na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego.

Rozdział 2**Odpowiedzialność porządkowa****Art. 168d.**

- § 1. Na osobę, która wbrew ciążącemu na niej obowiązkowi odmawia udzielenia organowi egzekucyjnemu informacji lub wyjaśnień niezbędnych do prowadzenia egzekucji albo udziela fałszywych informacji lub wyjaśnień, może być nałożona kara pieniężna w wysokości nieprzekraczającej pięciokrotnego najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach.
- § 2. Jeżeli żądanie udzielenia informacji lub wyjaśnień było skierowane do osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej, karę pieniężną nakłada się na pracownika odpowiedzialnego za udzielenie informacji lub wyjaśnień, a gdyby ustalenie takiego pracownika było utrudnione – karę pieniężną nakłada się na odpowiedzialnego kierownika.
- § 3. Karę, o której mowa w § 1, można nałożyć również na zobowiązanego, który nie powiadamia organu egzekucyjnego o zmianie miejsca swego pobytu, a także zarząd-

¹⁶¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 96 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

cę nieruchomości, który bez usprawiedliwionej przyczyny nie składa sprawozdania lub nie wykonuje polecenia organu egzekucyjnego.

- § 4. W przypadku uchybienia obowiązкови, o którym mowa w § 1, przez żołnierza, zamiast nałożenia kary pieniężnej występuje się do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz ten pełni służbę, z wnioskiem o pociągnięcie go do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 168e.

- § 1. Na dłużnika zajętej wierzytelności, który nie wykonuje lub nienależyście wykonuje ciążące na nim obowiązki związane z egzekucją lub zabezpieczaniem wierzytelności lub prawa majątkowego, można nałożyć karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięciokrotnego najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach.
- § 2. Kara, o której mowa w § 1, może być powtarzana w przypadku uchylania się od wykonania, w dodatkowo wyznaczonych terminach, obowiązków wynikających z zajęcia egzekucyjnego lub zabezpieczającego.
- § 3. Jeżeli dłużnikiem zajętej wierzytelności jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, karę pieniężną nakłada się na wyznaczonego pracownika, a jeżeli nie został wyznaczony – kierownika bezpośrednio odpowiedzialnego za realizację zajęcia, a w spółce prawa handlowego – odpowiedzialnego członka zarządu, natomiast w spółce cywilnej – odpowiedzialnego wspólnika.
- § 4. Postanowienie w sprawie nałożenia kary pieniężnej wydaje organ egzekucyjny, z zastrzeżeniem § 5.
- § 5. Jeżeli egzekucję z wierzytelności prowadzi organ egzekucyjny, o którym mowa w art. 19 § 3–5, 7 i 8, postanowienie w sprawie nałożenia kary pieniężnej wydaje naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na siedzibę tego organu.
- § 6. Na postanowienie o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje zażalenie.
- § 7. Kara pieniężna nałożona w związku z egzekucją prowadzoną przez organ, o którym mowa w art. 19 § 3–5, 7 i 8, przypada na rzecz tego organu.

Dział V

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE I KOŃCOWE

Art. 169.

Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające, toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będzie prowadzone w dalszym ciągu w myśl przepisów tej ustawy i przez organy w niej wskazane.

Art. 170.¹⁶²⁾

- § 1. Pozostają w mocy przepisy ustaw szczególnych dotyczące administracyjnego postępowania zabezpieczającego na podstawie orzeczenia prokuratora, sądu, organów administracji celnej lub organów kontroli administracji publicznej o zabezpieczeniu rzeczy, w stosunku do których może być orzeczony przepadek.

¹⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 97 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

§ 2. W postępowaniu o zabezpieczenie, o którym mowa w § 1, postanowienie o wyłączeniu wydaje naczelnik urzędu skarbowego, stosując przepisy niniejszej ustawy. Na postanowienie o wyłączeniu przysługuje prawo wniesienia zażalenia organowi, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu, oraz wierzycielowi. Do czasu rozstrzygnięcia zażalenia dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

Art. 171. (pominięty).¹⁶³⁾

Art. 172. (pominięty).¹⁶³⁾

Art. 173. (skreślony).¹⁶⁴⁾

Art. 174.¹⁶⁵⁾

Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, rozciągnąć stosowanie w całości lub w części przepisów działu II rozdziału 6 w zakresie przechowywania, oszacowania i sprzedaży zajętych ruchomości na określone ruchomości, które stały się własnością Skarbu Państwa na podstawie przepisów o likwidacji mienia, o przepadku mienia, z tytułu spadków lub z innych tytułów albo gdy Skarb Państwa na podstawie szczególnych przepisów jest upoważniony do sprzedaży cudzej ruchomości. Rozporządzenie to w szczególności określi przypadki, w których może nastąpić nieodpłatne przekazanie ruchomości lub ich niszczenie, a także sposób rozliczania wydatków związanych z przechowywaniem lub sprzedażą ruchomości niestanowiących własności Skarbu Państwa.

¹⁶³⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

¹⁶⁴⁾ Przez art. 1 pkt 98 ustawy, o której mowa w przypisie 1.

¹⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 99 ustawy, o której mowa w przypisie 1.